B103 c 19 4

Public Library
Bibliotheque publique

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 9 | SESTDIENA, 1985. GADA 2. MARTS | 35. GADS | SATURDAY, MARCH 2, 1985.

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | CENA 1 DOLARS

Ai, bāleliņi...

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Baltijas valstu tautu draudzības nozīmi neviens nevar apstrīdēt. Varbūt ka laika tecējumā šīs draudzības saites kļuvušas tikai par simboliskām. Kaimiņu valstssvētku atcerēs ierodas mūsu augstākās pārstāvniecības vadība, to mīļi sagaida un patiesi vadītāju amatpersonu starpā rodas ne tikai ciešs kontakts, bet pat īsti draudzīgas attieksmes. Ar lietuviešiem mūs saista asins un valodas kopība no senseniem laikiem. Tāpat ar igauņiem mūsu likteņkopība nav šķirama. Mūsu akadēmiskā jaunatne un sportisti draudzīgās sacensībās apliecināja visu triju Baltijas tautu kopību.

Vai atceraties, ka Rīgas ielās Igaunijas un Lietuvas valstssvētkos plīvoja viņu valstu nacionālie karogi. Kanadas igauņu vadība bija dziļi aizkustināta, kad pirms dažiem gadiem Daugavas vanagi Toronto šo tradiciju atjaunoja, greznojot savu namu ik gadus kaimiņu goda dienā. Tāpat šajā dienā ik gadus kaimiņu karogiem rotāts ir Toronto Latviešu Nams. Diemžēl, bija jākonstatē, ka trimdas periodikā laika tecējumā mūsu draudzības izpaudumi ar kaimiņiem ir krietni pabalējuši. Patiesības labad jākonstatē, ka mūsu laikraksts ir vienīgais brīvajā pasaulē, kas ik gadus Igaunijai un Lietuvai veltī veselu lappusi. To nupat savās slejās saviem lasītājiem atgādināja lielais lietuviešu laikraksts Tēviškas Žiburai. Tas ir simbolisks solis, ko mūsu kaimiņi pilnībā novērtējuši.

Mēs varam jautāt, cik tālu baltiešu sadarbība sniedzas ikdienā. Vai to neklāj jau vienaldzības sūnas? Igaunijas konsuls Kanadā Ilmars Heinso atzīst, ka būtu jādara viss iespējamais dziļāku un patiesu draudzības saišu stiprināšanai.

Solis pareizā virzienā ir baltiešu jauniešu pulcēšanās svētdienu palaunadzī pārmaiņus Latviešu Centrā un Igauņu namā.

Šogad Lietuvas valstssvētku pieņemšanā Toronto ieradās mūsu konsuls Dr. E. Upenieks, LNAK vadība ar T. Kronbergu, Dr. L. Luksu un A. Budrēvicu, kā arī DV pārstāvji E. Miniate, A. Kalniņš, Ed. Ozols u.c. Citādi tas nemaz nevarēja būt. Igaunijas svētku pieņemšanā latviešu skaits jau bija mazāks — LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, vicepriekšsēdis Dr. L.Lukss, Centra valdes priekšs. H.Jan-

(Turpinājums 20. lp.)

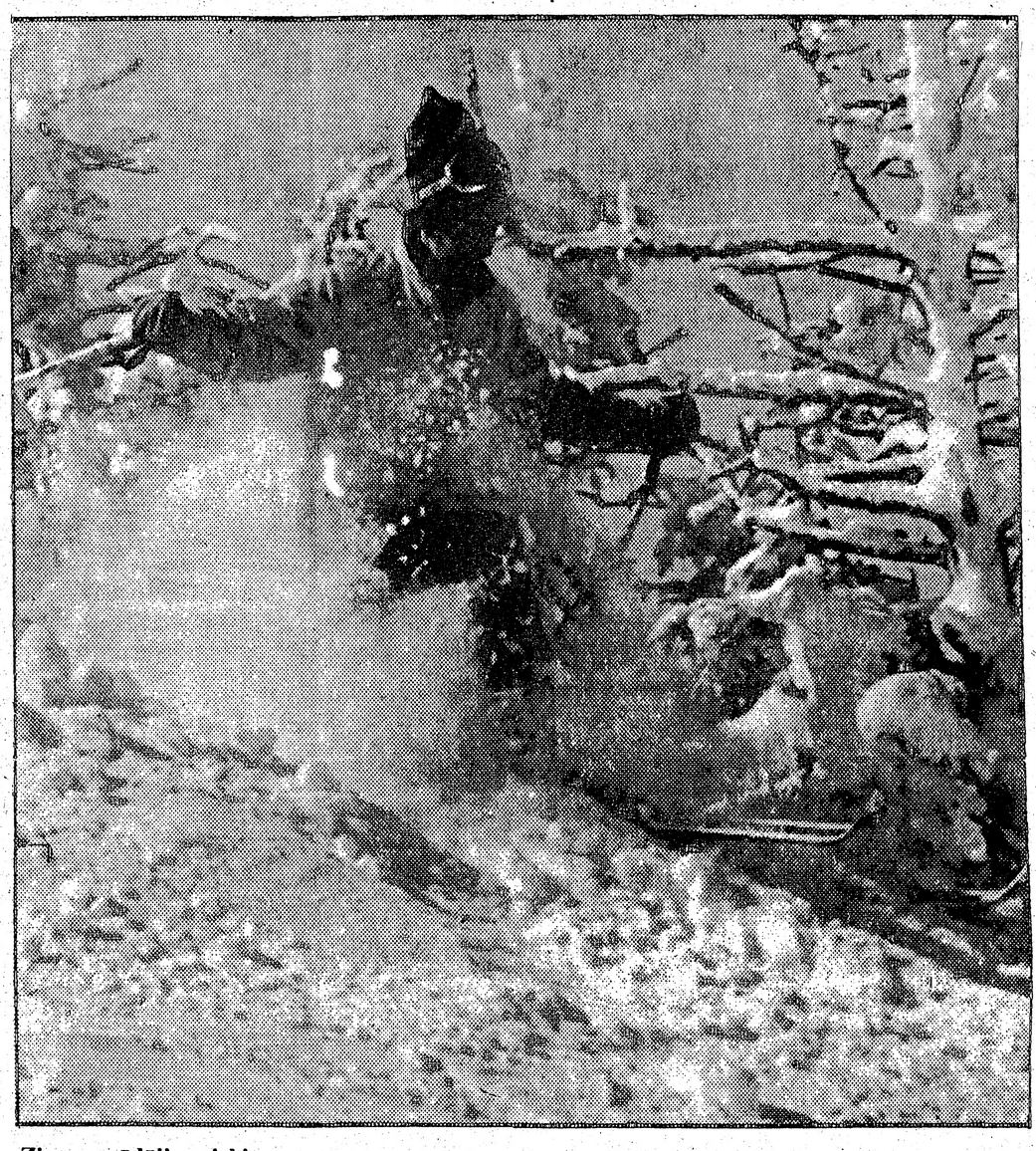

Ziemas pēdējie prieki.

Mūs gaida rosīgs darbs

Latviešu Nacionālā Apvienība Kanadā paplašinātā valdes sēdē plāno turpmākās aktīvitātes un taktiku

Ievadot paplašināto LNAK valdes sēdi 19. februārī, sēdes dalībnieki ar klusuma brīdi godināja nesen mūžībā aizgājušo padomes prezidija sekretāru Dr. agr. E. Pārupu un kādreizējo biroja vadītāju J. Rolavu. Pēc valdes priekšsēža T. Kronberga ierosinājuma vienojās E. Pārupa piemiņai dibināt atsevišķu fondu, kura noteikumus saziņā ar nelaika piederīgiem izstrādās padomes priekšsēdis I. Alksnis. E. Pārups bija arī ilggadīgs LNAK pārstāvis Otavā un Baltijas tautu federācijas Kanadā latviešu delegāts, kā arī pārstāvēja latviešus gadskārtējo Baltiešu vakaru Otavā rīcības komitejā. Šajos amatos viņa vietā valde apstiprināja jaunievēlēto LNAK padomes locekli Sigurdu Andersonu.

Valdes sēdē piedalījās arī Kanadas latviešu dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdis Ž. Šmits un rīcības komitejas publisko sakaru daļas vadītājs K. Dzeguze, lai pārrunātu iespējas, kā dziesmu svētku laikā 1986. gadā īstenot LNAK valdes ieceres popularizēt latviešus plašākai un vispārējai sabiedrībai. Līdzīgi igauņu svētkiem, arī latviešu dziesmu svētki būtu plašāk publicējami presē, radiofonā un televīzijā, lai vietējā sabiedrība tiktu plašāk informēta ne tikai par mūsu kultūrāliem sniegumiem, bet arī par mūsu stāvokli un vispārējām problēmām. Jau agrākos dziesmu svētkos organizētos gājienus un demonstrācijas būtu vēlams paplašināt, tāpat arī preses konferences, informātīvas izstādes un līdzīgus pasākumus. Pēc plašākām un lietiskām pārrunām vienojās izraudzīt atsevišķu komiteju K. Dzeguzes vadībā, kas iepazītos ar iespējām un nāktu ar konkrētiem priekšlikumiem kā Dziesmu svētku rīcības komitejai, tā arī LNAK valdei. Šajā komitejā bez K. Dzeguzes vēl darbosies Dr. L. Lukss un V. Vāgners.

Politiskās informācijas nozares vadītājs Dr. L. Lukss informēja par latviešu delegācijas tikšanos 7. februārī ar Kanadas ārlietu ministru Dž. Klarku un finanču ministru M. Vilsonu. Pieņemšanā apspriesti četri, pašreiz aktuālākie jautājumi: par īpašas komitejas radīšanu Helsinku nolīguma caurskatīšanai, par latviešu novērotāja pielaišanu Kanadas delegācijā, iespējami līdzīgu līdzdalību arī tā saucamā kultūras forumā, kas sanāks Budapeštā, un atsevišķa starpnieka radīšanu latviešiem interesējošo jautājumu apspriešanā Kanadas ārlietu ministrijā. Šie ierosinājumi uzņemti un pārrunāti labvēlīgā izpratnē, un tos izšķirs attiecīgi valdības resori.

Intensīvus priekšdarbus veic sakarā ar tuvējo 34 valstu lietpratēju konferenci cilvēku tiesību jautājumos, kas sanāks maija mēnesī Otavā. Šie priekšdarbi un informātīvie materiāli tiek sagatavoti saziņā ar BTFK un Septiņu apspiesto nāciju komiteju. Konferences laikā no 5.—20. maijam norīrētas telpas Šataljē viesnīcā, kur organizēs preses konferences, rūpēsies par informātīvu materiālu izplatīšanu un uzturēsies katras tautības darbinieki.

Brīvības kuģa brauciens sāksies 25. jūlijā Kopenhāgenā un noslēgsies 31. jūlijā Stokholmā. LNAK valde to atzīst par ļoti nozīmīgu un atbalstāmu pasākumu, kādēļ aicina visus latviešus Kanadā to sekmēt visos iespējamos veidos. Šo braucienu organizē, lai pasaulei atgādinātu Pad. savienības brutālo okupāciju Baltijas valstīs, prasītu tām demokratisko brīvību, cilvēku tiesību ievērošanu un pašos baltiešos nostiprinātu sadarbību tālākiem pasākumiem. Interesenti tiešajam braucienam var jau pieteikties pie Brīvības brauciena organizētājiem. Šī lielā pasākuma financēšanai jau noorganizēta atsevišķa loterija, un tās biļešu izplatīšanu Kanadā uzņēmās LNAK finanču nozares vadītājs T. Forstmanis.

No latviešu pasākumiem ļoti svarīgs un atbalstāms ir Sabiedrisko zinātņu seminārs — kursi. Kā jau agrāk ziņots, šos kursus PBLA valdes uzdevumā organizē Dr. L. Lukss ar atsevišķu rīcības komiteju. Kursu programma ir jau izstrādāta. Tā būs akadēmiskā līmenī jaunu sabiedrisko darbinieku sagatavošanai, ietverot visas nacionāli svarīgākās nozares. Kursi sāksies maija mēnesī un notiks Toronto Latviešu Centrā, un interesenti aicināti nekavēties ar pieteikšanos. Tāpat organizācijas un labvēļi aicināti atbalstīt šo nozīmīgo pasākumu mūsu nākotnes darbinieku nodrošināšanai.

Iepazīstoties ar ALAs informācijas biļetēnu angļu valodā - ALA LATVIAN NEWS DIGEST, sēdes dalībnieki to atzina par vērtīgu un atbalstāmu. Apsvēra arī iespējas LNAK līdzdalībai šī biļetena izdošanā, par ko sazināsies ar ALAs valdi.

Pēc kultūras nozares vadītājas Intas Purvas ierosinājuma valde vienojās vīru korim Viesturs sakarā ar Kanadas latviešu kultūras dienu ietvaros rīkoto jubilejas koncertu piešķirt 100 dol.

LNAK padomes prezidija priekšsēdis I. Alksnis iepazīstināja ar 13. un 14. aprīļa padomes sesijas darba seku. Bez gadskārtējā rutīnas darba padomei šogad būs jāievēl jauns prezidijs nākošiem četriem darbības gadiem un jāpieņem arī daži sesijas kārtības ruļļa papildinājumi. LNAK valdi un revīzijas komisiju pārvēl katru gadu. Padomes prezidijs un valde paredz šī gada sesijā galveno vērību veltīt politiskās dabas jautājumiem. Sesijā aicinās arī PBLA valdes priekšsēdi Dr. O. Pavlovski, paredzot viņam laiku īsreferātam par mūsu pašreiz svarīgākiem uzdevumiem. Par cilvēku tiesībām referēs politiskās informācijas nozares vadītājs Dr. L. Lukss, bet par demokratijas izpratni prof. Dr. G. Šubiņš. LNAK padomes sesijas ir atklātas. Šogad sesija notiks 13. un 14. maijā Toronto Latviešu Namā.

R. Norītis.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1985. GADA 2. MARTS, 9. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Gundars Brikmanis. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Apvienotā Kanadas latviešu ziemas aizvadīšanas komiteja jau uzsākusi rosīgu darbu... (pārbaudīta informācija) Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Miglas pūšana kā padomju varas pamats

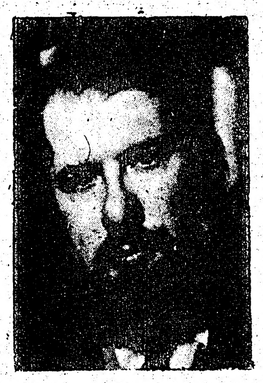

Katru pusgadu padomju laikrakstos parādās gavilējošas statistiskās atskaites, gan Vissavienības, gan Latvijas apjomā par t.s. uzvarām darba frontē. Vienīgi, ja nu pavisam slikti klājas vienā vai otrā nozarē, tad to atzīst, protams, arī izskaistinātā veidā. Daudzi tautsaimnieki darbojas uz šo izskaistināto datu pamata, jo citu nemaz nav.

Tāda sistēma sagādā zināmas neērtības un nepatikšanas komūnistu pārvaldīšanas aparātam, Maskavas politbiroju ieskaitot. Daudzpakāpju komūnistiskā chierarchija rūpīgi sarga patiesību, objektīvo informāciju no augstāk stāvošiem priekšniekiem. Tie savukārt vēl vairāk izskaistina ainu savos ziņojumos līdz pašam politbirojam. Ir zināma patiesība, ka cilvēki pret negātīvu informāciju izturas bez sevišķa entuziasma, bet vēl jo vairāk komūnistiskie valdnieki.

Padomju pārvaldes aparātam ir diezgan grūti balansēt tā, lai viss izskatītos ne tikai pieņemami, bet labi un teicami, un tai pašā laikā netiktu tā sakot dzīve izskaistināta, it īpaši, ja notiek galīga izgāšanās. Arī pašā augšgalā, valdībā un politbirojā, komūnistiskie pārvaldnieki pilnīgi apzināti izvēlas mazāko ļaunumu, jo nevēlamā negātīvā informācija var sarežģīt viņiem dzīvi; vara nedrīkst būt apdraudēta ne mazākā mērā, bet negātīvā informācija ir ierocis pret viņiem.

Dažreiz notiek arī apkaunojošas kuriozitātes, bet tā kā meli ir padomju sistēmas pamats, tad nekādi lielie secinājumi un labojumi nav iespējami. Tā jau no 1971.g. Padomju savienības centrālā statistiskā pārvalde ziņo par padomju pārākumu tērauda kausēšanā. Tajā pašā 1971.g. pēc padomju datiem tika izkausēti 133 miljoni tonnu tērauda, daudz vairāk nekā Savienotajās valstīs. Vēlākajos gados plāni auga, un arī ziņojumi auga.

Ko nozīmē 133 miljoni tonnu tērauda, to tikai nedaudzi no padomju avīžu lasītājiem iedomājas. Uz katru Padomijas iedzīvotāju, zīdaiņus ieskaitot, bija saražota pustonna tērauda. No tās var izgatavot gandrīz vienu miljardu automašīnu, ja runājam par militāro rūpniecību, kurā Padomijā ir neapšaubāma prioritāte, tērauda pietiktu 10 milj. modernu tanku būvei.

Kur tērauds pazūd? Uz laukiem nevar sadabūt tērauda gabalu kolchozu techniskiem remontiem, par rezerves daļām nemaz nerunājot. Rūpnīcas, ja tās nestrādā militārām vajadzībām, atrodas pastāvīgā metalla bada stāvoklī. Individuālo māju celtniekus nemaz neminēsim: lai sadabūtu dzelzs caurules vai jumta skārdu, jābūt burvju mākslinie kam.

Padomju savienība diedelēja tērauda loksnes no Italijas Toljati autorūpnīcas vajadzībām. Italija ražo tēraudu 10 reizes mazāk nekā Padomija. Pat no Ēģiptes pirka tēraudu!

Šādā situācijā pat politbirojam ienāca prātā pajautāt, kur tad pazūd tērauds. Izrādījās, ka galvenais tērauda patērētājs ir pati kalnu rūpniecība un metalurģijas uzņēmumi. Tērauds cirkulē slēgtā lokā, tikai daļēji nonākot pārējās saimniecības nozarēs. Padomju valodā tas nozīmē, ka saražotā tērauda daudzums, ko norāda statistika, ir meli. Līdzīgu ainu mēs redzēsim jebkurā nozarē, bet iedzīvotāji uz savas ādas izjūt tādus melus, īpaši vieglā rūpniecībā, celtniecībā un lauksaimniecībā. Sistēma pati sevi māna visos līmeņos. Visam tam ir izskaidrojums: totālā saimnieciskā plānošana, stingrā centralizācija un pāniskās bailes zaudēt varu un privilēģijas.

Lasītāju vēstules

VAI ČERŅENKO PĒDĒJAIS DEKRĒTS?

Visas Padomju savienības, arī Rīgas 29. janvāra publikācijas iespiedušas šādu K. Čerņenko 28. janvārī parakstītu dekrētu, kuŗu, kā vienmēr, parakstījis arī PSRS Augstākās padomes prezidija sekretārs T. Mentešavili:

„Par lieliem nopelniem *padomju* mūzikas („italic" mans, V.A.) mākslas attīstībā piešķirt *PSRS Tautas skatuves mākslinieka* goda nosaukumu biedram *Raimondam Paulam* — komponistam, Latvijas PSR Valsts televīzijas un radioraidījumu komitejas Galvenās mūzikas raidījumu redakcijas galvenajam redaktoram."

Īsi pirms tam LKP CK pirmais sekretārs Boriss Pugo bija izraudzījis par Latvijas rakstnieku savienības valdes pirmo sekretāru „Latvijas PSR nopelniem bagāto kultūras darbinieku" dzejnieku un publicistu *Jāni Peteru.*

Arī Čerņenko dekrēts nāca pēc Puges priekšlikuma.

Abi minētie latviešu kultūras darbinieki Pugo uzmanību bija pelnījuši par nopelniem „Latvijas PSR iekšlietu resora" (čekas) darbā.

Šķiet, ka R. Paulam turpmāk būs vairāk jākomponē krievu valodas dziesmas, tāpat J. Peteram vairāk jādzejo krievu valodā, un nez' vai tas nesagādās grūtības viņu darbu cildinātājiem un atskaņotājiem svešumā.

Tā kā daudzi gaida Čerņenko valdīšanas pēdējās dienas, var iznākt, ka šis ir viņa pēdējais dekrēts, tā dāvājot pagodinājumu latviešu komūnistiskās kalpības izcilajam pārstāvim.

V.A. Youngstown, USA.

NEVARU PIEVIENOTIES

Vanagu Kārļa uzskatam, ka latvieši bija Vācijas pusē (LA š.g. 2. feb. 5. nr. 7. lp. otrā slejā). Es domāju, ka vairākums latviešu gandrīz simtprocentīgi nebija ne Hitlera, ne Staļina, ne arī kādā citā pusē. Latvijas valdība, Latvijas ārlietu ministrs, Latvijas diplomāti cīnījās par neitrālitāti līdz pēdējai iespējai.

Ja kāds latvietis vai kādi latvieši okupāciju laikā bija pieslējušies vāciešiem vai krieviem, tad to tie darīja, bieži vien glābdami savu un savu piederīgo ģimenes locekļu dzīvības vai lai nodrošinātu eksistenci. Eksistence ir cilvēkiem Dieva dota dāvana, un nevienam nevar pārmest, ja kāds dara visu iespējamo, lai eksistētu.

Par notikumiem Latvijā vācu okupācijas laikā un krievu okupācijas laikā atbildību nes šīs varas. Šīs varas ir izlaupījušas latviešu zemi un noslepkavojušas Latvijas iedzīvotājus. Vēl nav īsti aplēsts, cik miljonus vai biljonus latu tās nolaupījušas latviešiem, cik simttūkstošu Latvijas iedzīvotāju noslepkavojušas vai aizdzinušas no savas zemes. Nav arī vēl skaidras analizes, vai tie simttūkstoši latviešu, kas bija spiesti atstāt savu zemi un doties bēgļu gaitās, ir pieskaitāmi vāciešu vai krievu vainai.

Domāju, ka mūsu organizācijām pieminētais arguments liekams pirmajā vietā, cīnoties un aizstāvot žīdu un komūnistu vajātos latviešus. Latvieši nav kaŗa noziedznieki. Vācieši un krievi ir kaŗa noziedznieki. Par mūsu izlaupīšanu, Latvijas iedzīvotāju slepkavošanu, izsūtīšanu vai izklīdināšanu, pārkrievināšanu vai pārvācošanu atbildību nes vācieši un krievi. Ar tiem mums vēl būs runāšana. Neviens grēks nav palicis nesodīts.

Adolfs Svenne
Sarnijā.

VISI NAV VIENĀDI

Gribu norādīt uz apiešanos ar minoritāšu zinātniekiem kādā lauksaimniecības pētniecības iestādē šai zemē. Pēc likuma federālās iestādēs jānodarbina zināms procents minoritāšu zinātnieku. Tā kādā pētniecības iestādē nodarbināti vairāki simti zinātnieku, no tiem daudzi minoritāšu pārstāvji, kā eiropieši, aziāti, afrikāņi, un spāņi. No agrākiem DP šeit nodarbināti baltieši, ukraiņi, un ungāri. Rakstītā likuma priekšā visi ir vienādi, bet praksē tas ir citādi. Tā pēc maniem novērojumiem 28 gados ir kāds nerakstīts likums, ka ar bijušajiem DP apietas citādi. Tā kādas oficiālas administrācijas personas liecībā minēts, ka visiem agrākiem DP ir problēmas, ne citām minoritātēm. Ja ar sūdzību kāds griezās pie agrākā prezidenta Kartera, problēma tika atrisināta dažu mēnešu laikā. Tagadējā prezidenta laikā nekas netiek darīts, apstākļi pat pasliktinājas.

J. Cerbulis, Ph.D., ASV.

Elmārs Dambergs

Mākslinieks ar īpatnēju vēstījumu

Varam pieņemt, ka vairums miermīlīgu ainu pindzelētāju, kas rūpīgi pārklāj savus audeklus ar krāsu ziediem, nekad nebaudīs atzinību un slavu tādā mērā, ar kādu šodien ir apvīts Viljams Kureleks. Šis izcilais kanadiešu žanra meistars, kas mira 1977.g. ar vēzi, tikko aizsniedzis 50 gadus, atstāja it iespaidīgu ap 2000 darbu lielu klāstu. Maz būs tādu daiļdarītāju, kuŗu dzīves laivu likteņa vēji mētājuši tik emocionālu križu viļņos.

Kad 1960. un 1970. gados, dzīvodams Toronto, es traucos un jaucos pa toreiz kūsājošo mākslas apriņķi, Kurelekа gleznojumi mani diez kā neaizrāva: tie šķita amatierisķi. Tanīs gados mākslas atmosfaira vērās uz progresīvo; abstrakto ekspresionismu, avant garde... Mākslas galerijas ne labprāt pavēra durvis reālistiskam naratīvam. Kurelekam tomēr veicās atrast sev draugu un veicinātāju tālredzīgā Av Isaka personā. Cik pozitīvi kāds mākslas kritiķis var spriest par gleznotāju, neredzēdams tā labākos darbus? Īsto, dziļo domātāju Kureleku — kauns atzīties — es atklāju tikai priekš dažiem gadiem! Tas notika gluži nejauši. Biju ieradies AGO pamieloties ar kāda cita mākslinieka ražojumiem, kad, iedams pa galerijas koridoru, ievēroju pie sienas divus īpatnējus makabri tonētus gleznojumus, kas atgādināja slaveno vecmeistaru H. Bošu (Bosch). Nekad agrāk tik spēcīgi izteiksmīgas Kureleka kompozicijas nebiju atklājis...

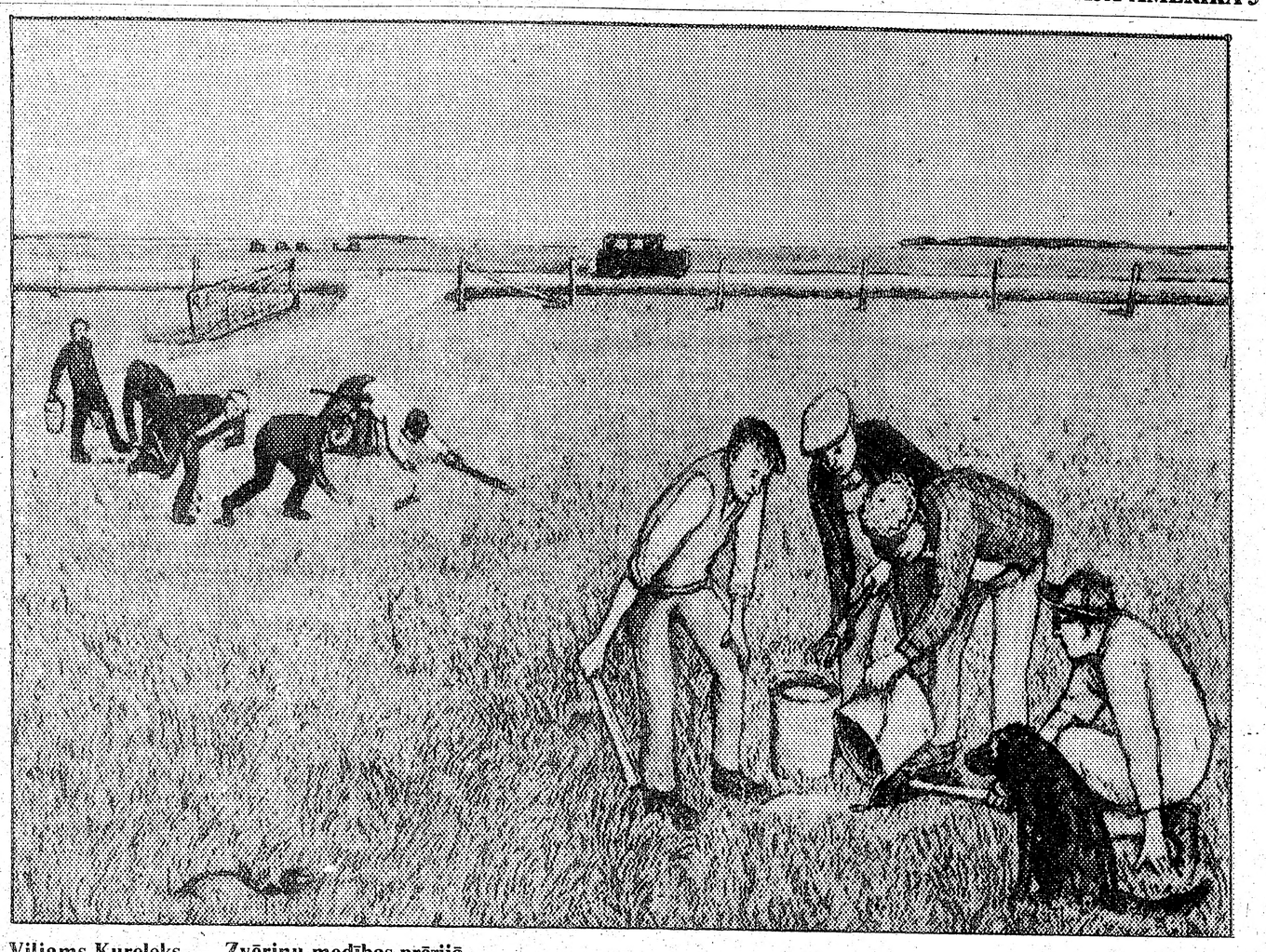

Viljams Kureleks — Zvēriņu medības prērijā.

Kureleka māksla liekas daudz par dziļu, lai to iztirzātu vienā vēzienā! Viņa dzīves, filozofijas un piedzīvojumu iztirzāšanai pienāktos grāmata! Lai lasītājs te mani attaisno par pārāk īsu versiju!

Pirmo reizi plašās prērijas dienas gaismu Viljams Kureleks ieraudzīja 1927. gadā. Viņa vecāki bija ukraiņu izcelsmes immigranti, kuŗiem veicās iepirkt saimniecību Albertas provincē. Dzīve sazvērējās pret mazo Viljamu, skolojot to sūrā darbā un ar nelaipniem vārdiem. Jūtīgajā jauneklī iešķīlās nožēlas dzirksts, kas uzliesmoja domās par pašnāvību, novedot to garā traucēto slimnīcā Anglijā, kur tas pavadījis četrus gadus. Te Kureleku ietekmēja katoliciskā reliģija, kas vēlāk, atgriežoties Toronto, inspirēja viņa reliģiski allegoriskās kompozicijas. Anglijā viņš vairākkārt izstādījās pie Karaliskās (Royal) akadēmijas.

Paviršī skatoties, Kureleka gleznojumu var maldīgi pieņemt par primitīvistu ,,folk art'' darbu, taču iedziļinoties pārsteidz neparastais iekšējais apgaismojums. Mākslinieks bija pārliecināts, ka spēja radīt ir Dieva dāvana un tā jāizlietā, kalpojot tam Kungam. Kureleku tirdīja doma par drīzu Armaģedonu; bija jāsludina kāda vizuāla vēsts, brīdinot grēkos nogrimušo pasauli. Manitobas universitātē apgūtais B.A. grads pacēla to uz sofistiskākas platformas un pamudināja pievērsties arī rakstīšanai. Kureleks sarakstījis un illustrējis 14 grāmatas par bērnu tematiem, iegūstot apbalvojumus.

Viņa mākslas izglītības ceļš turpretī ir nelīdzēns, paļaujoties īpaši uz grāmatām kā instrukcijas ceļa stabiem. Viņš bieži studējis sevi spogulī, lai apgūtu nepieciešamās anatomiskās zināšanas. Šī vājība it viegli saskatāma. Reiz 1950. gados Kureleks aizsiroja uz Meksiku, vēlēdamies tur pastudēt pie murāļu meistariem, bet nekas daudz no tā nesanāca. Tas pats atkārtojās Toronto, O.C.A., jo te nespēja iejusties moderno virzienu ritmos.

Visproduktīvākais gleznošanas posms izveidojās, sākot ap 1959. gadu, pēc atgriešanās no Anglijas. Nu Toronto pagraba studijā Kureleka prāts pavērās nostalģiskai sapņu pasaulei; atlidoja atmiņas no bērnu dienu pieredzējumiem prērijā. Viss tas transformējās uz daudzajiem audekliem (bija arī miniatūras!) reālistiskās dzīves iztēlēs, idejiski aizņemdamies no Sv. Mateja evaņģelija stāstiem. Kureleks mēdza filozofēt: ,,...Vienīgi Radītājs, kas pats ir skaists, spēj izteikt skaistumu...''

Savas dzīves pēdējos gadus mākslinieks pievērsa Toronto scēnārijas attēlošanai. Parādās modernas celtnes, ceļi, satiksme. Ieskanas pa abstraktai notij. Īsi pieskaņas arīdzan Eskimo dzīves serijai. Līdzīgi vairumam mūsdienu gleznotāju, Kureleks ņem talkā fotomāku; sekas atspoguļojas viņa aplauzītās kompozicijās — paveŗas aina, it kā skatīta caur kādu logatu.

AGO izstādē, kuŗu redzēju, bija 50 gleznojumu, un to sauca Kurelek's Vision of Canada. Mani piesaistīja kāds lielāka formāta (4x8 pēdas) audekls, kuŗā dominēja impozants ziemeļblāzmas zieds, pāršķeļot naksnīgo debess izplatījumu, kamēr pa tumšo prērijas strēmeli vibrēja farmeŗu figūras, aizņemtas vēlīnos pienākumos... Novēroju vairākas citas nakts tēmas šinī skatē. Kāds tam izskaidrojums?

Prātā ieslīd tālas atskaņas no nelaika Oskara Norīša, kas esot mīlējis trallināt: ,,Tumša nakte, zaļa zāle...'' Vai īsa mūža premonīcijas?

Kureleks lielo tiesu gleznoja uz džesso pārklātas papes (masonite) ar šķidrinātām eļļas krāsām. Smalkākiem vaibstiem viņš izlietāja krāsainus zīmuļus un tušu. Viņa mentoru skaitā jāmin: Mikelandželo, Goja, Van Gogs, Eakins, Hoppers, Whyets, Colvils. Manu apbrīnu pievilka Kureleka klasiskā vienkāršība un izolācijas izjūta — vientulība. Monumentālais vēriens; ainava ar taupīgi situētiem objektiem. Ūniks. Cik daudzi no šodienas mākslas kopējiem soļo paši savu taku, seko savai gara balsij? Tikai tādiem talantiem Liktenis raksta leģendas. Nav šaubu, Kureleks piepildīja savu mākslas sūtību, atstādams mums īpatnēju spēcīgu vēstījumu...

V. Kureleks — Dieva meklētājs.

DRĪZ VIEN...
Latvija dzirdēs un pasaule klausīsies!
PBLA BRĪVĪBAS NEDĒĻAS
IZLOZE
...TUVOJAS

Pēteris Ikšels

Atmiņas par Atsevišķo studentu rotu

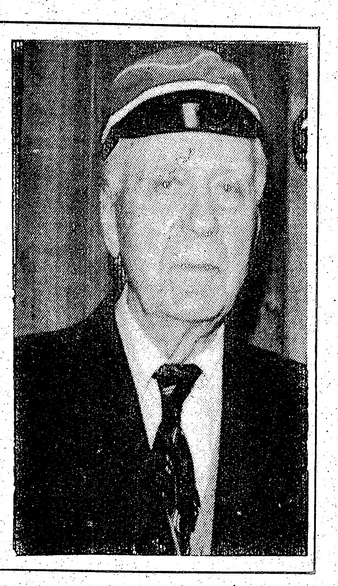

(Turpinājums)

Jau 29. novembŗa Selonijas ģenerālsapulce vienbalsīgi nolēma, ka visi Selonijas locekļi nodod sevi Pagaidu valdības rīcībā jaunās valsts aizsardzības vajadzībām. Tādu pašu lēmumu pieņēma arī Talavija 1918. gada 13. decembrī. Šo pasaules studentu vēsturē vienreizējo lēmumu Selonijas un Talavijas konventu pārstāvji paziņoja apsardzības ministram Jānim Zālītim, deklarējot, ka studentu korporācijas nodod sevi kā valdības sargus. Tie arī izteica vēlēšanos par atsevišķas studentu kaŗa vienības dibināšanu, nosaucot to par Atsevišķo studentu rotu un izraugot par tās komandieri Selonijas krustdēlu kapteini Nikolaju Grundmani, kas, būdams Otrā latviešu strēlnieku pulka virsnieks, bija pierādījis izcilu varonību bīstamos izlūku gājienos krievu-vācu frontē.

Apsardzības ministrs Zālītis bija pārsteigts par šādu abu konventu uzticību jaunās Latvijas pirmajai valdībai un aizkustināts par tik īstu un patiesu tēvzemes mīlestības apliecināšanu. Sazinājies ar ministru prezidentu Kārli Ulmani, Zālītis deva savu oficiālo atļauju Atsevišķās studentu rotas nodibināšanai. Tas notika 1918. gada 20. decembrī, kas arī ir rotas dibināšanas diena.

Kamdēļ taisni Grundmani abas korporācijas izvēlējās par rotas komandieri un pie tam pat vienbalsīgi? Rotā taču bija vēl arī citi virsnieki ar ne mazākiem nopelniem frontē, arī apbalvoti un pat vecāki gados, varētu domāt— arī ar lielākiem piedzīvojumiem. Arī uz to atbildēšu ar Fēliksa Krusas vārdiem, ko citēju: ,,Atsevišķās studentu rotas komandieris Nikolajs Grundmanis bija tikai 22 gadus vecs, bet jau kapteinis, kaujas ordeņiem apbalvots. Stalts un ar patīkamu stāju. Vienmēr korekts un arī laipns, bet vienmēr arī komandieŗa stāvoklim ieturētās robežās. Izcīnījies Otrā strēlnieku pulka rindās un iestājies Baltijas techniskajā augstskolā, Grundmanis bija atradis arī ceļu uz Seloniju un tur izraudzīts par rotas komandieri.''

Jau pirms Atsevišķās studentu rotas oficiālas nodibināšanas daži Selonijas kommilitoņi bija iesaistījušies Cēsu rotas sastāvā, kas atradās aizstāvēšanās cīņās pie Cēsīm, bet vēlāk atgriezās Atsevišķā studentu rotā, kuŗas pirmatnējā sastāvā bija 53 sēļi un 43 talavieši. Vēlāk rotai pievienojās 11 no Frat. Lettica'a, 6 Lettonia's, un ik pa vienam no Lettgalia's, Latvia's, Frat.Metropolitana's un Patria's, kopā 117 korporantu. Bez tam Atsevišķā studentu rotā bija arī itin prāvs skaits — 99 cīnītāju, gandrīz puse no visas rotas, kas nebija nevienā korporācijā, bet vēlāk tur iestājās.

Rotas apbruņojums bija dažāda tipa un kalibra, bet apģērbs — gaiši pelēcīgi puskažociņi bez virsdrānas, ķīniešu bikses, vācu zābaki — tā saucamie stopiņi, un franču ķiveres. Pirmās apmācības notika Latviešu biedrības namā, Pauluči ielā, kā arī Esplanādes laukumā. Pirmie norīkojumi bija valdības namu, muitas noliktavu un Daugavas tiltu apsargāšana.

Apmēram puse no rotas sastāva bija 1. Pasaules kaŗa virsnieki un otra puse studenti un skolnieki, kuŗu vairākums militāru apmācību nepazina. Vecākais rotas kaŗavīrs bija 45 g. un jaunākais 15 g. vecs. Rotas ceturto vadu, kuŗa vairākums bija skolnieki un mazāka auguma, bija pasākts saukt par ,,bērnu dārzu'' vai arī ,,nagliņu komandu''. Šiem puikām visiem labprāt patika ,,pavīzēties'', saka Felikss Krusa, bet gods, kam gods pienākas — vēlāk cīņu laikā tieši šī ,,nagliņu komanda'' bija pirmā, kas ieguva kaŗa ministra atzinību par izciliem nopelniem.

Rotai bija slikta apgāde arī pārtikas ziņā. Ēdiens bija vājš, un tikai viens neliels vācu armijas kukulītis maizes pa divām dienām. Pārtikas ziņā rotai bija lieli svētki, kad laimējās nomedīt kādu buku. Kad pozicijas bija Kaugurciema kāpās un zvejniekus apdraudēja sarkanarmieši, rota deva tiem zināmu aizsardzību. Par to zvejnieki mūs kompensēja, pārdodami žāvētas reņģes un plekstes par lētāku cenu un tādējādi ievērojami uzlaboja mūsu pārtiku. Zivis bija treknas un labi nožāvētas, arī labi garšoja, un tā sakot ,,piesēja dūšu'' un deva spēku, lai cīnītos tālāk.

No paša pirmā brīža rotā valdīja korporāciju gars un disciplīna, ko pilnā mērā akceptēja un kam padevās arī pārējie pie korporācijām nepiederošie kaŗavīri. Rotas komandieŗa pirmā pavēle noteica, ka visi rotas kaŗavīri kā dienestā, tā arī ārpus tā, neņemot vērā ieņemamo amatu un dienesta pakāpi, uzrunā viens otru ar ,,Tu''. Tas radīja sevišķi tuvu un draudzīgu gaisotni savstarpējās attieksmēs, un visi jutās kā vienas lielas ģimenes locekļi. Tas arī radīja cieņu vienam pret otru.

Uz ātru roku sagatavoja militāro terminoloģiju latviešu valodā, pārtulkojot krievu armijas reglamentu. Rota drīz vien izveidojās par labi apmācītu, disciplīnētu un viengabalainu vienību ar ievērojamām kaujas spējām.

Kad 1919. gada 2. janvārī Pagaidu valdība atstāja Rīgu, arī Atsevišķā studentu rota 216 vīru sastāvā vēlu vakarā aizsoļoja uz Jelgavu. Nakts bija auksta un ceļš piesnidzis. Pēc 20 kilometru nosoļošanas, pie Olaines krogus, rotas komandieris deva īsu atpūtu. Jaunākie zēni vairāk noguruši un daļēji nosaluši, krogū nokrita uz grīdas un tūlīt iemiga. Bet drīz vien atskanēja dziesma ,,Ai, zaļā līdaciņa, nāc ar mani rotāties.'' Visiem atvērās acis, un tie vēroja, kuŗš ir dziedātājs. Izrādījās Nikolajs Vickopfs, Lettonia's filistrs un jau vecāks vīrs, tā sauktais Enciāns. Kā liels dziesmu mīļotājs tas novadīja dziesmu, pakāpdamies uz zemākas podiņu krāsns. Ar to nogurums bija atņemts kā ar roku. Visi uzcēlās un turpināja soļošanu uz Jelgavu, palaikam arī uzdziedot.

Braši tuvojoties Jelgavai, rota dziedāja ,,Div' dūjiņas gaisā skrēja'', un agrā rītā pārsteigtie jelgavnieki rotu apsveica ar gavilēm, jo 4 gadus nebija redzējuši latviešu kaŗavīrus. Visus šos gadus Jelgava bija vācu kaŗaspēka okupēta. Jelgavnieki mūs bija noturējuši par sarkanajiem latviešu strēlniekiem, kas nākot viņus atbrīvot no okupācijas varas. Rota apmetās Jelgavas pilī, vēlāk pasta ēkā. Jau pēc dažām dienām rota Jelgavu atstāja un ar lielām grūtībām sakomplektētā vilcienā brauca uz Liepāju.

1919. gada 7. janvārī rota iebrauca Liepājas stacijā, bet tur policijas priekšnieks — vācietis Meiers kā āzis priekšā. Viņš nevarot ļaut apmesties pilsētā nevienai apbruņotai latviešu vienībai. Lai nododot ieročus, tad jā. Tāda prasība atsitās pret katēgorisku nē. Beidzot atrada kompromisu, un rota varēja novietoties ārpus pilsētas — Kaŗa ostā.

Arī liepājnieki vairāk par 4 gadiem bija atradušies vācu okupācijas varas uzraudzībā, un pēc revolūcijas Vācijā ar lielu skubu centās tikt no šī sloga vaļā. Pirmais bija pasteidzies sociāldemokrats Ansis Bušēvics iesēsties pilsētas valdes namā un uz tā uzvilcis sarkano karogu, jo arī viņš pats bija vairāk nekā sarkans, trūka tikai sirpja un āmura. Sociāldemokrati jau bija pasteigušies izstāties pat no Tautas padomes un paziņojuši, ka ,,nevar aktīvi piedalīties pilsoņu kaŗa kaujās ne vienā, ne otrā pusē''. Bet pilsoņu vairākums bija klusi kā pelītes. Liepājā Studentu rotas kaŗavīru parādīšanās, braši soļojot un dziedot nacionālas dziesmas pilsētas ielās, lika daudziem padomāt par nacionālas valsts tapšanu. Tādas skaņas Liepājā nebija ilgi dzirdētas. Kārlis Skalbe bija teicis: ,,Ar dziesmām viņi iet pret likteni''.

Rotas kaŗavīri pēc apmācībām, sardzes un garnizona dienesta, brīvajā laikā mēdza paklejot pa Liepāju un drīz vien tur atrada arī omulīgu, mazu un labi iekārtotu kafejnīcu, kas tur tolaik bija iecienīta un ar labu sabiedrību. Kafejnīca saucās ,,Pour moi''. Rotas kaŗavīri, protams, pieteica sevi arī šajā kafejnīcā un bieži vien tur aizņēma vairākus galdiņus. Sēdēdami izklaidus starp pārējiem viesiem, daži bija sadzirdējuši vācu jaunavu sarunas pie blakus galdiņiem. Starp citu kāda no pēdējām teikusi: ,,Komisch angezogen, aber intelligente Gesichter.''

Laiku palaikam tur iegriezās arī mūsu dzejnieku trijotne — Kārlis Skalbe, Jānis Akurāters un Eduards Virza, kā arī citi literāti, kas pulcējās ap Artura Krodera nodibināto un vadīto avīzi Latvijas Sargs. Pēdējais droši pauda Latvijas valsts neatkarības idejas un iznēsāja tās pa visu Lejaskurzemi.

(Turpinājums sekos)

Latvisko zināšanu seminārs

svētdien, 10. martā, plkst. 13.00

LATVIEŠU NAMĀ

PROF. JĀNIS ROZENTĀLS

„Latvijas universitāte un tās students"

Pēc lekcijas sekos labvēļu pusdienas plkst. 15.00

Lūdz pieteikties pie: V. Slaviešas 483-4258,
J. Galeja 741-5970.

PBLA Sabiedrisko zinātņu institūts gatavs uzsākt darbību

Rokvilē, MD — Ar 1985.g. 1. oktobri Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības Sabiedrisko zinātņu institūts uzsāks pirmo mācības gadu Minsterē, Vācijā. Institūta vadītāja posteni ir uzņēmies Guntis Priedītis . Viņš ir tautsaimnieks, 50 gadus vecs un jau no savas jaunības ir aktīvi darbojies ELJAā un citos jaunatnes pasākumos.No 1979. līdz 1982. gadam G. Priedītis vadīja Latviešu centrālās komitejas saimniecības nozari.

Institūta mācības gads ilgs 10 mēnešus no 1985.g. 1. oktobra līdz 1986. g. 31. jūlijam un aptvers divus sēmestrus. Lekcijas un semināri notiks šādos priekšmetos: 1) Latviešu valodā (gramatika, pareizrakstība, literātūra); 2) Latvijas vēsturē (agrākie gadu simteņi, neatkarīgās valsts idejiskā sagatavošana un izcīnīšana, brīvā Latvija, Baigais gads, vācu laiks, zem Padomju varas); 3) Visjaunāko laiku pasaules vēsture; 4) Politiskās zinības (valsts iekārtas, politiskās idejas un ideoloģijas, Austrumeiropas komūnisma pētniecība); 5) Latviešu politiskā darbība rietumu hemisfērā un attiecības ar okupēto Latviju; 6) Prese, žurnālistiska, latviešu grāmatniecība; 7) Īss kurss citās latviešu kultūras nozarēs: reliģijā, mūzikā, mākslā u.c.; 8) Laikmeta liecības, piem., apcietināšana, izsūtīšana, nometināšana Baigajā gadā, iznīcināšana sodu nometnēs, apstākļi okupētajā Latvijā, leģions vācu laikā u.c.; 9) Nodarbības: piedalīšanās latviešu organizācijas sēdēs, PBLA Informācijas biroja darbā u.c.; 10) Ekskursijas: iepazīšanās ar Eiropas parlamentu un dažiem tā locekļiem, tāpat ar ,,Bundestagu'', cilvēku tiesību organizācijām, kādu Vācijas universitāti, bibliotēkām un archīviem u.c.

Docenti un lektori būs zinātnieki un lietpratēji galvenokārt no Eiropas, bet arī no ASV un citām zemēm.

Mērķis PBLA Sabiedrisko zinātņu institūtam ir sagatavot sabiedriskos darbiniekus, kuŗiem ir interese darboties nacionālpolītiskā laukā. Programma ir domāta studējošiem un studijas beigušiem jauniešiem. Studentu kvalifikācija: nobeigta ģimnazijas izglītība studenti un bakalauri, labas latviešu valodas zināšanas un gatavība brīvā laikā piedalīties sabiedriskos pasākumos un to organizēšanā. Kandidātus var nominēt jebkuŗa latviešu organizācija, bet attiecīgo zemju centrālās PBLA sastāvošās organizācijas izvēlēsies kandidātus un rūpēsies par stipendijām. Ieinteresētās personas lūdzam griezties pie savām centrālām organizācijām saņemt tuvāku informāciju.

Ingrīda Kalniņa, Rockville, MD. USA.

Alberts Eglītis

Nelaimes pravietes viltus sludinājums

INGRIDA SOKOLOVA „VIENAS PAAUDZES BIOGRAFIJA", APGĀDS „Zvaigzne".

Autore dzimusi Vecauces pagastā 1923. gada 10. augustā. Iebrūkot sarkanarmijai 1940. gada jūnijā, viņa pievēršas komjaunatnei. Otrā pasaules kara laikā ir kādas izlūku daļas poļitruke. Frontē precējusies ar krievu. Kopš 1946. gada PSKP biedre. Pēc kara Saratovas universitātē kā neklātienes studente studē filozofiju. 1953. gadā atgriežas okupētajā Latvijā un kļūst par vienu no centīgākajām komūnisma taurēm un okupantu krievu propagandistēm.

Ja esi pats valsts laikā audzis, gājis pašu skolās, bijis grūtumos, tāpat priekos kopā ar tautu un īsajos, krāšņajos brīvības gados dzīvojis līdz nepārtrauktajai augšupgaitai, ja esi pieredzējis centību dzīves celšanā un cilvēku audzināšanu atbildībai, godīgumam, mīlestībai, tad Sokolovas grāmata, ar kuru iepazīties tuvāk izdevās tikai nesen, ir jauns visciniskākais izaicinājums visiem latviešiem, kas nekad nav iebrucējus gaidījuši, ne lūguši mūsu dabiskajā dzīves telpā.

Jājautā, kas viņa pati ir un kāda motīvācija spārno viņu pacelties savos mazvērtības kompleksos, lai par mūsu valsts patstāvības laiku, par svešinieku mocīto un pazemoto tautu, kuŗai komūnistu partijas diktātūrā netrūkst apcietināto, deportēto, nogalināto, netrūkst bezjēdzības un nabadzības visapkārt, visās grāmatas lappusēs rakstītu bezgalīgā rūgtumā, viltojot patiesību. Šīs okupantu ordeņiem un prēmijām apbalvotās autores iekšējo kultūru tāpat var bagātīgi pamanīt primitīvisma pilnajos epitetos, kā piemēram: „Flīģeli pārdeva kāda galīgi noplukusi vecene..." Jeb citā vietā atkal savas skolnieces istabas saimnieces Jelgavā viņa pagodina tā: „Divas nenosakāma vecuma grezeles, kaķu mīļotājas, un abas tik kurlas, ka, ja būtu gribējusi, pie sevis jumtistabiņā varētu uzvest veselu rotu vīriešu..." Piezīmē par toreizējo latviešu literatūru lasām, ka ap 30. gadiem ģimnazistes bieži tēlotas kā tādas vieglprātīgas grezeles, bet pats „ģimnazijas" nosaukums atkal licis domāt par kaut kādu dižciltīgo jaunavu institūtu.

Savu īstumu sevišķi viņa atkailina, pastāstīdama: Mēs, komjaunietes, sākumā neatļāvāmies nekādu kosmētiku, nevilkām greznas drēbes, lai tikai mūs nesāktu uzskatīt par buržuju atvasēm. Ak, kas par šķiras apziņu, kas par uzmanīšanos, kaut tikai nekur vairs nelīdzinātos pašu tautai! Bet partijas preses skolā, kuŗā nākošajiem paradīzes monstriem kaļ komūnistiskās varas oportūnisma gudrības, tādi krieviem kalpojošie pagrīdnieki kā Jānis Niedre, Indriķis Lēmanis un autore saņēmusi pirmo stipendiju, ir apmulsuši, jo tādu daudzumu naudas vēl nekad nav turējuši savās rokās. Skaidra, veca patiesība: nodevēju iepirkšanā līdz zināmai fazei maskavieši nekad un nevienā gadījumā neskopojas, tas sākas tikai tad, kad viens pravietis sāk norīt otru. Turklāt, rakstūrodamā pazīstamo Montu Kromu — Jelgavā dzimušo aģitātori, sarkanarmijas sanitāri, Kazachijas, kuŗā balojas arī daudz vajāto tautiešu kauli — apjūsmotāju, un ir jau no 1940. gada PSKP biedre, Sokolova lasītājiem piesaka tā: šīs sovjetu dzejnieces āriene viņai liekas atbilstam ideālas komūnistes tipam: zili svārki, zila blūze, ar šauru ādas siksniņu apjosts viduklis, un gludi sadukāti mati, tāda Monta sēdējusi lekcijās, sapulcēs, tāda pati bez šmiņķa strādājusi Cīņas redakcijā un diendienā tālāk palikusi nemainīga, uzticīga Padomju varai (kuŗas laikā nežēlīgi vairojas nedrošība, dvēseles apklusināšana un sviedru plūšana).

Sokolova nebūtu arī īsta komjauniete, vēlāk komūniste, ja viņa savā autobiografijā (nekādā gadījumā — vienas paaudzes) nedeklarētu naidu, kāds virmo jau pirmajā dienā, piemēram, pret brīvās Latvijas ģimnaziju audzēkņiem, kad tie vēl par iebrucējiem un iebrucēju līdzskrējējiem smējās un, degdami jaunības liesmās, neiedomājās, cik okupanti drīz par to viņiem drausmīgi atriebsies. Nākošās lappusēs viņa lasītājam saka, ka ir jau apmācīta šaut un, kopā ar bēgošo sarkanarmiju pametot Rīgu, Vidzemes šosejā atvairot buržuaziskos bandītus (!), izšauj visas plintes tukšas...

Bet nākošā elpas vilcienā viņa atkal gaužas, ka Hitlers ar Staļinu nolīguši savstarpēju neuzbrukšanas līgumu, bet nu pēkšņi paši atrodas kaŗā. Par diktātoru noziedzīgajiem blakus līgumiem, par viņiem nepiederošo Baltijas valstu iztirgošanu, protams, viņa nav dzirdējusi, ne arī par to interesējusies. Viņa pieder internacionālistu baram, kas paklausīgi īsteno Kremļa imperijas drūmās pavēles un barojas tikai no Maskavā vārītās propagandas mucas biezeņa.

Autori saviļņo Staļina 3. jūlijā teiktā radioruna, kuŗā sarkanais tiranns saka: „...mūsu lieta ir taisnīga." Ingrida grāmatas 142. lp. saka: „Cīnoties par komūnismu, es nekad neesmu ļāvusi sirdī iezagties žēlumam..." Pazīstot Austrumu frontes kaŗa lauku, vecaucinieces autobiografijā lasāmie sarkanarmijas kauju apraksti nerada reālitātes iespaidu, jo, tēlodama sarkanarmiešus par varonīgiem eņģeļiem, autore aizmirst vēsturiski dokumentēt viņu brutālitāti un briesmas, sevišķi maršējot pa nekrievu zemēm. Tāpat, slavu dziedādama frontē iepazītajam „kukuružņikam", godīgi jāpiezīmē: Kaŗavīriem kauju grāvjos uz lielceļiem tie bieži nodarīja drausmīgu postu, saplosot, sakropļojot bērnus, mātes, vecmātes un vectēvus.

Līdzjūtīgi jāpasmīn par Sokolovas tulces posmu Vīnē no 1946. — 1950. g., kad kādreizējā mežsarga meitene un izaugušā komūniste pēkšņi atrodas ierauta tā laika lielajā dzīvē. Klanīdamās divās pusēs, viņa dzīvo divās pasaulēs. Ārkārtīgi cenšas sekot partijas līnijai, kas jokus neatļauj savas birokratijas funkcionāriem, bet reizē arī ir sajūsmā par kapitālistisko rietumu mākslu, māksliniekiem, ēdieniem, vīniem, smaržām, tērpiem un gaisotni klubos, viesnīcās, viesībās.

Rīgā beidzot atgriezusies 1953. gadā, viņa grib tūlīt steigties uz savu bijušo pusi, taču dedzīgais partijnieks Indriķis Lēmanis to stingri aizliedz: „Uz turieni nevar braukt. Meži vēl pilni ar bandītiem. Neaizgāji bojā frontē, itin vienkārši kritīsi tepat." Un tas izklausījies tik neticami, ka dusmās gandrīz aizsmakusi.

Nobeidzot nelaimes pravietes viltus sludinājuma apcerējumu, jāpasaka: Šī grāmata nav vienīgā kauna grāmata, tādu tur jau ir sarakstīts vesels kalns, ar kuŗām visus šos ilgos gadus mēģina ietekmēt, turēt gūstā un apmulsināt tautas dzīvo, garīgo saturu. Tas lai mums paliek mūžīgs brīdinājums un mācība. Tas lai vēl tūkstoš gadus atgādina, art kādiem ienaidniekiem, kādos apstākļos mājās un — trimdā vajadzēja pastāvēt būt vai nebūt liktenī. Grāmatā ievietotie foto uzņēmumi nav nekādā sakarā ar vienas paaudzes biografijas patiesību.

Dažas tēmas baltiešu studijām

Principā jau nevarētu būt iebildumu zinātnieku aicināšanai AABS konferencēs no okupētās Latvijas un eventuāli Igaunijas un Lietuvas. Bet zinot, kas un kā tos izrauga, un kādam nolūkam — reizē ar aicinājumu viņiem jāprasa sagatavot pētījumus par tematu, kas mums rietumos nav iespējams avotu trūkuma dēļ.

Skicēšu dažas tēmas, par kuŗām varētu prasīt pētījumus no Rīgas zinātniekiem:

I. Lauksaimniecības pārmaiņas Latvijā okupācijas gados (kopš 1944/45) — aramzemes platība, nodarbināto skaits kolchozos, sovhozos, mājlopu skaits, produkcija u.t.t.

II. Latvijas pilsoņu upuŗu skaits okupācijas periodos — a) 1940—41 g.čekas u.c. okupācijas iestāžu noslepkavoto skaits Latvijā, Pad. savienības ieslodzījuma vietās, cietumos un Gulaga nometnēs; b) cik no 1940/41.g. deportētiem atgriezās Latvijā (pēc tā sauktās „amnestijas", 1955.g. 17.IX.) — vīrieši, sievietes, bērni; c) cik atgriezās no Gulaga un citām ieslodzījuma, izsūtījuma vietām ar sagrautu veselību; d) cik bija mirūši vai noslepkavoti izsūtījuma vietās; e) upuŗu skaits kopš II okupācijas perioda, 1944/45.g.: čekas un citu okupācijas iestāžu noslepkavoto Latvijas pilsoņu skaits Latvijā — vīrieši un sievietes; f) deportēto kopskaits uz Pad. savienības Gulaga nometnēm un citām izsūtījuma vietām — vīrieši, sievietes, bērni; g) cik no deportētiem atgriezās Latvijā pēc tā sauktās „amnestijas", 1955.g. 17. sept. — vīrieši, sievietes, bērni; h(cik no iepriekš minētā punktā minētiem atgriezās ar izsūtījuma vietās sagrautu veselību; i) cik bija miruši vai nogalināti izsūtījuma vietās — vīrieši, sievietes, bērni.

III. Krievijas latviešu iznīcināšana Staļina terrora gados (kuŗi dzīvoja Krievijā jau pirms 1917.g. revolūcijas, tur nokļuva revolūcijas laikā un palika dzīvot Krievijā) — a) nogalināti (nošauti) — vīrieši, sievietes; b) miruši Gulaga (spaidu darbu nometnēs) un citās izsūtījuma vietās; c) cik pavisam izsūtīja uz Gulaga nometnēm vai citām izsūtījuma vietām.

Par Krievijas latviešu redzamāko komūnistu darboņu likvidāciju (nošaušanu) ieskatu var gūt no līdzšinējām publikācijām, sevišķi LPSR mazā enciklopēdijā u.c. Turpretī, par zemāka ranga komūnistiem un kas partijā nav bijuši, mums ir tikai epizodiska informācija.

Dabiski, ka krievi par šiem jautājumiem pat neļaus runāt. Bet neatkarīgi no tā mūsu pienākums ir vismaz atgādināt, ka latviešu un baltiešu iznīcināšanas akcijām „noilgums" n a v iestājies!

Žīdi par Hitlera laikā iznīcinātiem savējiem vēl arvien vāc ziņas un ceļ „Holokausta" piemineklus. Armēņi ar teroru pret turku diplomātiem grib „norēķināties par savu Holokaustu", kas notika pirms 70 gadiem (1915). Baltiešiem pienākums vismaz oficiāli atgādināt krievu okupantiem, ka šī problēma vēl joprojām akūta un tāda paliks arī nākotnē!

P. Upītis

Vilimantikā, ASV.

Grāmata
LATVIA

mūsu dzimtenes, tautas un tās likteņa reprezentēšanai

angļu valodā, 11x11 collu lielā, 1½ collu biezā, cietos audekla vākos un apvalkā. 252 lpp. ietver 33 autoru 56 rakstus, illustrētus ar vairāk par 250 krāsu un 300 melnbaltiem uzņēmumiem.

Cena $ 50.00 ASV valūtā

Lūdzu piesūtiet ___ grāmatu/as LATVIA

Pievienoju čeku/naudas pārvedumu $ _____ vērtībā (ASV valutā)

UZVĀRDS, VĀRDS

ADRESE

Lūdzam rakstīt skaidri salasāmi. Čeks/naudas pārvedums rakstāms uz THE BOOK LATVIA, Inc. vārda.

THE BOOK LATVIA, INC.
c/o Vitauts Sīmanis
4NO13 Randall Road, St.Charles, IL 60174
USA

Šī māksla ir jauna

Latviešu jaunatnes apvienība Kanadā arī šogad rīkoja savu sarīkojumu ciklu Šī māksla ir jauna no 14.—17. februārim Latviešu centrā. LNJAK to ievadīja ar tēlojošās mākslas izstādi 14. februārī, bet sestdien, 15. februārī, notika referāti Kanadas Latviešu centrā. Vispirms referēja Jānis Kļaviņš par moderno dzeju un modernās dzejas pārstāvjiem Latvijā. Nikolajs Bulmanis runāja par tematu — Māksla un jaunība; Dzintars Mežulis rādīja slīdītēs savu tēlojošās mākslas darbus, bet paneļdiskusijās mēģināja noskaidrot, vai latvieši ir tiešām dziedātāju tauta.

Modernā dzeja un dzejnieki Latvijā — (Programmas maiņa).

Referents Jānis Kļaviņš vispirms konstatēja, ka modernā dzeja nav nemaz tik jauna, bet iesakņojās tad, kad sešdesmitos gados uzplauka ,,puķu bērnu'' kustība Eiropā un šinī kontinentā.

Modernā dzejā secinājums izriet no noskaņojuma. Tā piešķir parādībām jaunu jēgu. Simbolizācija un vārda daudznozīmība ir jaunās dzejas ieroči, paveļot plašu ceļu fantāzijas iztēlei.

Modernai dzejai ir daudz sekotāju Latvijā — Leons Briedis, Viktors Avotiņš, Juris Helga, Uldis Bērziņš, u.t.t. Iesākumā šos jaunos dzejniekus asi kritizēja Rīgas jauno literātu apvienība, bet vēlāk tos atzina par jaunu ceļu meklētājiem un valodas eksperimentētājiem, arī folkloras mīlētājiem. Dzejniekiem tomēr jāiekļaujas komūnistu partijas programmā.

* * *

Nikolajs Būlmanis atzīmēja ievadvārdos, ka mākslas attīstībai ir vajadzīgi dinamiski spēki, iedrīkstēšanās, spēja saskatīt vērtīgo. Referents īsumā pieskārās arī pasaules mākslas kultūras mezglu punktiem, illustrējot savus paskaidrojumus ar slīdītēm. Tālākais referāts bija veltīts tiem latviešu māksliniekiem, kuŗi ievadīja divdesmitos gados modernismu Latvijas tēlojošā mākslā, ilustrējot viņus ar bagātu slīdīšu klāstu. Šie, toreiz gados jaunie mākslinieki — ekspresionisti: Jāzeps Grosvalds, Romans Suta, Jēkabs Kazāks, Konrads Ubāns un Voldemārs Tone izveidoja mākslinieku grupu ,,Zaļā puķe'' un ar savu izstādi Rīgā ,,Šī māksla ir jauna'' izraisīja lielu interesi latviešu sabiedrībā. Toreiz konservatīvie mākslinieki asi kritizēja jauno mākslas virzienu. Richards Zariņš rakstīja, ka minēto kungu darbi nepārsniedz pat vidusmēra līmeni.

Referents pieskārās arī tēlojošās mākslas mācības iestādēm okupētā Latvijā.

Dzintars Mežulis saista ar ļoti savdabīgām, fantastiskām skulpturām un interesantiem foto mākslas darbiem. Viņš smēlies ierosmi savos pasaules ceļojumos, iesākot ar Afriku un beidzot pat ar Afganistānu.

Daļu no viņa pārbagāto mākslas darbu klāsta redzējām lieliskas kvalitātes slīdītēs, kuŗas pavadīja autora asprātīgās , humoristiskās piezīmes.

Redzējām gliemežu vākus ar cilvēku rokām, galvas kausus, ragus, galdu ar četrām cilvēka kājām, austrumnieciskas celtnes, brīnišķīgus uzņēmumus no Jordānas kalniem, smilšu vētru Afganistānā, keramikas darbus un fantastiskas gaismas spēlas un orginalitāti eksperimentālās fotografijas mākslas darbos.

* * *

Panēļa sastāvā blakus ,,vecajiem'' skaņu mākslas pārstāvjiem — Imantam Saksam un Arvīdam Purvam, bija jaunā mūziķu audze — Jānis Beloglāzovs, Vizma Maksiņa, Dace Štauvere-Aperāna un paneļa vadītāja Dace Šmita.

Dace Šmita ievadīja paneļdiskusijas, īsi pieskaŗoties latviešu tautasdziesmai un reizē konstatēja, ka pašreiz dzimtenē izveidojušās daudzas dziedātāju vienības, kuŗas veltī īpašu vērību Latvijas folklorai.

Diskusijas ritēja dzīvi un rādīja, ka atbilde nav nemaz tik viegla un atbildes varētu būt dažādas, atkarībā no kāda viedokļa šo jautājumu apskata. Ievērojot latviešu tautas milzīgo dainu un melodiju krājumu, ir jāatzīst, ka esam tiešām dziedātāju tauta. Šo konstatējumu nevaram tomēr attiecināt uz tagatni. Kaut italiešiem ir lieliski vokālisti, skaistas balsis, koŗadziesma viņiem ir mazāk populāra. Mums ir samērā maz izcilu vokālistu, bet populāra bijusi dziedāšana koŗos. Modernā pasaulē skaņu plates, radio, televizija, u.t.t. ir negātīvi ietekmējusi mājas mūziku un dziedāšanas prieku. Tas nozīmē, ka neesam vairs dziedātāju tauta.

No originālā paneļa temata izrietēja daudzi blakus jautājumi — vai Dziesmu svētki sekmē vispārējo vēlēšanos dziedāt; vai to dara mūzikas nometnes, skolas, u.c.

Nobeigumā atzina, ka visas pieminētās nodarbības dziedāšanā mazāk vai vairāk sekmē arī dziedāšanas interesi mājās, it īpaši jaunatnē. Atzina, ka sevišķi svešumā, dziedāšana ir nepieciešama jo tā kalpo arī mūsu nacionāliem mērķiem.

Pārrunās izraisīja arī tādus jautājumus, kuŗiem nebija tieša saskare ar tematu. Interesantu vēlmi izteica M. Štauvers, ieteicot izmantot iespējas popularizēt latviešu mūziku un latviešus mazāku centru televizijas raidītājos, kuŗi meklēt meklē etniskās programmas. Te varētu nākt palīgā video ieskaņojumi.

Veiksmīga paneļa vadītāja bija Dace Šmite. **Ž. Zentiņš**

Šī māksla ir jauna paneļdiskusijās par latviešu mūzikas jautājumiem — Vai tiešām latvieši ir dziedātāju tauta? — piedalījās no kr.: Arvīds Purvs, Dace Štauvere-Aperāne, Imants Saksa, Vizma Maksiņa, Jānis Beloglāzovs, paneļa vadītāja Dace Šmite.

Foto V. Plampe.

Latvisko zināšanu seminārs

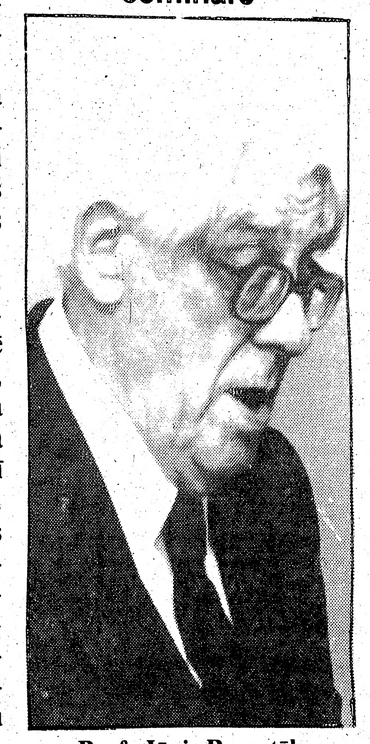

Prof. Jānis Rozentāls.

Foto V. Plampe.

Latvisko zināšanu semināra pēdējo ziemas sēmestŗa lekciju lasīs prof. Jānis Rozentāls svētdien, 10. martā, pl. 13.00 Toronto Latviešu Namā.

Prof. Rozentāls plaši pazīstams kā mācītājs, filozofs un īpaši Jaunās Derības izpratējs. Šoreiz viņa temats būs laicīgs, jo lektors kavēsies atmiņās par Latvijas universitāti un tās studentu. Profesors pats LU beidzis 1930. gadā, bet teol. lic. gradu ieguvis 1934. gadā. Darbojies par mācībspēku LU, kā arī Lutera seminārā St.Paulā, Minesotā. Prof. Rozentāls ir vienmēr bijis liels dabas mīlētājs un pasaules apceļotājs. Kā deviņu valodu pratējam viņam viegli un ērti domas izmainīt ar zinātniekiem un kollēgām visās pasaules malās, tā turoties līdz dažādām filozofiskām strāvām.

Pēc prof. Rozentāla lekcijas notiks Latvisko zināšanu semināra labvēļu pusdienas pl. 15.00 turpat Latviešu Namā. Lūdz visiem semināra labvēļiem un draugiem pieteikties pie V. Slaviešas 483-4258, vai pie J. Galeja 741-5970.

GRAND RAPIDI

● ,,Vai jūs gribat atnākt un paskatīties manu skaisto acalijas krūmu?'', tā bija teikusi Terēze Valdmane Grand Rapids Press dārza nodaļas vadītājai, kā tas bija aprakstīts šī laikraksta 7. febr. numurā 65 rindu gaŗā rakstā, kam pievienots prāvs uzņēmums ar daudzajām puķēm. Reportiere, redzot šīs puķes, izteikusies, ka tās atgādinot lielu sniega kupenu, kas ziedot T. Valdmanes un E. Vimbas mājā. Acalija, kas augusi apm. četrus gadus, esot 12 collu diametrā, 4 pēdu augstumā un uz tās redzami turpat 300 ziedi. Puķes aizņemot lielu daļu no saules verandas, kur vēl augot citas šķirnes, 34 g.v. Kenijas palma, Afrikas vijolītes, mirte u.c. Tās apbrīnojot gaŗāmgājēji caur lielajiem logiem. Tie domājot, ka T. Valdmanes rīcībā esot kāds speciāls mēslojums. Bet viņa paskaidrojusi, ka rūpīgi uzmanot puķes, pa reizei mēslojot, laistot pēc vajadzības un vasarā iznesot ārā. Attiecībā uz mirti viņa izteikusies, ka to atvedusi no Latvijas, kad vajadzējis bēgt no komūnistiem. Mirtes vainagu nēsājot līgava ap galvu, ejot pie altāŗa, tā esot latviešu paraža. Nobeigumā T. Valdmane paskaidrojusi, ka viņa dziedot koŗī, puķes esot laika kavēklim un viņa tās mīlot.

Attēlā Šī māksla ir jauna izstādes jaunie mākslinieki ar rīkotājiem. Tālāk dzīvojošie mākslinieki bija tikai atsūtījuši savus darbus, personīgi bija klāt: (stāv no kr.) Silvija Grīslīte, Gunilla Gustava, Indra Avena, Anita Matuševica, Zinta Briede, Sandra Bernaua; otrā rindā — Aldis Liepiņš, Pēters Cakuls, Laura Ķiķauka, Gints Grīnbergs, Vita Plūme, Guntars Kravis.

Foto V. Plampe.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 165

Igauņu svētku dienā atcerēsimies, ka Lielbritanija atzina (de facto) Igaunijas republiku jau 1918.g. 3. maijā, pusgadu pirms mūsu Z.A. Meierovics līdzīgu atzīšanu ieguva mūsu Valkā nodibinātajai Nacionālai Padomei, kad tā bija nodeklarējusi Latvijas neatkarību. Atcerēsimies arī, cik aplama bija mūsu triju valstu savrupība starptautiskajās jomās. No gaŗu gaŗā sadarbības un vienotības trūkuma saraksta pieminēsim kaut tikai tik elementāru kļūdu, ka kad 1928.g. Tautu Savienības padomes vēlēšanās Igaunija bez jebkādas informācijas Latvijai un Lietuvai pieteica padomē savu kandidātūru (ieguva 1 balsi, iespējams savējo). 1923.g. TS ģenerālsapulces vicepriekšsēdis bija Igaunijas ārlietu ministrs Pusta (1929.g. tāds bija arī mūsu ārlietu ministrs A. Balodis). Kad 1935. g. čechu ārlietu ministrs E. Benešs publiski pukojās, ka TS darbā Ženēvā Baltijas valstis neparāda vienotību, apstākļi uzlabojās ar Baltijas antantes iedzīvināšanu, un 1936.g. 8. oktobrī Latviju ievēlēja par pastāvīgu locekli TS padomē (ar 49 no 52 balsīm; Latvijas ārlietu ministrs pat bija TS padomes prezidents).

Apvienotās Nācijas Ņujorkā gan sevi tagad uzskata par Tautu Savienības darba pēcteci, taču AN ģenerālsekretārs atsakās pieņemt jebkādu latviešu iesniegumu, jo tādas demokratiskās Latvijas republikas šodienas Eiropas kartē (ar rietumu sabiedroto svētību!") vairs neesot. Ar ASV sūtnes Dž. Kirkpatrikas, kas mums simpatizēja, aiziešanu no AN (viņa mums izgādāja pat ,,novērotāja statusu" AN komisijas sēdē) mūsu praktiskās iespējas sašaurināsies, līdz kādreiz varbūt piepildīsies sūtnes Kirkpatrikas bij. vietnieka Čarlsa Lichtenšteina vārdi, kuŗus viņš uzdrošinājās atklāti pateikt AN sēdē, ka ,,mēs apsveiktu Apvienoto Nāciju aizvākšanos no Ņujorkas." AN valda Baltijas valstu neatkarībai visnotaļ naidīgi spēki.

* * *

Kad pavasarī sāksies biedrību un draudžu gada sapulces, vai to darba kārtās būtu iespējams ietilpināt jaunu punktu: ,,Ieteikumi latviešu trimdas sabiedriski kultūrālam un nacionālpolītiskam darbam"? Ieteikumi nebūtu nedz diskutējami, nedz nobalsojami, tikai reģistrējami un iesūtāmi PBLA valdei, kuŗas priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis jau pirms laba laika aicināja trimdas sabiedrību atbalstīt valdības darbu ar saviem ierosinājumiem, ko vēl vajadzētu darīt, ko tēvzemes labā mēs varētu veiksmīgāk paveikt. Ieteikumiem un idejām jānāk arī no individuāliem trimdiniekiem, jāparāda lielāka pašierosme, īpaši mūsu nacionālpolītisko jautājumu kārtošanā. ,,Ja mēs ikviens sev prasītu:— vai es spēju vairāk atbalstīt latviešu trimdas pasākumus gan ar darbu, ar pozitīvu nostāju, gan materiāli, tad bez lielas vilcināšanās ikviena atbilde būtu: —jā, man tas ir pa spēkam!" (Dr. Izolde Ziversa-Preise). — Apņemsimies to, jo vieglas dienas mūs negaida... ,,No mums atkarājas, vai Latvija vēl būs pēc 100 gadiem. Nepietiek tikai ar garīgo gribēšanu, ir vajadzīgs fiziskais cilvēks, kas grib būt latvietis!" (I. Purva).

* * *

Kad lietuvieti Simasu Kudirku Kaunā tiesāja par nodevību (1970.g. novembrī viņš nolēca no padomju kuģa uz ASV krasta apsardzības tvaikoni, meklēdams brīvību ASV, bet amerikāņu kapteinis atļāva krieviem uznākt uz tvaikoņa un Kudirku ar varu aizvest atpakaļ), viņš noraidīja tiesas iecelto aizstāvi: ,,Ja mans aizstāvis ir goda vīrs un nodomājis mani aizstāvēt pēc sirdsapziņas, tad tas izpostīs pats savu dzīvi. Ja viņš nav goda vīrs un nostāsies apsūdzētāju pusē, kā tas šeit politiskajās prāvās parasti notiek, tad mana lieta nav tik sarežģīta, ka tai vajadzētu divus prokurorus!"

Pret mūsu ,,stingrās stājas" paudējiem tagad vēršas arī ,,divi prokurori": komūnisti Rīgā trimdas fašistiskos buržujus apsūdz kā savas tautas ienaidniekus, un jaunā viļņa kūlēji trimdā graujot draudzības tiltu celšanas darbu ar Gorkija ielu, tādējādi sekmējot trimdas kultūrālo norietu...

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Latviešu virsnieku apvienības Kanadā gadskārtējā sapulce notika 3. februārī Toronto DV namā. Par sapulces vadītāju ievēlēja valdes priekšsēdi E. Ozoliņu. Sapulce noritēja ātri un lietiski. Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza kapt. A. Augulis, bet financiālo darbības pārskatu — kasieris ltn. A. Ancāns. Pieņēma pag. gada pilnsapulces protokolu un valdes ziņojumu. Latviešu virsn. apvienība Kanadā arī turpmāk iespēju robežās atbalstīs latviešu skolu un jaunatnes darbu. Attēlā 1. rindā no kr.: vltn. A. Eglītis, kapt. A. Millers, valdes priekšs. E. Ozoliņš, ltn. A. Linē (sekretārs), kapt. A. Augulis un kapt. J. Šmits. Aizmugurē pārējie sapulces dalībnieki — virsnieki. Valde rotācijas kārtībā pašreiz pilda arī globālās valdes pienākumus. Latviešu virsnieku apvienībā Kanadā reģistrēti 86 biedri.

Foto: ltn. J. Liģers.

DV un TLB sarīkojums, veltīts vēsturisko romānu un varonības stāstu autora Aleksandra Grīna piemiņai notika 3. febr. Toronto Latviešu Namā. Uzņēmumā programmas izpildītāji. No kr.: TLB priekšn. L. Ozols, DV vīru koŗa diriģents A. Pērkons, literātūras kritiķis un dzejnieks O. Jēgens (no USA), dzejniece B. Senkēviča, dzejn. M. Lorbergs, J. Tikiņš un programmas vadītājs režisors H. Miķelsons. Foto K. Spligulis.

Draudzīgā aicinājuma sarīkojumā Toronto latviešu skolā Valodiņa bērni piedalījās skolotājas M. Gulēnas sagatavotā teātŗa uzvedumā. Foto Almis Bāliņš.

TORONTO ZIŅAS

DV KANADĀ 35

● DV Kanadā 35 gadu darbības atceres sarīkojumu ietvaros paredzēta gleznu izstāde Sv. Jāņa baznīcas sabiedriskās telpās, 200 Balmoral Ave, Toronto. Gleznu izstādes organizēšanu un iekārtošanu vada māksliniece Veneranda Vabale.

Izstādes iekārtošana paredzēta 27. aprīlī, pl. 10.00. Atklāšana — 28. aprīlī, pl. 13.00. 29., 30. aprīlī un 1. maijā no pl. 17.00 līdz 20.00 izstāde atvērta apmeklētājiem.

Māksliniekus, kas būtu ieinteresēti ar saviem darbiem piedalīties, lūdz sazināties ar V. Vabales kundzi: 6288 Sheldon St., Niagara Falls, Ontario, L2E 5X2, tel. (416) 358-3532.

Māksliniekiem darbi jānogādā augšminētā adresē 27. aprīlī, sākot ar pl. 10.00, izstādes iekārtošanai. Paredzēta žūrijas komisija.

Ja kādam minētā datumā un vietā darbus nebūtu iespējams nogādāt, tos var nodot iepriekš: Mrs. I. Vabalis, 130 Rosewell Ave, Toronto, Ont., M4R 2A4, tel. (416) 487-4012.

Par darbu nogādāšanu izstādes vietā, saņemšanu atpakaļ un apdrošināšanu jārūpējas īpašniekam pašam.

Rīcības komiteja.

● Reliģisko pārdomu pēcpusdienā 6. februārī Latviešu centrā, kuŗu vadīja mācītājs A. Celms, galvenais runātājs māc. A. Čops stāstīja atmiņas par teoloģijas fakultāti un baznīcu Latvijā. Viņš sacīja, ka pirms Latvijas brīvības laika vācu muižniecība izvēlējās savus mācītājus. Pirmais latviešu mācītājs Vidzemē bijis vecais Kundziņš, vēlākā arhibīskapa Kundziņa tēvs. Latvijas universitātes teoloģijas fakultātē mācīja teoloģijas zinātni bez konfesiju izšķirības. Vēlākajos gados nodibinājās baptistu, katoļu un pareizticīgo semināri ar īsāku trīsgadīgu kursu. Referents pakavējās pie mācītāja dzīves un darba Latvijā. Mācītāja alga toreiz bijusi 100 latu mēnesī un tā sauktā mācītāja muiža lietošanā ar dažiem hektariem zemes, kuŗu izrentēja. Rentnieks devis nolīgtos produktus un mācītāja vajadzībām arī zirgu. Sanāksmē, kuŗā bija ieradušies 125 apmeklētāji, piedalījās arī valdības New Horizon pensionāru programmas pārstāvis, kas solījās sagādāt līdzekļus reliģiskās grupas darba atbalstam. Nākošā pārdomu pēcpusdienā 27. februārī pl. 13 runās mācītājs J. Mednis no Grand Rapidiem.

● Kristīgās sadraudzības pēcpusdienu 16. februārī Sv. Andreja baznīcā vadīja Dzidra Kraukle. Referātu Pazīsim Dievu lasīja Erna Baruša. Ar mūzikāliem priekšnesumiem piedalījās vīru ansamblis Maijas Barušas vadībā un soliste Apolonija Sapala-Raikovska (mecosoprāns). Lūgšanu teica Lilija Zariņa. Matilde Brukšteine-Pīpe deklamēja Liesmas dzejoļus. Austra Vītoliņa pieminēja mācītāju Jāzepu Urdzi, kas 31. janvārī miris Bonnā. Rietumvācijā. Mācītājs bija nodrošinājis spēcīgu atbalstu apspiestajai protestantu baznīcai Latvijā. Viņš izveidojis arī Annabergas pili Vācijā un nodevies baltiešu kristīgo studentu apvienības vadībai.

● Krišjāņa Barona 150 gadu dzimšanas dienas atceres sarīkojumā 17. februārī Latviešu centrā Toronto par mūsu dainu tēvu referēja Jānis Palieps. Krišjānis Barons bijis latviešu centības paraugs. Pēc Jelgavas ģimnazijas beigšanas ar uzslavu, Tērbatā studējis matēmatiku un astronomiju. Visu savu mūžu veltījis mūsu tautas dziesmu vākšanas un krāšanas darbam. Miris 1923. gada 8. martā, piedzīvodams 88 mūža gadus. Guldīts Ģertrūdes kapos Rīgā, blakus Kr. Valdemāram un Fr. Brīvzemniekam. J. Palieps savu referātu papildināja, nolasot izvilkumus no Imanta Freiberga referāta par iespējām lietot datoru dainu ierakstiem un klasifikācijai. I. Freibergs vada laboratoriju Makgilla universitātē un saņēmis valdības atbalstu dainu pētīšanai. Pēc referāta sekoja Arvida Memeņa sakārtots uzvedums, veltīts Krišjānim Baronam, piedaloties vēl Annai Briedei (teicēja), ar dziesmām Jānim Paliepam un Auseklim Pērkonam, kas spēlēja arī kokles pavadījumus, mijoties lasījumiem ar dainu dziedājumiem. Nobeigumā izskanēja Kr. Barona dzejas rindas: Man klintsakmeni neveliet, Man piemineklī neceliet: No latvju dainām tas jau celts un nerūsēs šis tautas zelts. Atceres sarīkojumu ievadīja Centra sarīkojumu daļas vadītāja Anita Leksere. Svētdien, 3. martā, pl. 14 Centra Mazajā zālē farmaceites Rasmas Pērkones un Dr. P. Cakuļa referāts: Līdzsvarotas dzīves slodzes nozīme labai veselībai. Centra pirmdienas vakaru referātu ietvaros 4. martā, pl. 19.30 panelis par mūsu lauku īpašumu nākotni. Piedalās Viktors Upeslācis, Guntis Tannis un pa diviem panelistiem no Saulaines un Sidrabenes un vienam pārstāvim no Tālavas.

● TLB sestdienas skolas katru gadu Ziemsvētku sarīkojumā kā tradiciju sagatavo un izrāda kādu ludziņu. Tāda paredzēta arī nākošajos Ziemsvētkos, ko jau šinī vasarā sagatavos nākošā 6. klase. Tagadējās 5. klases audzinātāja L. Miklašēvica jau izmeklējusi Austrālijā dzīvojošā rakstnieka Ulža Siliņa ludziņu Didzis un sargeņģelis 8 ainās. Lomas sadalīs jau šinī mācības gadā un vasarā tās iemācīsies. Pavisam darbojas 26 personas. Skola gatavo uzvedumu arī Ģimenes dienas sarīkojumam maijā. Skolēni paši mākslinieka Egona Ērvalda vadībā gatavos dekorācijas. Sestdienas skola paredz deleģēt skolas pārzini Mildu Matīsu LNAK padomē, kuŗas sesija notiks 13. un 14. aprīlī. Tur jāiesniedz saraksts ar vismaz 50 skolas skolotāju un vecāku vārdiem, kas LNAK dalības maksu nokārtojuši caur skolu. Tā ir 5 dolari no personas, pie kam pensionāri un LNAK mūža dalībnieki ieskaitīti maksājumu nokārtojušo kategorijā. Šo personu saraksts sastādāms vēlākais līdz 16. martam. Skolas 8. klase arī šogad piedalīsies LNAK padomes pirmās dienas sesijā, kā to darījusi arī citus gadus.

● Ciešanu laika meditācijas mācītāja A. Celma vadībā notiks katru ceturtdienu no 28. februāŗa līdz 28. martam pl. 19 Sv. Barnabas baznīcā. Bībeles lasījumi, dziesmas, pārrunas.

● Sv. Andreja draudzes bazārā 17. februārī šogad publikas bija mazāk, bet ienākumi lielāki. Saziedoto mantu izlozi vadīja Gaida Plaude ar palīdzēm. Kafijas galdu pārzināja saimniecības administrātore B. Miškina. Bazārs kopā ar kafijas galdu deva rīkotājām, draudzes dāmu komitejai 2,979 dol. ienākumi. Dāmu komiteja savā 4. februārā sēdē nolēma piešķirt 500 dol. stipendiju teoloģijas studentam Ernestam Skujiņam studiju turpināšanai Vaterlo teoloģijas seminārā. E. Skujiņš ir draudzes loceklis un vadījis draudzes jauniešu grupu.

TLB priekšnieks Laimons Ozols (pa labi) pasniedz jubilāram Jānim Galejam TLB valdes un revīzijas komitejas kopīgo velti — latvisku zelta gredzenu. Pa kreisi — TLB dāmu kom. priekšniece Gaida Velme. Foto J.Liģers.

J. Galejs jubilārs

Toronto latviešu biedrības valde 9. februārī godināja savu priekšnieka vietnieku Jāni Galeju sakarā ar viņa 65 mūža gadiem.

Jānis Galejs dzimis Cesvaines pagastā, un beidzis arī Cesvaines ģimnaziju. Viņš strādājis tēva mājās līdz mobilizācijas pavēlei un iesaukšanai Latviešu leģionā. Nometņu laikā Vācijā viņš bijis vēstures un ģeografijas skolotājs. Ieceļojot Kanadā strādājis lauksaimniecībā. Pēc tam pārcēlies uz Toronto, kur 34 gadus nostrādājis Simpsona Firmā.

Latviešu sabiedrībā ilgus gadus darbojies Sv. Jāņa draudzes padomē, kur 13 gadus bijis padomes sekretārs, tagad pilda pērmindera darbu. Darbojies TLTA ģimnazijas vecāku komitejā. Tagad ir TLTA semināru kasieris, T.L.B. valdes priekšsēža vietnieks, A/S Latviešu nams valdes loceklis. Divās LNAK vēlēšanu komisijās pildījis sekretāra pienākumus. Tagad, sasniedzot ,,brīvkunga'' gadus, J. Galejs apņēmies pildīt Toronto latviešu pensionāru apvienībā video lenšu operātora pienākumus, kas ir plašs darba lauks ar iespējām lentes pārsūtīt uz visām vietām, kur brīvajā pasaulē mīt latvieši. Ar savu patīkamo raksturu, augsto pienākuma apziņu un noteiktību, Jānis Galejs ir sabiedrībā iecienīts darbinieks. Kopā ar dzīvesbiedri Almu, izauklējuši dēlu Jāni, kas pašreiz studē inženierzinātnes Toronto universitātē. Ja atliek kāda brīva nedēļas nogale, jubilārs to labprāt izmanto makšķerējot. No enerģiskā jubilāra vēl varam sagaidīt daudz — tautas druvā strādājot. **J.B.**

● DV Toronto nodaļa rīko Leģiona dienu 16. martā pl. 19.30 DV namā. Galvenais runātājs būs amerikāņu armijas rezerves pulkvedis Vilmars Kukainis no Klīvlandes. Viņa temats: Latviešu karavīri brīvās pasaules valstu dienestā. Ar deklamācijām piedalīsies Stanis Butkevics un dziesmām Pauls Šķētris. Pie klavierēm Jānis Beloglāzovs.

● DV klubā 10. martā pl. 14 Latviešu sporta apvienības Kanadā valdes agrākais priekšsēdis Jānis Vilmanis referēs par latviešu sportu un olimpiādi brīvā pasaulē.

● A/S Latviešu nams akciju īpašnieku, kuŗi apvienoti TLB akcionāru kopā, sanāksme 12. martā pl. 19 Latviešu nama biedrības telpās.

● Centra mākslas komitejas izkārtojumā 17. martā pl. 14 Centrā nelaika tēlnieka Augusta Kopmaņa darbi slīdītēs ar Ērikas Kronbergas referātu un Ērika Dzeņa slīdīšu izrādi.

Laimonis

labo

automašīnas

labāk

lētāk

ātrāk

jau 30 gadus

Tālr. 466—0540

603 Gerrard St. E.

IERĪKO, LABO UN MAINA

plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.

ROLAND KULLIK

(416) 275-1280.

Pirmdien, 4. martā, pl. 19.30

LATVIEŠU CENTRĀ PAR TEMATU

Sabiedrisko vasaras īpašumu nākotne

un latviešu ciems Laima

runās

GUNTIS TANNIS

Panelī: Aigars Brencis, Saulaines pārv. priekšn.; **Jānis Libers,** Sidrabenes pārstāvis; **Edvīns Ziplāns,** Tālavas pārv. priekšn.; **Māris Lūsis,** vecāku pārstāvis, un **Inta Briedis,** nometņu darbiniece.

Ieeja pret ziedojumiem. *Atspirdzinājumi.*

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(77. turpinājums)

Māte mani atbalsta, lai gan brīnās, ka es tieši to vēlos uz Ziemsvētkiem. Tēvs saprotoši smaida: domā, ka man te kāda sevišķa puķīte. Lai domā un smaida. Cilvēkam kādreiz gribas arī vienam būt. Kādēļ lai es neizbaudītu vientulību mūsu pašu dzīvoklī? Durvis aizslēdzot, vientulība mani apņem drēgna, sasmakuša gaisa veidā. Laikam ķemertiņa vāks atstāts vaļā. Puķītes nokārtām galviņām skatās logā, kas pieziedējis pilns skaistām ledus rozēm. Atstājis durvis vaļā līdz galam, nokāpju pagrabā pēc malkas. Daudz tās nav. Svētku siltumam pietiks. Vēlāk būs kāds ,,riņķītis'' jānopērk.

Aukstā krāsns grūž dūmus acīs. Negrib vilkt, kā vecs zirgs, kamēr nav dabūjusi auksto stīvumu ārā no kauliem. Gan iesils! Varēšu ērti atlaisties uz dīvāna, iedziļināties sevī, dzert ābolu un sīpolu sulu un stāvēt kaut vai uz galvas.

Pagaidām noguļos uz grīdas. Tur mazāk dūmu. Kad istaba iesilusi, aplaistu puķītes un nokasu no loga dažas ūdensrozes, lai redzētu, kas notiek ārpusē. Tāda bāli pelēka pievakare. Pāri salauzītam žogam virs sniega rēgojas nodegušā zirgu staļļa drupas, kuŗas neviens vēl nav novācis. Atceros, kā tas dega gaišām, baismīgām liesmām. Vienu apdegušu zirgu izveda laukā un turpat nošāva, otrs palika drupās...

Nevajadzēja kasīt tās rozes...

Kas man daļas!

Tomēr sagribas redzēt dzīvus cilvēkus. Nokāpju lejā pie saimnieka tālruņa. Kādēļ lai es neielūgtu kādu ciemiņu?

Ciemiņi atnāk. Draugi, karsti debatēdami par mākslu, dzeju un pasaules lāpīšanu, staigā pa istabu, berzēdami nosalušās rokas. Draudzenes, mēteļos satinušās, sildās pie vēsās krāsns un smaida zilganām lūpām.

Otrreiz nenāk.

Atnāk meitene, ko kādreiz uz Ventspils moļa tiku nobučojis. Toreiz tā sapņaini atzinās, ka veselu gadu neviens viņu neesot bučojis.

Tagad viņa nekavē laiku ne ar bučām, ne runām. Ieiet mātes guļamistabā un pēc brīža sauc mani iekšā. Tur viņa stāv kā no vecmeistara gleznas izkāpusi. Ieva, tikai bez ābola un vīģes lapām. Apjukumā nevaru pakustēties. Tagad kaut kas notiks. Kas? Tā nav glezna, bet dzīva meitene, kas, brūnām acīm manī skatīdamās, tur stāv un gaida... Brūnas acis? Ko māte teica par brūnām acīm? Viltīgas? Muļķīgi...

Manu vilcināšanos pārpratusi, meitene mani iedrošina, ka kāds precēts vīrs viņu paņemot reizi nedēļā. Gadu nebučota? Gaumes lieta. Lai ņemot droši.

Paņēmu droši, ar visiem libriņiem un izliku trepju telpā. Aizslēdzu durvis un izlikos, it kā nekas nebūtu noticis, bet iekšā vārās dusmas uz Ievu, sevi un visu ačgārno pasauli.

Kad esmu izdusmojies uz pasauli un nokurinājis visu malku, eju meklēt siltumu pie cilvēkiem, kas katru rītu brokastīs ēd vienu ābolu, dzeŗ sīpolu sulu, lasa dzejas un dzīvo bez miesas kārībām. Esmu tur bijis un dzirdējis daudz skaistu vārdu.

Šoreiz nekāda siltuma nejūtu, un vairāk par ,,Priecīgus svētkus!'' — nedzirdu, jo visiem ir jātaupa siltums svētkiem. Uzzinu gan, ka vienai ābolu ēdējai ir piedzimis bērniņš, kas neesot ne no āboliem, ne arī no viņas vīra. Pēc svētkiem būšot saiets viņas mājās. Mani lūdza aiziet un nolasīt kaut ko par Ziemeļnieku un viņa Nezināmo. Mani ielūdz laimīgais tēvs, kas nav viņas vīrs. Sarežģīta pasaule.

Priecīgi svētki, Ziemeļnieks un Nezināmā.

Baznīcu zvani man atgādina, ka svētvakars ir jau klāt. Ko es darīšu viens pats aukstā istabā? Vienmēr kāds tuvumā ir bijis. Pat Mūsējam grimstot pie Seiskariem, vai Bullīša trakajā Ziemsvētku braucienā... Būtu jānopērk maza, maza eglīte.

Steidzos uz Daugavmalu, kur blakus malkas laukumam tās pārdod. Ir jau izpārdotas. Sniega iebradāti skumst daži tukšākie un kuplākie kociņi. Cilvēka neviena.

Daugavmalā malka ir sakrauta starp tiltiem gan gaŗās grēdās, gan asītēs. Sveķainās priežu šķilas droši vien nākušas no Melsila, Purciema vai Ģipkas; baltie bērzi, kopā ar melnajiem alkšņiem būs auguši Vidzemes piekrastē, bet sprakstošās egles nopludinātas no Daugavas augšienes. Eglēm daudz dzirksteļu, bet mazāk siltuma. Priežu sveķainā smarža man vistuvākā.

Starp malkas grēdām kūp pelēku dūmu strūkliņa. Eju turp meklēt laukuma sargu un atrodu — krietnu bariņu vīru, kas, sastājušies ap ugunskuru, ir aizdedzinājuši svētku eglīti. Tā ir nostādīta ugunskura vidū, un skujas uzliesmo spoži kā brīnumsvecītes. Laukuma sargs, malkas zāģeŗi, ratiņstūmēji un Daugavmalas Žaņi ir sākuši svētīt Ziemsvētkus. Kož pīrāgus, grauž zoss kaulus un laiž apkārt dzidro. Jā, tas ir dzidrais, nevis kaut kāda sarkangalvīte vai pat zilais. Zoss būs ,,izrāpusies'' no kāda laucinieka ragavām, kamēr pats saimnieks iztirgoja rīdziniekiem atvesto eglīšu vezumu. Lai cik cilvēki arī devīgi uz svētkiem būtu, neviens tomēr treknu zosi uz iesma necepinās tādiem brāļiem, kas var pastrēbties siltu zupiņu no Pestīšanas armijas katla.

Mana ierašanās rada mazu samulsumu, kamēr noskaidro manu personību un vajadzību. Svešinieki arī šajās viesībās nav vēlami, taču daži veči mani pazīst.

Kāds iesaucas: ,,Tas ir mūsu slavenais ūdenslīdējs!'' — un mani ielenc zilgani deguni, piesarmojušas ūsas un smaidīgas acis. Saņemu belzienus pa muguru, tiek kratītas rokas un ausis piebērtas ar jautājumiem, uz kuŗiem nepagūstu atbildēt, jo kāds ir piebāzis dzidro man pie mutes, no kā aizrijos. Nav arī jāatbild, jo veči cits citam stāsta par manu tēvu, Mūsējo, Strēlnieku, Neptūnu un par maniem ,,varoņdarbiem'' zem ūdens.

Kad esmu diezgan izprašņāts un sakratīts, man iegrūž rokā vēl arī zoss kāju, ko atraidīt nevaru, bet ēst arī negribas. Samelojos, ka mani kāds gaida, un veči zinoši saskatās. Sargs saka, lai pasteidzoties gan, viņa viena pati to eglīti meklējot nosalšot.

,,Kāda viņa?'' — Laikam nosarkstu, jo veči smejas, man priecīgus svētkus vēlēdami.

Patiešām, tur viena stāv ar mazu kociņu rokā, it kā vilcinādamās — ņemt vai neņemt.

Lai veči nedomātu, ka esmu samelojies, eju tai droši klāt, un — viņa smaidīdama nāk man pretim! Sārti, apaļi vaigi, mazs deguntiņš un pareti zobi. Meitene no Kolkas! Būtu vai apkampušies, bet viņai rokā eglīte, man — zoss kāja. Nezinu, kā no nelaimīgās kājas tikt vaļā, jo večiem redzot, to zemē mest būtu nepieklājīgi, un — kabatā iebāzt nevar — par lielu un taukainu. Stostos, vai viņai cepta zoss negaršotu? Protams! Tāds gardums! Sieviete dažreiz ir ļoti saprotoša un pilnīgi neatvietojama, ja viņai ir pie rokas somiņa. No somiņas parādās vaska papīrs un brūna tūtiņa, un īsā brīdī kāja ir satīta kā lelle un noglabāta somiņā. Gadās pat papīrs, kur rokas noslaucīt. Apbrīnojami!

Nē, to gan viņa neteikšot, ka būtu mani redzējusi un gribējusi satikt. Esot nokavējusi Neptūnu un tagad īsti nezinot, ko iesākt. No darba fabrikā esot atlaista līdz pavasarim. Vienai esot tā skumīgi... Saprotu ļoti labi.

(Turpinājums sekos)

Krišjāņa Barona atceres gada zīmē veldzēsimies mūsu tautas gara mantās.

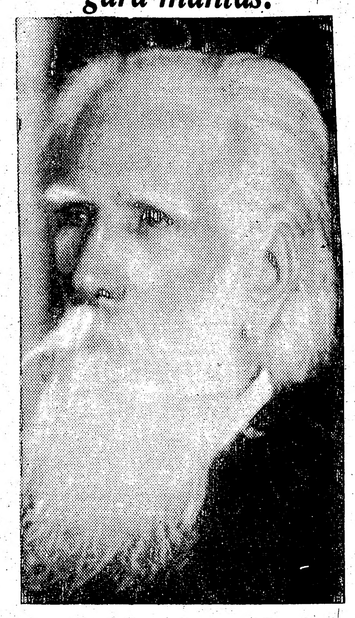

NO DAINU PŪRA

2. dainu virkne

Balta nāca tautu meita
Kā ar sniegu apsnigusi;
Nav ar sniegu apsnigusi,
Nāk ar savu tikumiņu.
21517 V.K.Z.

Pūš vējiņis, runā ļaudis,
Ap to manu augumiņu;
Balta biju vēja pūsta,
Daiļa ļaužu aprunāta.
8818 Aizkraukles Rg.

Es apāvu baltas kājas
Straujupītes maliņā;
Lai varēju pāri brist
Visām ļaužu valodām.
40299 Rugāju Abr.

Jo tie ļaudis daudz runāja,
Jo es nieka nebēdāju;
Minu ļaužu valodiņas
Ar savām kājiņām.
Alšvangas Azp.

Ļaudis man nevēlēja
Nātru krūmu sētmalā;
Man Dieviņis uzaudzēja
Rožu krūmu istabā.
9113 Vestienas Md.

Dar', bāliņi, ļautiņiem,
Kā saulīte visiem līdz;
Līdzi šam, līdzi tam,
Līdz' savam naidniekam.
34181 Ērgļu C.

Līdzi, līdzi labi ļaudis,
Otram žēli nedariet;
Kā saulīte līdzi tek,
Vai ir kalni, vai ieleja.
4816 Cesvaines M.

Gŗūti bija kalnā kāpt,
Gŗūti bija lejiņā:
Kalnīnā vējīns pūta,
Lejā ļaudis aprunāja.
40335 Kosas C.

Kalnā mani vējš locīja,
Lejā ļaužu valodiņas.
Es gribēju kalniņā
Ozolā ieķerties.
8505 Kabiles Kld.

Nosalaida mans bāliņš
Kā no kalna lejiņā,
Nosapirka kūtru zirgu,
Noņēm' laisku līgaviņu.
21944 Mārcienas Md.

Visur man saule spīd,
Kad saulīte uzlēkuse;
Visur man labi ļaudis,
Kad es pate laba biju.
39359 Skolas.

Teic, māmiņa, darbu manu,
Neteic manu augumiņu;
Kas no mana augumiņa,
Kad darbiņa nemācēju.
6894 V.K.Z.

DV KV apgāds KRIŠJĀŅA PURIŅA sakārtojumā

izdevis grāmatu

Dainu izlase

Koki

Trīs skuju koki un bērzs.

Grāmata vērtīga dāvana katram latvietim, sevišķi jaunatnei un skolām. **Cena 12.00 dol. Dabūjama DV grāmatnīcās — Latviešu Namā un Centrā. Atkalpārdevējiem grāmata ar 25 proc. atlaidi pieprasāma DV grāmatnīcā, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tel. 921-7121.**

Sarīkojumu Kalendārs

2. martā pl. 9 TLB Sestdienas skolā pulkv. O. Kalpaka aktā uzrunu skolas saimei teiks Imerias fil. Ingrida Vīksna.

2. martā pl. 12.30 Latviešu Namā tradicionālā pankūku pēcpusdiena. Programmā — Dižđancītis. Ieeja brīva.

2. martā vīru koŗa Viesturs 30 gadu jubilejas koncerts.

3. martā no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14.00 vid. zālē farmaceites R. Pērkones un Dr. P. Caķula referāts — Lidzsvarotas dzīves slodzes nozīme labai veselībai.

3. martā pl. 18. Sv. Jāņa baznīcā pulkv. O. Kalpaka, Latvijas brīvības cīnītāju un visu latviešu karavīru piemiņas dievkalpojums.

3. martā DV Toronto nodaļas vanadžu pilnsapulce.

7. martā pl. 14 Latviešu Namā pensionāru lielais sarīkojums ar klātiem galdiem. Par pulkv. O. Kalpaku runās E. Kiršs. Piedaļās B. Senkēviča.

10. martā no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14.00 vid. zālē E. Lejiņa travelogs „Spānija — rožu un stārķu zeme."

10. martā pl. 13 Latviešu Namā TLTA Latvisko zināšanu seminārā referēs prof. Dr. J. Rozentāls par tematu — Latvijas universitāte un tās students. Semināru vadīs M. Vagners. Pēc tam pl. 15 labvēļu vakariņas.

10. martā DV klubā referāts

16. martā DV namā latviešu legiona atceres diena.

16. martā pl. 19 — Pēc Ilzes Kalnāres dzejas — Pa skaistās vidzemnieces pēdām (jo drīz šo pēdu nebūs vairs). J. Dzeguzes uzvedums, I. Saksa mūzika. Kalvis, sieviešu ansamblis Senatne no Sv. Katrīnām un solisti Dzidra Egle, Anda Sprūdža un Viesturs Brants — dziedās, spēlēs un dancos. Vakars veltīts Centra atbalstam. Runči.

17. martā no pl. 11.30—15 Latviešu Centrā azaids. Pl. 14 vid. zālē LC mākslas komitejas izkārtojumā Erikas Kronbergas referāts — Tēlnieka Aug. Kopmaņa veidolu valoda— ar slīdīšu illustrācijām.

24. martā no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14.00 vidējā zālē folkloriste Biruta Senkēviča referēs par Seniem latviešu precību veidiem, bagātinot to ar skaņu lentē atskaņotu veco kāzu mūziku un dziesmām, L. Pones un J. Grīnberga lasījumiem.

24. martā pl. 12.30 Sv. Andreja baznīcas telpās Gaujas 14. gaidu vienības sarīkojums Lieldienas brauc.

24. martā DV klubā referāts

30. martā pl. 19 Sv. Andreja draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

13. aprīlī pl. 19.30 DV namā LKIA sarīkojums ar deju. Spēlēs E. Zakuļa deju kapella.

14. aprīlī DV klubā referāts.

14. aprīlī pl. 15 Latviešu Namā soprāna Lauras Zariņas koncerts.

21. aprīlī DV sieviešu koŗa Zīle koncerts Toronto universitātē, Hart House.

No 26. aprīļa līdz 5. maijam DVK 35 gadu atceres sarīkojumi.

10. un 11. maijā Larisas koncerti West Park skolā.

Teoloģijas kursi

Arī šī gada vasarā notiks LELBA's Teoloģijas kursi, no 11.—24. augustam, Sidrabenē, pie Toronto. Kursu programmā paredzētas dažas lielākas pārmaiņas.

Šis būs jau ceturtais gads, kopš Teoloģijas kursi rīkoti. Tos līdz šim 3 gadu laikā ir absolvējis 21 kursants; pagājušā gadā kursos piedalījās pavisam 39 personas, kas pa vecuma grupām sadalījās sekojoši: 20—30 g. :5; 30—40 g. :2; 40—50 g. :5; 50—60 g. :8; 60 g. un vecāki : 10. Kursanti un mācības spēki nāca gan no Amerikas kontinenta, gan arī no Eiropas un pat Austrālijas!

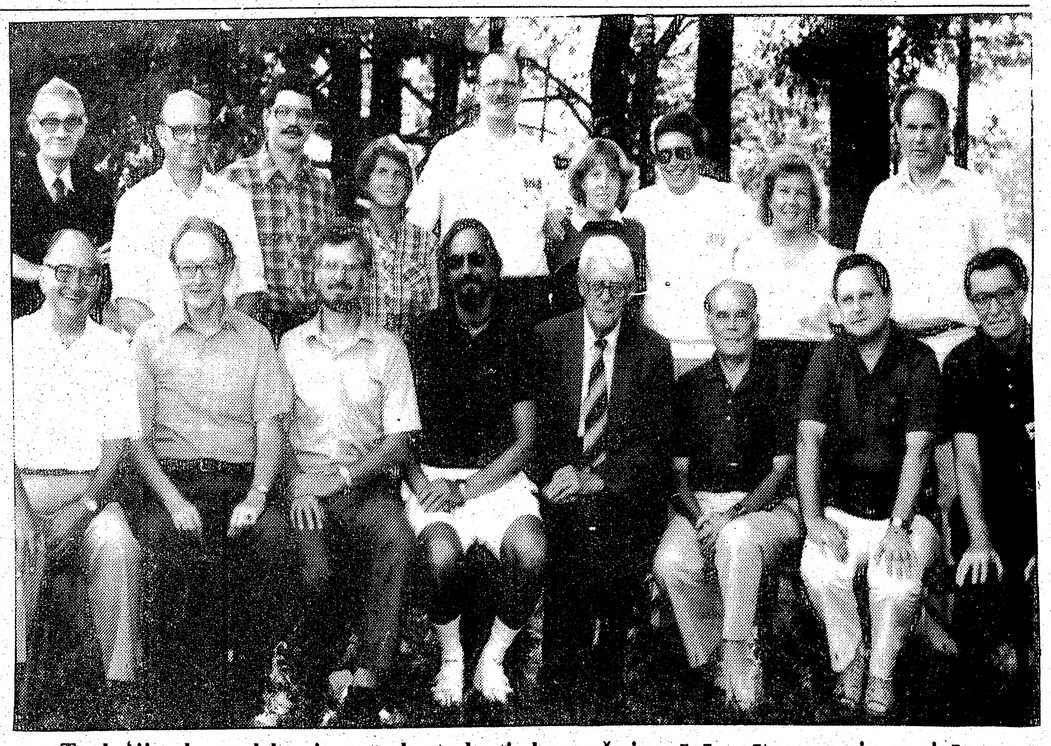

Teoloģijas kursu lektori un teol. studenti, kas pašreiz mācās mītnes zemju semināros, no kr.: mācītāji — K. Kuškēvics, I. Kalniņš, J. Cālītis — kursu vadītājs, J. Ozoliņš, prof. J. Rozentāls, J. Mednis, prof. V. Klīve, prāvests A. Ozols. Otrā rindā no kr.: māc. A. Celms, studenti G. Hūns, R. Kaņķis, A. Pūliņa, T. Šmits, S. Zalts, C. Macpherson, S. Eglīte, māc. U. Cepure.

Šogad kursu programma būs ievērojami pārveidota, lai kalpotu pēc iespējas plašam, mūsu aktīvo baznīcas darbinieku skaitam. Pārkārtojumi paredz, ka būs pamata lekcijas visiem kursantiem reizē, bet arī īpašas stundas atsevišķām interesentu grupām:

1) Personām, kas gatavojas pilna laika garīgam darbam mūsu draudzēs. (mācītājiem, teoloģijas studentiem, evaņģelistiem, u.c.).

2) Audzinātājiem (svētdienas sk. un ticības māc. skolotājiem, iesvētes mācību pasniedzējiem, jauniešu grupu vadītājiem, Bībeles st. vadītājiem, u.c.).

3) Dažādiem draudzes un aprūpes darbiniekiem un darbiniecēm (padomes locekļiem, draudžu priekšniekiem, pērminderiem, dāmu komiteju locekļēm, u.c.).

Sakarā ar šādu paplašinātu kursu programmu, šoreiz īpaši aicinām kursos piedalīties it visus draudžu darbiniekus, kas ir jau aktīvi, vai tādi vēlētos būt. Ja vajadzīgs, kursos var piedalīties arī uz īsāku laiku nekā 3 gadi.

Sirsnīgs aicinājums draudžu mācītājiem un draudzēm savus darbiniekus un citus draudzes locekļus atbalstīt, ja viņi vēlētos kursus apmeklēt.

Informācija vai pieteikšanās pie kursu vadītāja mācītāja J. Cālīša: 383 Jarvis Street, Toronto, Ont. Canada M5B 2C7 vai pie kursu administratora Jāņa Pētersona: 46 Maple Grove Ave., P.O. Box 2381, Station B, Richmond Hill, Ont. Canada;
tālr. 416—773—5636.

Arī latviešiem būs sava simtgade Kanadā

Interesantu referātu par latviešu emigrāciju uz Kanadu Toronto latviešu tautas augsskolas Latvisko zināšanu seminārā, 10. februārī Latviešu namā Toronto nolasīja vēsturnieks Jānis Mežaks. Otru referātu, Piezīmes par varbūtības teoriju un statistiku, nolasīja viesis Dr. Andrejs Soms no ASV, Viskonsinas universitātes mācībspēks, pašreiz arī Toronto universitātē.

Kā to savā referātā minēja J. Mežaks, pirmās 20 latviešu ģimenes, visi savstarpēji radi, ieceļojušas Manitobas provincē 1890. gadā. Vairākas personas apmetušās arī Britu Kolumbijā, kā arī Albertas provincē, pie kam divi latvieši ieradušies Kanadā no Sibirijas caur Aļasku. Viens no pašiem pirmajiem latviešu emigrantiem bijis Jānis Šmits, kas ieceļojis Kanadā pirms simt gadiem un 1911. gadā atgriezies Latvijā, kur strādājis par angļu skolotāju Angļu institūtā Rīgā. Vēlāk komūnisti viņu izsūtījuši uz Sibiriju. Latviešu izceļošana norisinājusies trīs laika posmos — no pagājušā gadsimta beigām līdz 1905. gada revolūcijas notikumiem, kad sākās nemiernieku vajāšanas ar daudzajiem nāves sodiem, otrs vilnis pēc 1905. gada līdz Pirmajam pasaules karam 1914. gadā un trešais pēc Otrā pasaules kara, sākot ar 1949. gadu.

Pirmie izceļotāji nākuši no Kurzemes un Zemgales, Kanadā iegādājušies lauku saimniecības, strādājuši un cēluši ēkas. Pēc 1905. gada Montrealā ieradušies ap 50 latviešu, lai izbēgtu no vajāšanām un smagiem sodiem, nošaušanas vai izsūtīšanas katorgā uz Sibiriju. Piektā gada bēgļi dzīvojuši sava laika ietekmē un aizstāvējuši sociālistiskās idejas, kas toreiz bija iepludinātas arī Latvijā. Tādi viņi palikuši arī visā savā turpmākā dzīvē.

Albertas provincē 1890. gadā nodibinājusies latviešu kolonija un par to atrodamas ziņas pirmajā latviešu laikrakstā Amerikā Bostonas Vēstnesī, kur redaktors bijis mācītājs Rebāne. Albertā nodibinājusies arī Sv. Pēteŗa latviešu ev. lut. draudze, kas kopā ar vācu draudzi 1908. gadā uzcēlusi jaunu baznīcu. Vēlāk grupa pārcēlusies uz Edmontonu un izklīdusi. Viņu vidū bijis nacionāli noskaņotais Jānis Jankovskis, saukts Džonesa tēvs. Viņš sagādājis ap 200 galvojumus otrā pasaules kaŗa latviešu bēgļiem Vācijā, starp tiem arī referentam Jānim Mežakam. Britu Kolumbijā latvieši vairāk apmetušies starp turienes ukraiņiem, bet Vinipegā starp vācu emigrantiem.

Ieceļotāju dzīve, sevišķi sākumā, nekad un nekur nav bijusi viegla. Pirmā posma ieceļotāji apmetušies uz laukiem, jo pie zemes jutušies drošāk, bet arī tur dzīve viņus nav glaudījusi. Viņi piedzīvojuši, ka valdība pa lētu cenu atpērk iekoptās saimniecības; tā latvieši izklīduši, sajaucoties ar vietējiem. Dzīvojot izkliedēti, jaunā paaudze vairs latviski nav runājusi, lai gan abi vecāki bijuši latvieši. Vēlākajos gados, otrā ieceļošanas vilnī, latvieši vairāk centušies apmesties pilsētās un tur nodrošināt savu eksistenci. Tas pats bijis vērojams pēdējā, trešajā posmā, kad Otrā pasaules kaŗa bēgļi, pēc nokalpotā saistību laika kā meža, raktuvju un cita smaga darba strādnieki devās uz pilsētām, lai pievienotos telpu aptīrītājiem, kalpotājiem slimnīcās, mājsaimniecībās un citiem līdzīga darba strādniekiem, kas ieceļošanas sākuma laikā bija pazīstamākās darba vietas.

Dr. Andrejs Soms savā referātā iepazīstināja klausītājus ar varbūtības teoriju un statistiku, moderno zinātni, ko lieto dažādās dzīves vajadzībās. Viņš deva tās īsu vēsturisku atskatu un illustrēja piemēriem, kā arī apskatīja statistikas un varbūtības teorijas sakarību. Pēc referātiem bija dzīvas un interesantas pārrunas, piedaloties kādam ducim jautātāju. Atbildēja abi referenti.

Referentus pieteica un iepazīstināja Pamela Melnbārde, minot, ka Dr. A. Soms 1960. gadā ieguvis B.S. gradu matēmatikā Mičiganas valsts universitātē, 1970. gadā M.S. gradu statistikā Viskonsinas universitātē un 1973. gadā tanī pašā universitātē Dr. gradu statistikā.

Pēdējais ziemas semestra referāts 10. martā pl. 13 Latviešu namā, kad referēs viesis no ASV prof. J. Rozentāls. Viņa temats: Latvijas universitāte un tās studenti. Šo semināru vadīs M. Vāgners. Pēc tam labvēļu pusdienas pl. 15. Piedalīšanās 20 dol. no personas, pieteicoties pie J. Galēja (741—5970), V. Slaviešas (483—4258) un P. Melnbārdes (741—4085). V.S.

Toronto latviešu baptistu draudzei jauns mācītājs

Pēc septiņu gadu nokalpošanas Toronto latviešu baptistu draudzē, atpūtā aiziet tās mācītājs Andrejs Arājs. Draudze par savu jauno ganu 24. februārī izraudzīja mācītāju Jāni Šmitu no Vankuveras, sapulcē piedaloties 35 draudzes locekļiem un 12 savas balsis iesūtot pa pastu. Ieskaitot bērnus, draudzē pavisam 89 locekļi. Māc. J. Šmits, kas pirms dažiem gadiem izkļuva no okupētās Latvijas, ar savu lielo ģimeni apmetās Vankuverā, kur strādāja starptautiskās misijas organizācijā „Door of Hope", ar galveno sēdekli ASV. Viņš paziņojis, ka ir ar mieru pārcelties uz Toronto iespējami drīzākā laikā. Līdz tam draudzi vēl turpinās apkopt mācītājs A. Arājs, kas uz Kanadu pārcēlās no Brazilijas pēc 18 gadu nokalpošanas par mācītāju Vārpas kolonijā un Sanpaulo latviešu baptistu draudzē.

V. S.

TORONTO
LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 26. SEZONAS KONCERTI

9. Aprīlī, otrdien, mecosoprāns Ileāna Pētersone no Zviedrijas. Pie klavierēm Brigita Alka.

Visi koncerti notiks Town Hall pl. 20.00

BĒRZAINE

15. jūnijā DV Toronto nodaļas šaušanas sacensības un Jāņu ielīgošana.

RAIBĀ NEDĒĻA

NOROBEŽOJAS NO ETNISKO GRUPU APVAINOTĀJA

Kanadas presē un televīzijā pēdējā laikā parādījušies Vīzentāla komitejas pārstāvja Sol Litmana apgalvojumi, ka nesodīto kara noziedznieku vairums esot Kanadā iekļuvušie Austrumeiropas tautu piederīgie, to starpā arī latvieši. Ar gandarījumu jākonstatē, ka Kanadas žīdu kongresa nostāja šajā lietā ir objektīva.

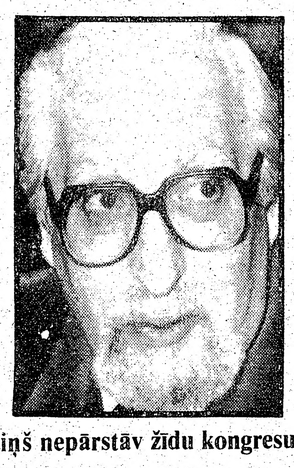

Viņš nepārstāv žīdu kongresu.

,,Sols Litmans nepārstāv un nav nekādā sakarā ar Kanadas žīdu kongresu un nerīkojas arī B'nai Brith organizācijas vārdā.'' To vairākās sanāksmēs uzsvēris žīdu kongresa prominentais pārstāvis Aleksis Epšteins.

Pagājušajā nedēļā ar viņu tikās arī latviešu pārstāvji.

ČERŅENKO UZPELD

Tad, kad vismazāk to varēja sagaidīt, Konstantīns Čerņenko pēc divu mēnešu pazušanas aizvadītajā svētdienā atkal parādījās atklātībā.

Vēl dienu iepriekš padomju prese ziņoja, ka Čerņenko ārstu ieteikumā nevarēs teikt ceremoniālo runu, kas pēc komūnistu reglamenta jāsaka

Vājš un bāls.

Augstākās padomes kandidātam. Bet pašā vēlēšanu dienā televīzijā varēja redzēt Čerņenko nododam savu balsi. Vēlēšanu iecirknī viņu sagaidīja daži augsti Maskavas rajona partijas funkcionāri ar sekretāru Grišinu priekšgalā. Šajā rūpīgi inscenētā uzvedumā Čerņenko bija redzams tikai dažus mirkļus un pateica tikai dažus vārdus. Viņš izskatījās vārgs un meklēja atpūtu krēslā.

Čerņenko rādīšana televīzijā lieku reizi apstiprina patiesību, ka tā polītbiroja frakcija, kas dalās ar viņu varā, nav vēl kapitulējusi. Valodas ar Gorbačova nākšanu viņa vietā vēl nav piepildījušās.

Kādēļ notikušajā televīzijas raidījumā pie Čerņenko sāniem nestāvēja Gorbačovs, bet gan viens no iespējamiem troņmantiniekiem — Maskavas rajona partijas sekretārs Grišins.

Kādēļ Maskavas televīzija rādīja arī 54 g. veco Gorbažovu kopā ar sievu Raisu un ģimeni, nododot savu balsi tajā pašā rajonā, smaidīgu un dzīvespriecīgu. Vai kāda roka grib radīt šaubas par Konstantīna palikšanu amatā?

Vašingtonā runāja, ka Pad. savienības ASV Anatolijs Dobrīņins personālu pārmaiņu rezultātā Kremlī tagad aizstās tagadējo ārlietu ministru Andreju Gromiko. Arī tā ir tikai ekskursija nereālu vēlējumu laukā. Piedzīvojuši diplomāti apgalvo, ka Gromiko paliks savā vietā, vienalga, kas arī Čerņenko neaizstātu.

Gorbačovs smaidīgs.

NOKLUSĒTAIS VARONIS

Viņa vārds ir Voldemārs Krostovskis. Pag. gada 19. oktobrī viņš sēdēja pie stūres rata automašīnā, kas devās atpakaļ uz Varšavu. Mašīnas vienīgais pasažieris bija priesteris Jerzijs Populieško. Tornas tuvumā 10 vakarā ceļa vidū parādījās trīs vīri, kas apturēja mašīnu — tie paši trīs čekisti, kuŗus vēlāk tiesāja Tornā. Šoferi Krostovski tūliņ saslēdza roku dzelžos un iestūma mašīnas sēdeklī, bet priesteri Populieško, smagi piekautu un virvēm saistītu, iemēta čekistu mašīnas bagāžas nodalījumā.

Kad auto milzu ātrumā, riepām kaucot, tumsā joņoja pa šoseju, Krostovskis pieņēma liktenīgu lēmumu — viņš atgrūda mašīnas durvis un izvēlās uz šosejas. Tur viņu drīz uzņēma kāda gaŗāmbraucēja ambulances mašīna. Ceļā uz

Krostovskis ziņoja pareizā vietā.

slimnīcu ievainotais Krostovskis lūdza pieturēt pie pirmās baznīcas. Tur viņš vietējam priesterim izstāstīja Populieško nolaupīšanu. Ziņa tūlīt tālāk nonāca līdz poļu katoļu baznīcas augstākai vadībai.

Ja Voldemārs Krostovskis nebūtu izbēdzis, tad Populieško mīklainā pazušana pievienotos to 50 priesteŗu un Solidāritātes aktīvistu liktenim, par kuŗiem nav nekādu ziņu.

VESTMORLANDS AIZIET

Ģenerāļa Viljama Vestmorlanda prāva pret televīzijas CBS raidītāju beidzās ar negaidītu izlīgumu. Ģenerālis atsauca savu 120 milj. dol. prasību un CBS savukārt deklarēja, ka respektē Vietnamas kaŗa komandieŗa lielos nopelnus valsts labā, viņa patriotismu un godīgumu.

Vestmorlands par advokātiem bija izdevis jau pāri par 3 milj. dol. Preses pārstāvjiem viņš uzsvēra, ka panācis savu gandarījumu, bet CBS oficiālā atvainošanās pagaidām vēl nav notikusi. 1982. gada tendenciozā raidījumā CBS apvainoja Vestmorlandu patiesā ienaidnieka militāro spēku apmēru noklusēšanā, tādējādi maldinot prezidentu un amerikāņu tautu. Ģenerālis to katēgoriski noliedza.

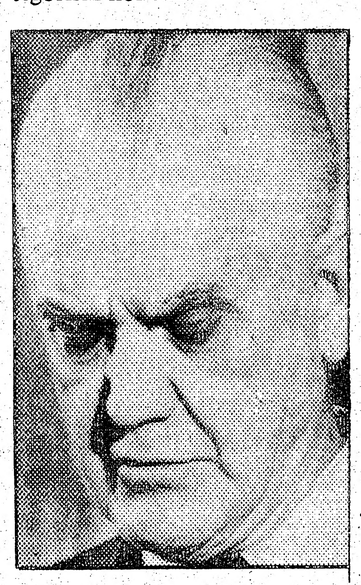

Ģenerālis saņēma gandarījumu.

IZABELLA AIZIET

Ar viena teikuma vēstuli Arģentīnā no skatuves nogājusi daudzu apbrīnotā un tikpat daudzu ienīstā kādreizējā skaistule, trīskārtējā Arģentīnas prezidenta Žuana Perona dzīvesbiedre Izabella. Kad 1974.g.Perons mira, Izabella kļuva prezidente un arī uzņēmās peronistu partijas vadību. No valsts prezidenta amata viņu gāza militārā apvērsumā 1978. gadā. Tagad jau 54 g. vecā kādreizējā naktslokāla dejotāja dzīvo Spānijā. No turienes viņa paziņojusi peronistu partijai, ka labprātīgi uz visiem laikiem atsakās no partijas prezidentes goda. Domā, ka Izabellas atteikšanās palīdzēs partijai pārvarēt šķelšanās problēmas. Te gan jāpiezīmē, ka abi pretējie novirzieni vēl nesen izteica uzticību Izabellai Peronai.

Izabella saka ardievas.

GENŠERS AIZIET

Rietumvācijas kanclera Helmūta Kola nepatikšanām paša partijā pievienojusies negaidīta vadības maiņa valdības atbalstītājas — brīvo demokratu partijā. Tās līderis tagadējais koalīcijas valdības ārlietu ministrs Hanss Dītrichs Genšers Sārbrikenā notikušā kongresā atkāpās. Genšers brīvo demokratu partijas vadībā atradās 10 gadus. Par jauno partijas vadoni ievēlēts 50 g. vecais Mārtins Hengermans. Pretēji Genšeram Hengermans neatbalsta kanclera Dr. Kola nostāju Rēgena zvaigžņu kaŗa stratēģijā.

SKANDĀLS NORVĒĢIJĀ

Oslo prese ziņo, ka ievadīta tiesas prāva pret pazīstamo norvēģu diplomātu Arni Treholtu par valsts noslēpumu nodošanu KGB aģentiem. Izmeklēšanā noskaidrojies, ka jau 1975.g., uzturoties Maskavā, Treholts nonācis krievu aģentu varā. Viņš ievilināts kādās viesībās, kas izvērtušās par seksuālām orģijām. Šī notikuma fotografijas KGB izlietoja kā izspiešanas līdzekli. Treholts Kremlim nodevis ne tikai savas valsts militāros noslēpumus, bet arī NATO aizsardzības plānus, informāciju par sabiedroto slepenā dienesta operācijām Vidējos austrumos, Afganistānā un arī pašā Pad. savienībā.

JAUNAS MIERA IZREDZES VIDĒJOS AUSTRUMOS

Ēģiptes ministru prezidenta Mubaraka ierosmē Izraēla, Jordāna un arī ASV aicinātas piedalīties jaunā mēģinājumā rast paliekamu izkārtojumu Vidējos austrumos.

Izraēlas kaŗaspēka izvākšanās no Lebanonas arābu kaimiņvalstis uzskata par pozitīvu soli ceļā uz normālu attieksmju radīšanu starp žīdu valsti, Jordānu, Saudi Arabiju u.c. Jordānas karalis Huseīns pēc tikšanās ar palestīniešu līderi Arafatu jau izteicis gatavību runāt ar Jeruzalemi. Sarunām labvēlīgi noskaņots arī Izraēlas ministru prezidents Perezs, bet vienīgais šķērslis vēl ir palestīniešu varbūtējās delegācijas sastāvs. Žīdi negribētu redzēt palestīniešu delegācijāArafatu. Jāpiezīmē, ka palestīniešu vadība tikai nesen pirmo reizi atklāti deklarēja Izraēlas suverēnās pastāvēšanas atzīšanu.

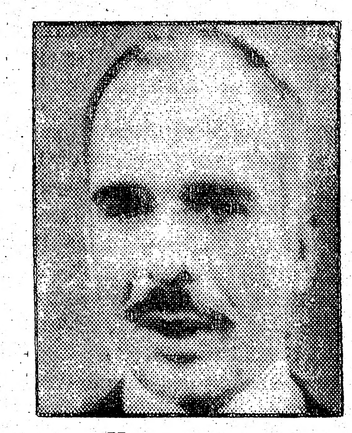

Huseīns runās.

Pēc Ilzes Kalnāres dzejas —

Pa skaistās vidzemnieces pēdām

(jo drīz šo pēdu nebūs vairs)

Juŗa Dzeguzes uzvedums, Imanta Saksa mūzika Kalvis, sieviešu ansamblis Senatne no Sv. Katrīnām un solisti Dzidra Egle,Anda Sprūdža un Viesturs Brants
Sandra Bādere

1985. gada 16. martā
LATVIEŠU CENTRĀ, 4 CREDIT UNION DRIVE

No pl. 19.00—20.00 kokteiļa stunda
pl. 20.00 uzvedums

*Sekos deja pie Runču mūzikas. * Bufete un atspirdzinājumi.*

Biļetes 12 dol. Galdiņi rezervējami Centra birojā pēc biļešu iegādes (416) 759-4900.

ŠO SARĪKOJUMU UN IENĀKUMUS UZVEDUMA IZPILDĪTĀJI ZIEDO CENTRA ATBALSTAM.

Visi laipni ielūgti.

Kongress Denverā

Amerikas latviešu apvienības 34. kongress notiks no 3.—5. maijam Denverā, Kolorado, Clarion Hotel Denver Airport telpās, kur arī paredzēta kongresa dalībnieku apmešanās. Kongresa rīcības komiteja darbojas A. Gulbja vadībā. Delegāti jāpiesaka ALA birojā līdz 15. aprīlim ar dalības maksu 65 dol., pēc tam 10 dol. vairāk. Dalības maksa kārtojama kongresā uz vietas pie reģistrācijas galda. Delegātu pieteikumam jāpievieno organizācijas biedru un mūža biedru saraksts ar karšu numuriem. Kongresam domātās rezolūcijas jāiesniedz ALA birojā līdz 1. aprīlim. Dalības maksā ieskaitītas četras ēdienu reizes un dažādas ieejas maksas kongresa sarīkojumos. Sarīkojumos un ēdienu reizēs var piedalīties arī viesi, samaksājot izdevumus.

Delegātiem un viesiem 2. maija vakarā paredzēta alus darītavas ,,Coor'' apskate. Apskatei jāpiesakās līdz 25. aprīlim pie A. Gulbja pa telefonu 303 978-1349, lai varētu sagādāt ieejas kartes un vajadzīgo transportu no viesnīcas.

Apmešanās paredzēta Clarion Hotel Airport, 3203 Quebec St., Denver, CO 80207, telef. 303 321-3333. Istabu cenas vienai vai divām personām 38 dol. par diennakti, bet rezervācija jāpiesaka līdz 17. aprīlim. Pēc tam viesnīca negarantē lētās cenas, bet istabas maksās 75—80 dol. Viesnīca ir pie lidlauka, sasniedzama ar lidlauka autobusiem dažās minūtēs. Uz pilsētas centru var tikt ar autobusiem, kas atiet no lidlauka. Vk

RM

NSM

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

GRUPU LIDOJUMI UZ RĪGU 1985.G.

APMEŠANĀS RĪGAS JAUNAJĀ VIESNĪCĀ ,,LATVIJA''
ASV pasažieri visām grupām var pievienoties Ņujorkā.
VISS IESKAITĪTS — VIA HELSINKI UN TALLINA
Visām grupām 16 dienas Rīgā.

	1) no 10. maija—29.maijam	Can.$2050.-(US $1600.-)
	2) no 24.maija—12.jūn.	Can.$2050.-(US $1600.-)
	3) no 14. jūn. — 3.jūl.	Can.$2400.-(US $1890.-)
*	**4) no 5.jūl. —24.jūl.**	Can.$2400.-(US $1890.-)
	5) no 19.jūl. — 7.aug.	Can.$2400.-(US $1890.-)
	6) no 9.aug. —28.aug.	Can.$2400.-(US $1890.-)
	7) no 23.aug. —11.sept.	Can.$2400.-(US $1890.-)
	8) no 6.sept. —25.sept.	Can.$2100.-(US $1630.-)

* Dziesmu dienas Rīgā.

Pēc pieprasījuma varam izkārtot ilgāku uzturēšanos vēl kādā citā Rietumeiropas pilsētā.
Individuāli izkārtojams saīsināts uzturēšanās laiks Rīgā.
Ja domājat aicināt radus ciemos šeit, vai vēlaties viesu vīzu, lai apciemojuma laikā Latvijā dzīvotu pie radiem, tagad ir īstais laiks sākt vajadzīgo dokumentu sagādi.

Visās tūrēs ieskaitīts:

lidojums turp un atpakaļ, visi nodokļi, visur pirmās šķiras viesnīcas, visi transferi, ekskursijas visās vietās, maltītes u.c.

Sīkāka informācija un rezervācijas:

ATLAS TRAVEL SERVICE
103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO, M6R 2K9
TEL.: (416) 531-3519
RUNĀJAM LATVISKI!

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L L B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

Vai Jūsu apdrošināšana maksās par **jaunu** auto pēc 5 gadiem?

Ja mēs apdrošinām jaunu auto, mūsu apdrošināšana maksās par **jaunu** auto! Arī pēc 5 gadiem vai vēlāk!

759-0266 un 759-2771

Beaverbrook
Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Avenue
Scarborough, Ont. M1R 1P7

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ **vienu gadu**	$40.00
☐ **6 mēnešiem**	$21.00
☐ **3 mēnešiem**	$12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ **pagarinājums** ☐

Grāmatas dāvanām

Latviešu Gads, Gadskārta un Godi	$35.00
Latviešu valodas sinonimu vārdnīca	$33.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa	40.00
A. Johansons — Krēslainie spoguļi	$14.50
I. Vīksna — Neviens mūs nedzird	$12.00
K. Strods — Nedrīkstu raudāt — nevaru smiet	$ 8.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums	$ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti	$ 5.60
J. Širmanis — Pīkstīte	$10.00
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis	$ 6.60
J. Klīdzējs — Laidiet! Laidiet! Laidiet! noveles	$16.00
V. Janelsiņa — Nozagtais eņģelis	$17.50
Eg. Grīslis — Lūgsim Dievu, meditācijas	$17.50
K. Zvejnieks — Baltā pils, rom	$16.00
L. Bērziņa — Viena nedēļa Ernas dzīvē, rom	$15.00
A. Baumanis — Krišjānis Barons	$21.00
H. Rudzītis — Manas dzīves dēkas, atmiņas	$17.50
K. Ķezbers — Rumba, rom	$12.50
T. Puisāns — Latviešu strēlnieku dzejas	$11.00
E. Ābele — Mīlestība, rom	$12.00
P. Apkalns — Dievam, Tēvzemei, Brīvībai	$ 7.50
O. Akmentiņš — Lielais kurzemnieks Amerikā	$15.00
Rūgtais Apenis Nr. 57	$ 5.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm	$24.00
Dz. Zeberiņa — Ģimenes pavards	$18.00
V. Galēna — Vienmēr kāda zvaigzne aust	$14.50
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dz	$12.00
E. Andersons —LV 1920—1940 Ārpolītika I	$41.00
E. Andersons — LV 1920—1940 Ārpolītika II	$41.00
Latvijas Republikas satversme	$ 6.00
J. Vecozols — Dzidra, rom	$17.50
E. Freimanis — Nākotnes cilvēks, rom	$14.50
Edg. Ķiploks — Viņš runāja kalnā	$ 3.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
V. Kārkliņš — Jaunavu iela, rom	$14.50
I. Gubiņa — Kaza kāpa debesīs, ceļ. piez	$13.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
L. Bārene — Atvasara, st	$12.00
Alb. Eglītis — Nesaules laika dziesmas	$17.50
Andr. Eglitis — Gallows over Europe, poems	$ 8.50
J. Soikāns — Mākslas kritikas un esejas	$32.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
M. Kalmane — Laikam līdzi, dz	$12.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, kearmiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.
DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M4G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Pirmdienās ..... no pl 12.00 līdz pl. 16.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd.,iesk..no pl.12.00 līdz pl. 18.00
Sestdienās ..... no pl. 9.00 līdz pl. 13.00
DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS,4 Credit Union Drive, Toronto, Ont.M4A 2N8, tālr.757-1482.
Darba laiks:no otrdienas līdz piektdienai no pl.15.00-20.00
sestdienās no pl. 10.00—15.00
svētdienās no pl. 12.00—15.00

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

Ratas Optic

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontakta lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

Maza draudze, mazas vajadzības

Toronto latviešu Austrumu draudze 1985. gadu sāka ar 621 locekli, pagājušā gadā pievienojoties vēl sešiem. Kristīts viens bērns, laulāts viens pāris, jauktas tautības, miruši 11, pieci vīrieši un sešas sievietes, iesvētīti trīs jaunieši, viena jaunava un divi jaunekļi. Šie skaitļi nav salīdzināmi ar lielajām latviešu draudzēm,bet garīgās rosmes ziņā mazā Austrumu draudze var nostāties tām cienīgi blakus. Arī materiālā ziņā, taupīgi saimniekojot, tā radusi pat zināmus ietaupījumus un, kā to draudzes pārskatā ziņojis draudzes priekšnieks A. Bērziņš, sakarā ar pieaugošo kases atlikumu draudzes padome nolēmusi šogad nepaaugstināt draudzes locekļu minimālos maksājumus, bet atstāt līdzšinējos: vīriešiem 80 un sievietēm 70 dolaru gadā, cerot, ka arī turpmāk materiāli turīgākie draudzes locekļi būs tikpat atsaucīgi un ziedos vairāk.

Kā to rāda Reginas Bērziņas sastādītais 1984. gada kases pārskats, draudze pagājušā gadā ieņēmusi 44,590.82, izdevusi 40,332.98 dol., dodot atlikumu 4,257.84 dol., bet pieskaitot 3,219.35 iepriekšējā gada atlikumu, kopējais atlikums uz šī gada 1. janvārī bijis 7,477.19 dol. Ieņēmumi galvenokārt bijuši no draudzes nodevām, kollektēm un noguldījuma procentiem. Izdevumos alga mācītājam un ērģelniekam, ceļa izdevumi abiem, medicīniskā apdrošināšana, kancelejas un citi izdevumi. Draudzei pašai savas mācītāja mājas nav, bet mācītājam dzīvokli īrē, tāpat baznīcu īrē. Aizvadītā gadā īrei samaksāti 5,100.- dol., kā arī atlīdzība baznīcas apkalpotājam. 2,000 dol., samaksāts arī Misuri sinodei un pāri par 1,500 dol. Latviešu Baznīcai. Pāri par 400 dol. nosūtīts arī Rītdienas fondam. Mazai draudzei, izrādās, ir izdevīgāk īrēt baznīcu dievkalpojumiem nekā uzņemties lielus parādus, lai pašai būtu sava baznīca un mācītāja māja ar daudzu gadu financiālām saistībām un materiālām rūpēm.

Draudzes rezerves fondā iekrājies pāri par 28,000 dol., kas pieaug ar noguldījuma procentiem un iemaksām. Tā aizvadītā gadā fondā iemaksāta arī viena trešdaļa no bazāra atlikuma — 1,137.00 dol. Dāmu komitejai ir sava kase, kuŗas pārskats rāda pieaugumu gada laikā par 1155.52 dolariem, bet pieskaitot iepriekšējā gada 5,149.90 dol. atlikumu, 1985. gada sākumā kasē bijis 6,305.42 dol. Dāmu komiteja gada laikā pavisam ieņēmusi 6,595.85 dol., bet arī izdevumi bijuši krietni pāri par pieciem tūkstošiem, atbalstot palīdzības darbu Eiropā, latviešu skolas, slimos un vecos draudzes locekļus, Prezidenta Ulmaņa piemiņas fondu u.c.Pāri par 1000 dol.iemaksāts arī draudzes rezerves fondā. No ienākumiem visvairāk devis bazāra atlikums un draudzes vakari. Dāmu komiteju vada L. Pētersone.

Arī Tālavas pārvaldei ir sava kase (kasieris A. Freimanis). Tālava pagājušā gadā ieņēmusi 2,934.40 dol., izdevusi 2,020.21 dol.,atlikums 914,019. dol., bet kopā ar 1983. g. 1,314.43 atlikumu — 2,228.62 dol. Pārvaldes priekšnieks ir Ervins Ziplāns. Pārvaldē bez pieciem locekļiem un saimnieces Dzidras Tores vēl darbojas draudzes mācītājs A. Celms, priekšnieks A. Bērziņš un draudzes vecākais A. Kaktiņš.

Austrumu draudzes gada sapulce 3. martā, tūliņ pēc rīta dievkalpojuma, pl. 14 Barnaba baznīcas zālē. Tūliņ pēc sapulces arī Latviešu Nama akciju īpašnieku sanāksme. Šogad pilnvaru laiks izbeidzas sešiem padomes locekļiem, kas pārvēlami: Arvīdam Bērziņam, Regīnai Bērziņai, Voldemāram Dreifeldam, Mirdzai Halivelai, Albertam Linē un Ervīnam Ziplānam. V.S.

Jo no iekšienes, no cilvēka sirds, iziet ļaunas domas, neškīstības, zādzības, slepkavības, laulības pārkāpšana. (Mrk. 7:21).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

Mūžībā aizsaukta mūsu visu mīļā

Ilze Falkenburgs,
dzimusi Hildebrants

dzimusi 1892. gada 13. aprīlī Skrundas pagastā,
mirusi 1985. gada 17. februārī Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

svaine, brāļa meitas Austra, Vera un Melita ar ģimenēm Tornto un krustdēls Arnis ar ģimeni ASV.

Pāri kalniem aiztrauc dziesmas,
Klusi tālēs izgaisīs,
Atmiņas kā kvēlas liesmas
Mūžam sirdī nezudīs.

Mūžībā aizsaukta mūsu mīļā sieva un māte

Maija Ozoliņš, dzim. Lulla

dzimusi 1925. gada 29. maijā Sāmsalā, Igaunijā,
mirusi 1985. gada 18. februārī Šelburnā, Ontario.

Par viņu sēro

vīrs, dēls Jānis un vedekla Silvija

Ak teci jel, saulīt'
Uz dzimteni steidz,
Un viņai no manis
Daudz sveicienu teic!

Ilze Falkenburgs

dzimusi 1892. gada 13. aprīlī,
mirusi 1985. gada 17. februārī.

Sv. Andreja ev. lut. draudzes Palīdzības fonds

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

3. martā pl. 11 dievkalpojums, māc. J. Cālītis.

10. martā pl. 11 dievkalpojums, māc. prof. Rozentāls.

17. martā pl. 11 dievkalpojums, māc. A. Celms.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. māja 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

3. martā pl. 13 dievkalpojums angļu valodā; pl. 15 draudzes 36. gada svētku dievkalpojums, draudzes padomes un darbinieku ievešana; dievgalds; koris.

10. martā pankūku brokastis no pl. 9—11; pl. 11 dievkalpojums.

17. martā pl. 15 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont., MIK 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

3. martā pl. 13 dievkalpojums; pēc dievkalpojuma draudzes pilnsapulce.

17. martā pl. 13 Ciešanu laika dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma dāmu komitejas rīkotā pēcpusdiena ar programmu un cienastu.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 67 Curzon St., Apt. 315, Toronto, Ontario, M4M 3J3, tālrunis (416) 466-7037. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St.

Nākošais dievkalpojums 10. martā pl. 13.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr.dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

GAISMAS TELEFONS — ticības stiprināšanai 635-8582 atkal atjaunots un darbojas 24 stundas. Programmas latviešu valodā, maina 2 reizes nedēļā.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

3. martā pl. 10.30 Bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un Bībeles klase; pl. 11 — draudzes dievkalpojums, Kalpaka un brīvības cīnītāju piemiņa.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

3. martā Kristus ciešanu laika dievkalpojums.

24. martā Kristus ciešanu laika dievkalpojums.

MONTREALAS LATVIEŠU TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Draudzes nams, kanceleja un prāv. A. Voitkus dzīvoklis 3438 Rosedale Ave, Montreal, Que, H4B 2G6, tālr. 489-3224, vasarā arī 1-264-5816. Draudzes mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

TRĪSVIENĪBAS EV.LUT.DRAUDZE. Dievkalpojumi — ja nav citādi norādīts, notiek baznīcā, 4345 Marcil Ave.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pēteŗa baznīcā).

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās no 12 — 21.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 441 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
un
POKO'S MEAT
376 College Str. (tuvu pie Bathurst), Toronto, Ont.
tel. (416) 922-1300
Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē.
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
ĒRGĻU LIGZDAS

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN
Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 **534-2864**

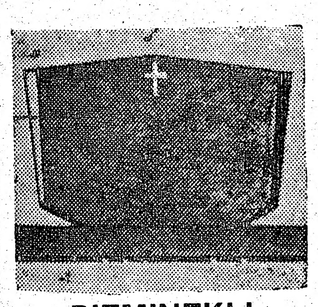
PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- Izjusti personīgi pakalpojumi
- Pastāvīga kapella

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

DV Austrālijas saime: Visu Latvijas brīvībai

DV salidojums Austrālijā

DV salidojums 2. janvārī sākās ar Svinīgo jundu Melburnas Latviešu namā. Zālē ienesa Leģiona standartu, kam sekoja nodaļu karogi. Tad vēl komanda: ,,Uzmanību Kaujas karogam!'' Zālē ienesa lielu sarkanbaltsarkanu karogu.

Šeit der kaut pavisam īsi paskaidrot par šiem diviem īpašiem karogiem.

Kaujas karogs ir 9 Liepājas organizāciju 1943. gada novembrī Latviešu leģiona 15. divīzijas Prettanku divizionam dāvātais karogs, kuŗa kātā 9 plāksnītes ar dāvātāju vārdiem. Ar šo karogu divizions izstaigājis austrumu kaujas laukus, lielāko daļu no Latvijas, Pomerānijas un Meklenburgas klajumus Vācijā, bieži atrodoties ienaidnieka ielenkumā. Vienojis un stiprinājis latviešu karavīrus pie Šverinas un Putlosā. Austrālijas DV saimei nodots glabāšanai 1961. gada 18. martā Melburnā.

Latviešu leģiona piemiņas standarts ir nelaika mākslinieka Ojāra Bisinieka ideja un arī īstenošana. Tas iesvētīts 1970.g. 17. martā Melburnā. To glabā tā DV Zemes valde, kur notikušas DV Globālās dienas. Tā kā pēdējās DV Globālās dienas notika Austrālijā, tad šis karogs arī glabājas Austrālijā līdz 1986. gada jūnijam, kad to nodos Vācijas DV Zemes valdei, kur notiks nākošās DV Globālās dienas.

Pēc Ed. Šmugaja uzrunas visi vienojās Latvijas himnai. Sekoja svētbrīdis, ko vadīja prāvests A. Grosbachs.

Pēc svētbrīža Ed. Šmugajs nodeva Kaujas karogu un Leģiona standartu jaunajam DV AV priekšsēdim A. Baltiņam.

Pēc īsa starpbrīža sekoja DV delegātu 33. kopsapulce, kuŗā piedalījās 18 delegāti ar 20 balsīm. Par sapulces vadītāju ievēlēja V. Rolavu. D!K! bija 24 punkti, kuŗus V. Rolava lietpratīgā vadībā veic vienā dienā, tikai mazliet pasniedzot paredzēto laiku — līdz pl. 17.00. Daži, kas bija sagatavojušies gari runāt, ar to nebija sevišķi apmierināti, bet viss lielais vairums priecīgi aplaudēja.

Pārrunātie jautājumi un pieņemtie lēmumi attiecas uz DV organizācijas iekšējo dzīvi. Visus lēmumus balsojot pieņēma vienbalsīgi, kas liecina par DV saimes lielo vienprātību pat dažos ļoti kontraversālos jautājumos. Vienbalsīgi vienojās arī par to, ka DV idejiskam darbam un nostājai nekādas jaunas rezolūcijas nav vajadzīgas. Mūsu nacionāli politiskās nostājas deklarācija jau sen pieņemta DV CV un vairākas reizes ar zināmiem uzsvariem deklarēta dažādu zemju, arī Austrālijas DV sanāksmēs. Tā ir bijusi un aizvien ir — visu par Latvijas brīvību un nekādas sadarbošanās ar ienaidnieku!

DV Austrālijas valde nākošos 3 gadus darbosies Adelaidē, un to vadīs A. Baltiņš; sekretārs un iekšējās informācijas noz. vad. L. Kļaviņš; kasiere — G. Cekule; aprūpes noz. vad. māc. A. Zīds; kultūras noz. vad. V. Zembergs. Divi valdes locekļi nāk no iepriekšējās valdes un dzīvo Sidnejā. Tie ir: jaunatnes noz. vadītāja Astra Vilkina (viņai palīgs Adelaidē būs K. Rumpe) un sporta noz. vad. A. Paegle, kuŗam arī meklēs palīgu Adelaidē. Kandidātos, katram gadījumam, B. Andersons. Vanadžu vadītāja — I. Matisone. Vēl viens darba darītājs nāk no Sidnejas, kaut nav valdes locekļis. Tas ir Ed. Šmugajs, kas arī turpmāk pārzinās neredzīgo kasešu bibliotēku un izdarīs visus kasešu sūtījumus neredzīgajiem kā šeit Austrālijā, tā arī uz Vāciju, saziņā ar DV pārstāvi Vācijā E. Retigu.

Pēc ražena dienas darba vakarā nāca atpūta — biedru vakars, kur savus literāros sacerējumus lasīja I. Matisone un Ed. Šmugajs. Sm.

Austrālijas vanadžu salidojums

Austrālijas vanadžu 26. salidojums notika 1985.g. 3. janvārī Melburnas Latviešu namā. Svētbrīdi vadīja māc. A. Buģis.

Viesus un vanadzes apsveica mājasmāte V. Liepiņa-Bērziņa, aicinot klātesošos ar klusuma brīdi godināt mūžībā aizgājušās vanadzes. Sarīkojumu atklāja DV Austrālijas vanadžu vadītāja A. Kliešmete. Savā uzrunā viņa uzsvēra latviešu sievietes nozīmīgo lomu latviešu tautas likteņgaitās. A. Kliešmete aicināja vanadzes atbalstīt latviešu ģimenes, bet reizē arī būt nomodā tur, kur tās apdraud ļauni spēki.

Pēc Latvijas valsts himnas sekoja apsveikumi. Kā pirmais aizejošās DV AV priekšsēža V. Aufmaņa vārdā runāja Ed. Šmugajs. DV AV vārdā sveica jaunievēlētais priekšsēdis A. Baltiņš; DV Melburnas nod. vārdā — F. Sala; DV Pertas nod. vārdā valdes priekšsēdis V. Gutmārcis.

Rakstiskus sveicienus bija sūtījuši Latvijas konsulārais pārstāvis E. Dēliņš, DV priekšnieks J. Frišvalds, DV vanadžu priekšniece A. Liepiņa, DV goda priekšnieks V. Hāzners, DV vanadžu goda priekšniece M. Ķerģe, DV CV ideoloģiskās noz. vadītājs J. Leitītis, DV ASV vanadžu vadītāja A. Ceriņa, DVF Anglijas vanadžu nozares vadītāja E.Sarkanbārde, bij. DV Austrālijas vanadžu vadītāja I. Dance. Sekoja A. Mediķes referāts par Minsteres dziesmu svētkiem, ko referente papildināja ar slīdītēm.

Pēc pārtraukuma sekoja darba sēde. Bija pārstāvētas 7 vanadžu kopas ar 17 mandātiem. Par darba sēdes vadītāju ievēlēja A. Kārkliņu, par sekretārēm — Dz. Cekuliņu un E. Kampāni.

Tāpat kā iepriekšējos gados, vanadzes ir strādājušas pašaizliedzīgi un nenogurstoši. Apmeklēti slimie un vecie ļaudis slimnīcās un veco ļaužu mītnes. Atbalstītas skolas un bērnu dārzi, iegādātas ,,Dzintaru'' pajas. Vanadzes ir iesaistījušās arī nacionāli politiskā cilvēka tiesību darbā. Pārrunājot DV priekšnieces A. Liepiņas priekšlikumu, pieņēma lēmumu šai gadā rīkot Kr. Barona 150 gadu dzimšanas dienas atceri.

Par Austrālijas vanadžu vadītāju turpmākajiem 3 gadiem ievēlēja I. Matisoni. A. Kliešmete pateicās vanadzēm par sadarbību aizgājušos 3 gados. A. K.

Grāmata LATVIA pārspēj cerēto

Nepilns tūkstotis tautiešu pasūtina gandrīz 2000 grāmatu.

Pēc gandrīz 5 gadu raizēm un rūpēm grāmata Latvia ieraudzījusi dienas gaismu tālā Japānā, lai ar attēliem un savu saturu, kaut arī svešā valodā, nestu ziņas ļaudīm par mūsu mazo, tagad verdzināto dzimteni.

Gribas atskatīties uz kādu sākuma momentu grāmatas tapšanā. Bija ziemas vakars, kad pavēlu mūsu Oak Parka dzīvoklī ieradās 2 sajūsminātī vīri — tagadējais grāmatas redaktors māksl. V. Sīmanis un toreizējais Kr. Barona skolas pārzinis Dr. R. Albertiņš. ,,Mums jāizdod grāmata angļu valodā, kas rādītu mūsu zemi, tās vēsturi priekos un bēdās, sevišķi tagadējā bēdu posmā, komūnistu paverdzināta'', bija abu atnācēju doma. Gribot manu atbalstu un iespējamos materiālus. Kaut arī sākumā šaubījos, vai pasāktais padosies, bet redzot abu nācēju sajūsmu, pievienojos un apsolīju visu, ko vien iespēšu.

Tad radās grāmatas Latvia redakcijas komiteja māksl. V. Sīmaņa vadībā. Visumā bija rasti darbinieki, kas darba nebaidījās. Grūti bija sameklēt un atrast rakstu autorus. Atzinība autoriem, kas apsolītos rakstus nodeva laikā, bet bija arī daži, kas tos ,,rakstīja'' vai visus 4 gadus, tādējādi paildzinot grāmatas iznākšanu.

Tiklīdz radās cerība, ka pasākums izdosies, aicinājām tautiešus pasūtināt paredzēto grāmatu, iemaksājot tās vērtību. Atsaucība šo 4 gadu laikā bija negaidīti liela — tuvu tūkstotim pasūtinātāju ar gandrīz 2000 pasūtinātām un samaksātām grāmatām. Tas ir vienreizējs notikums latviešu grāmatniecībā un norādījums, ka šāda grāmata tiešām vajadzīga. Lai sirsnīgs paldies visiem pasūtinātājiem, jo tikai viņu ticība grāmatai un iemaksas palīdzēja tai tapt.

Nu par grāmatu pašu: jau formāta ziņā vien, 11x11 collu apmērā tā ,,lec'' ārā no citām grāmatām plauktā. Un ir jau arī ko rādīt: 252 lappusēs 550 attēli — 250 krāsās un 300 melnbaltā. Grāmatā — miniatūrā Latvija: daba, vēsture, brīva valsts, svešas varas un pašreizējās apspiestības laiks, kur alga par savas dzimtās zemes mīlestību un ticību tās brīvībai ir cietums un soda nometnes. Redzamas arī vecās un jaunās paaudzes rosmes visās dzīves un kultūras nozarēs trimdā. Par visu to grāmatā rakstījuši 33 autori 56 rakstos.

Lai grāmatas tiešos izdevumus ieturētu reālā budžetā, grāmatu iespieda Japānā. Grāmatas mērķis ir informēt sveštautiešus par mūsu tēvzemi un tās patiesajiem apstākļiem. ,,Rādiet, aizdodiet un dāviniet to ar lepnumu'', norāda grāmatas redaktors. Pēc visu parādu nokārtošanas varēsim katram iepriekš pasūtinātājam par katru pasūtināto grāmatu atmaksāt 10 dol. ,,Latvia's'' tagadējā cena 50 dol., un tā iespiesta 7500 eks.

Pēc veiktā darba redakcijas komiteja izsaka sirsnīgu paldies autoriem, palīgiem, ziedotājiem un pacietīgajiem gaidītājiem par pašaizliedzīgo darbu un uzticību grāmatas sagatavošanai. Šāda sadarbība un uzticība iecerētam projektam deva mums ne tikvien līdzekļus, bet arī nepieciešamo drosmi virzīt darbu uz priekšu līdz nobeigumam.

H. Riekstiņš.

Ieslodzītie bez pasta

Pēdējā laikā padomju iestādes aizturējušas sirdsapziņas cietumniekiem sūtīto pastu izsūtījumā daudz vairāk nekā agrāk, kā tas parādās lietuviešu nelegālā izdevumā Katoļu baznīcas chronikas 64. numurā. Izdevums iznāk Lietuvā, un to slepeni izsūta uz rietumiem lietuviešu valodā. Lietuvieši Ņujorkā to pārtulko angliski un izplata tālāk.

Nelegālā lietuviešu izdevumā iespiestā priestera Alfonsa Svarinska vēstulē no Parmas darba nometnes norādīts, ka viņam rakstītās vēstules atsūtītas atpakaļ. Viņš lūdz, lai sūtītāji pastā noskaidro, kāpēc tas noticis. Adresāts nesaņemot vēstuli, bet ieslodzītais izlieto nevajadzīgi savu kvotu. Ieslodzītiem mēnesī atļauts sūtīt tikai divas vēstules. Svarinskis notiesāts uz desmit gadiem izsūtījumā par reliģisku darbību.

Lietuviešu informācijas centrs ziņo, ka Ziemsvētku apsveikumi ieslodzītiem nav piegādāti izsūtījumā vai ieslodzījuma vietās. Kartītes atsūtītas atpakaļ uz ASV, kaut tās bijušas personiski apsveikumi bez politiska rakstura. Apmēram 90 proc. no Ņujorkas apkārtnes nosūtītām kartītēm nav piegādātas adresātam Pad. savienībā. Vairums no tām atsūtītas atpakaļ ar zīmogu ,,retur inconnu'' — adresāts nav zināms. Šāda rīcība ir apzinīgs mēģinājums pārtraukt sazināšanos starp cilvēkiem aiz Dzelzs aizkara un viņu draugiem vai piederīgiem rietumos — norādīts Lietuviešu informācijas centra paziņojumā presei.

Informācijas centrs no Italijas saņēmis ziņas, ka sarakstīšanās ar ieslodzīto Jūliju Sasnausku pārtraukta. Viņš izcieš 6 gadus 6 mēnešus izsūtījumā par nelegālu izdevumu publicēšanu. Ziņas nepienāk, bet paraksti par ierakstīto vēstuļu saņemšanu nav viņa. Daži agrāk ieslodzītie paskaidro, ka par ierakstīto vēstuļu saņemšanu parakstās padomju aģenti, un tās nekad nenodod adresātam.

Pasta vēstuļu nepiegādāšana ar pareizām adresēm ir Padomju savienības iejaukšanās starptautiski atzītās cilvēku tiesībās. Dažu personu izslēgšana no starptautiskā pasta ir pret Starptautiskās pasta savienības noteikumiem un pret Pad. savienības konstitūciju, — secina Lietuviešu informācijas centra paziņojums. Vk.

Montrealas Daugavas Vanagu nodaļa aug

Montrealas DV nodaļas gada sapulcē 9. februārī Latviešu Centrā piedalījās 37 nodaļas biedri. To atklāja valdes priekšsēdis J. Norvels. Par sapulces vadītāju ar aklamāciju ievēlēja Imantu Steprānu. Ar klusuma brīdi pieminēja aizsaules ceļos aizvadītos nodaļas biedrus M. Emsiņu, D. Dišleru, R. Sīmani un O. Strazdiņu. Nodaļā ir 12 mūža biedri, 2 vanadzes un 6 vanagi apbalvoti ar krūšu nozīmi zeltā nodaļas 34 gadu darbības laikā.

J. Norvels ziņojumā norādīja, ka aizvadītajā gadā atbalstīta latviešu skola, Tērvetes bērnu nometne, reiz iemaksāts 500 dol. Latviešu Fondam, atbalstīts Patiesības Fonds, Latviešu Nacionālais Fonds Zviedrijā un Latviešu centrs Montrealā ar 2000 dol.

Par nodaļas sāpju bērnu vēl arvien var uzskatīt nodaļas nekustamo īpašumu Dzintari, kur vēl daudz kas darāms, bet trūkst darba roku.

Par vanadžu darbību ziņoja priekšniece Ērika Vītiņa. Vanadzes atbalstījušas ar ziedojumiem: Latviešu centram — 1000 dol., trauku mazgājamai mašīnai centrā 400 dol., traukiem — 180, Ačkupam— 100, Saules jostas uzņemšanai — 75, Afrikas bada cietējiem — 50, Bērzainei 300 dol. Apmeklēti 11 vecie un slimie. Ziemsvētku tirdziņš devis ap 1360 dol. lielu atlikumu, un tīrais atlikums kasē uz 1985. gadu ir 6000 dol.

Kasieris K. Čaks ziņoja, ka 1984.g. ieņemti kopā 11,987 dol., bet izdoti 12,120 dol. Biedrzinis J. Bilinskis ziņoja, ka pašreiz nodaļā ir 70 vanagi un 23 vanadzes, kopā 97 biedri, un biedru naudās ieņemts 2025 dol. aprūpes daļas vadītājs J. Leitens ziņoja, ka 14. jūnija akcija devusi 1476 dol., bet tikko aizvadītā Ziemsvētku akcija devusi 2226 dol. Sarīkojumu daļas vadītājs un priekšn. E. Reveliņš norādīja, ka aizvadītā gadā bijuši 7 sarīkojumi un 3 saieti.

J. Norvels norādīja, ka 1985. g. budžets līdzsvarots 11,200 dol. apmērā. Sapulce apstiprināja 300 dol. ziedojumu Patiesības Fondam.

Pilnsapulces dalībnieki jo sirsnīgi ar dziesmu sveica savu ilggadējo bij. vanadžu priekšnieci un krūšu nozīmes zeltā nesēju Tatjanu Gaili, kuŗai 9. februārī piepildījās 70. dzimumdiena. I. Sk.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu organizāciju padomē apvienotas 21 organizācija ar 26 delegātiem. No jauna pienākusi organizācija Jaunais Vilnis. Padomei pagājušajā gadā notikušas 7 valdes sēdes, tā rīkojusi vairākus sarīkojumus. Apspiestām nācijām nav vienprātības, lietuviešiem un poļi savstarpēju iemeslu dēļ atdalījušies. No 18. novembŗa sarīkojuma bijis pāri par 2000 dolaru liels atlikums, kaut apmeklētāju mazāk nekā gadu iepriekš. Valsts svētku balle bijusi labi apmeklēta, bet to vajadzētu rīkota Pateicības nedēļas nogalē (novembŗa ceturtajā nedēļas nogalē), kad sabraukuši studenti. Padomes pilnsapulce paredzēta 29. martā. Labvēļu sarīkojumu rīkos kādās labās telpās vai privātā mājā. Kr. Barona sarīkojumā 19. oktobrī aicinātas piedalīties visas Ņujorkas skolas. ALA Kultūras birojs aicinājis ņujorkiešus izlasīt latviešu tautas dziesmu 2. sējumu par ģimeni un māti. ŅLOP priekšsēdis U. Klauss aicināja visas piecas latviešu skolas piedalīties lasīšanā, tāpat skautus un gaidas, draudzes novadus, dāmu komitejas.

● Ņujorkas 1985. gada Latvijas neatkarības atceres svinības notiks 16. novembrī Lēmaņa koledžas lielajā zālē — turpat, kur tas notika pagājušo gadu. Koncerta daļā piedalīsies DV Toronto sieviešu koris ,,Zīle'', bet svētku runātājs vēl nav izvēlēts. Koncertzāle Linkolna centrā maksā apmēram 11,000 dolārus vairāk nekā Lēmaņa koledža.

● Ņujorkas draudzei iznāk Baznīcas Ziņas 34 gadus, aizvadītajā gadā iznākuši 4 numuri, katrs 1700 eksemplāros. Draudzes Ņudžersijas novadam 17 gadus iznāk apkārtraksts, līdz šim 50 numuru. Novada vecākais ilgus gadus Arvīds Bļodnieks.

● Ņujorkas draudzes bībeles stundas apmeklētāju skaits Jonkeros 6. februārī bija tikai 24, apmēram puse no parastā skaita. Sniegputenis bija aturējis ierasties daudzus regulāros apmeklētājus. Vk

ČIKAGA

● Čikagas Daugavas Vanagu apvienības darbs 1984. gadā nobeidzies ar labiem panākumiem. Noslēdzot iepriekšējā gada darbību, Ziemsvētku ziedojumu akcijā saņemti 4450 dolari un 14. jūnija ziedojumu akcijā saņemti 3255 dolari, Čikagas DV apvienība arī pagājušā vasarā atbalstījusi jaunatnes audzināšanas darbu. Minsteres ģimnazijai un stipendijām piešķirti 750 dolari, Gaŗezera vidusskolai 425 dol., Divreizdivi nometnei 350 dol., Bērzainei 150 dol., Latviešu Nacionālam Fondam 150 dol., vietējai Kr. Barona skolai 300 dol., skautiem un gaidām 100 dol. Apvienība nosūtījusi otru maksājumu Brīvības Fondam. Tāpat krietna summa nosūtīta Patiesības Fondam no rīkotās loterijas kopā ar vanadžu ziedojumu.

Vanadžu kopa apvienībai nodevusi aprūpei un jaunatnes nacionālpolītiskai audzināšanai — 2500 dol. Atbalstīti arī sportisti ar 250 dol. Bez tam apvienība un vanadzes ar nelieliem pabalstiem un veltēm iepriecināja slimos tautiešus slimnīcās un atpūtas namos. Arī jubilejas gadījumos biedriem dāvātas grāmatas un piešķirti 15 DVM abonementi.

Ziemsvētkos ar apsveikumiem iepriecināti kaŗa invalidi un kaŗā kritušo kaŗavīru vecāki, Ģimenes dienā ar zieziem sveikti kaŗā kritušo un bez vēsts pazudušo kaŗavīru vecāki. Šī skaistā tradicija turpinās vairāk nekā 30 gadu.— Apvienība rīkojusi daudzus sarīkojumus. Apvienības darba sekmēšanai ļoti daudz darījušas vanadzes. Tās palīdzējušas apvienībai ar līdzekļu sagādi, nododot apvienībai 2500 dol. organizācijas vajadzībām un nacionālpolītiskās darbības veicināšanai. Ļoti aktīvi darbojas vanadžu dubultkvartets ar mūzikālo vadītāju Teodoru Ozoliņu, kas kuplinājis ne tikai apvienības sarīkojumus, bet viesojies arī citos latviešu centros un dziesmu svētkos. Pie apvienības darbojas arī sporta kopa, kas guvusi sevišķi labus panākumus, iegūstot atkal ASV meistara nosaukumu basketbolā, arī jaunatnes vienība daudzus gadus bijusi meistara godā. Kopu sekmīgi vada Aivars Bokalders. Tāpat pie apvienības darbojas arī Auroras Mednieku un makšķernieku kopa un apvienības teātŗa grupa ,,Mazais ansamblis''.

● Guna Gelze-Davis dzimusi Vācijā, pēc iecelošanas ASV dzīvoja Čikagā. Apmeklējusi latviešu skolu, piedalījusies gaidās un Čikagas latviešu Sv. Jāņa draudzes jaunatnes pulciņā. Beigusi Elmwood Park vidusskolu. Pēc apprecešanās dzīvo Schaumburgā. Ģimenē aug divas meitas, kas apmeklē vidusskolu. Tagad vairāk laika nodarboties ar keramiku, par ko vienmēr interesējusies. Pašreiz māca keramiku amerikāņu skolā. Piedalījusies vairākās izstādēs ar labiem panākumiem. Viņai paredzēta piedalīšanās arī DV ASV 35 gadu atceres svinībās Vudfīldā ar saviem darbiem, kas ieguvuši vispārēju atzinību. A. Ž.

KLĪVLANDE

● ,,Lai tautieši nogulda tos divi milj. dolārus mūsu kreditsabiedrībā, kas noguldīti citās naudas iestādēs, mēs uzcelsim draudzēm baznīcu un biedrībām tautas namu'', tā 1961. gadā teica Latviešu kreditsabiedrības valdes priekšsēdis K. Norvelis organizāciju un draudžu pārstāvjiem, kas piedalījās sabiedrības viena darbības gada atcerē.

Kreditsabiedrība šī gada sapulcē 3. februārī atzīmēja savas darbības 25. gada atceri. No pārskatiem bija redzams, ka bilance pārsniegusi divarpus milj. dolaru. Kreditsabiedrībai jaunu baznīcu draudzei nav izdevies uzcelt, bet sapulcē no amatpersonu ziņojumiem varēja secināt, ka kreditsabiedrības darbība bijusi sekmīga ar augošu tendenci visos darījumos. Sapulci atklāja un vadīja valdes priekšsēdis J. Krūmiņš. Bez viņa ziņojumus vēl sniedza viceprieksšsēdis V.Kukainis, kasieris V. Konsens, aizdevumu komisijas priekšsēdis M. Rusmanis, revīzijas komisijas priekšsēdis H. Gžibovskis, biroja vadītāja I. Rožkalna u.c. Kreditsabiedrība pašreiz apvieno 685 biedrus, no kuŗiem gada sapulcē piedalījās 75. Biedru noguldījumi sasnieguši 2,417,000 dol. Aizdevumi izsniegti 266 gadījumos, kopsummā par 1,975,000 dol. apmērā. No pagājušā gada peļņas, kas bija 240,476 dol., izmaksātas dividendes noguldītājiem 215,000 dol. Noguldītājiem ir iespēja atvērt čeku kontus. Katru gadu zināma summa no peļņas tiek nodota latviešu skolu atbalstam un jauniešu stipendijām. Revīzijas komisija izdara pārbaudes rēgulāri reizi mēnesī. Tā kā Klīvlandē darbojas vēl otra (draudzes) kreditsabiedrība, ir ierosināts abas apvienot. Speciālā komisija, kas kārto apvienošanu, priekšdarbus ir paveikusi tik tālu, ka apvienošanās varēs notikt šī gada beigās. Par to būs jābalso speciālā sapulcē abu kreditsabiedrību biedriem. Tie biedri, kas sastāv abās kreditsabiedrībās, apvienošanās gadījumā nezaudēs dzīvības apdrošināšanas prēmijas, kādas viņi saņemtu pašreiz no abām sabiedrībām. Tādi bija ziņojumi gada sapulcē. Bez iepriekš pieminētiem valdē un komisijā vēl darbojas: P. Jurjāns, J. Gercāns, U. Kronītis, K. Čečeris, V. Krēgers, M.Barbīna un P. Noviks.

Jubilejas gadījumā kreditsabiedrībai sveicienus nodeva: George Rosz no Centrālās kreditsabiedrību apvienības Ohio pavalstī, un pasniedza goda rakstu valdes priekšsēdim J. Krūmiņam, A. Auzenbergs — Apvienotās ev. lut. draudzes un draudzes kreditsabiedrības, T. Tubalkain — Apvienotās baltiešu komitejas, J. Celmiņš — Pensionāru apvienības, K. Karnītis — Latviešu biedrības un V. Zemesarājs — DV apvienības. Rakstiskus sveicienus bija sūtījuši Grand Rapidu kreditsabiedrība un tās Kalamazū nodaļa.

Noslēgumā bija bagātīgs cienasta galds visiem sapulces dalībniekiem un izlozēja vairākus laimestus. J. Ū.

GRAND RAPIDI

● 2. februārī Batervorta slimnīcā miris 89 g. vecais Jānis Kalniņš, kuŗam š.g. 18. maijā piepildītos 90 mūža gadi. J. Kalniņš dzimis Ungurmuižas pag., tālākās dzīves gaitas vadījis vēl citur, strādājis Krievijā uz dzelzceļa, vēlāk kopjot lauksaimniecību savā pagastā. Vācijā dzīvojis Kleinkecas nometnē, ieceļojis Amerikā Našvillē, Tenesijā, 1949.g., bet pēc tam Grand Rapidos, būdams nodarbināts mēbeļu fabrikā. Bija liels puķu mīlētājs, audzēja retākas rožu šķirnes, pundurkoku augļu kociņus un dārzājus. Izrādīja lielu interesi par grāmatām un laikrakstiem. Viņam veltīts piemiņas dievkalpojums notika Egebīnes bēŗu namā, ko vadīja māc. J. Mednis. Guldīja zemes klēpī Vudlavna kapsētas latviešu nodalījumā. Pēc viņa sēro dēls ar vedeklu un mazdēlu, radi ASV un Kanadā.

● DV apvienības rīkotais karnevāls notika 9. februārī Latviešu biedrības namā, kur bija ieradies nepilns simts apmeklētāju, to starpā pulciņš maskās. Labākās maskas godalgoja un 1. vietā izvirzījās Zvejnieks (Nellija Barkāne-Pinkham), 2.v. Stārķis (Antonija Barkāne), 3.v. Vecītis (Pēteris Sālzemnieks). Dejas spēlēja St. Viļums, bija dažāda veida uzkodas un atspirdzinājumi. Darbojās loterija, un par izklaidēšanos gādāja veco kanaku ansamblis — Z. Kornets, V. Riepnieks, M. Jansons un A. Kazlovskis, pēdējam arī pavadot ar ģitāru.

● Jāņa Riekstiņa Studiju Centra jaunās paaudzes grupa ar uzvedumu ,,Mēs mostamies'' 3. februārī viesojās Grand Rapidos Draudzīgā aicinājuma atceres dienā. Uzvedums pierādīja, ka viņi cītīgi strādājuši un tiem atkal kas jauns sakāms un rādāms. Sarīkojumu latviešu pašu namā latviešu biedrības dāmu pulciņa uzdevumā atklāja un vadīja Rūta Puriņa. Atceroties tautas atmodas laikmetu, Kr. Baronu un citus toreizējos gara darbiniekus, viņa uzsvēra, ka tautas gara mantās saglabāta tautas dvēsele, un tas devis iespēju mūsu tautai pārvarēt grūtības un pastāvēt gan baltās, gan nebaltās dienās.

Pašu mājas jaunā paaudze — Kokneses pulciņa dalībnieki skandēja tautasdziesmas ar izteiksmi un labā latviešu valodā. R. Puriņa iepazīstināja klātesošos ar referenti — Mičigenas pavalsts ķīmijas inženieŗu fakultātes prof. Dr. Dainu Briedi, kas stāstīja par latvisko mantojumu izglītībā. Gados jaunā zinātniece pasvītrāja ģimenes un skolas lielo nozīmi latviskās identitātes saglabāšanā, norādot, cik gan viņa pateicīga saviem vecākiem, no kuŗiem tā daudz ko mantojusi. Ar lepnumu viņa atcerējās savas latviešu skolas, liekot tieši uzsvaru uz ,,mūsu skolām'' svešumā.— Vēl runāja J.R. Studiju Centra koordinātors Dr. V. Muižnieks, pastāstot par dažām iespējām papildināt Centrā tālākās izglītības gaitas augstākā mācību līmenī, tāpat latviešu akadēmisko Studiju Centra labvēļu apvienības dibināšanu. Sekoja uzvedums ,,Mēs mostamies'', un tas radīja skatītājos lielu interesi. Uzvedumā varēja saskatīt tautas atmodas laikmetu, brīvības gadus, tautas sapņu īstenojumu, kaŗu un tā sekas, un tālāk — šaubas un asimilāciju, nežēlojot arī pašiem sevi, kad latviskais pamats sāk zust zem kājām. Taču nobeiguma daļa atkal ir saulaina, ar gaišām nākotnes cerībām apdvesta, ka Latvijai var aust jauns rīts, nākt jauna atmoda. Uzvedums bija saistīts ar dziesmām, mūziku un dzeju skandējumiem un tajā piedalījās: M. Grante, M. Sīmanis, A. Leimane, A. Nāgele, B. Lēvenšteins, K. Cers, M. Albertiņa, A. Budrichs, G. Puide, K. Pipaste, K. Friša, L. Ozoliņa, R. Āpša, S. Reine, E. Stūrāns, A. Cers, E. Freimane, D. Abula, I. Balode, B. Bangerska.

Nobeigumā daudz aplausu, ziedi referentei un pārējiem izpildītājiem.

Loterijas atlikums nodots Latviešu Studiju Centra rīcībā.

Apmeklētāju bija pilna zāle, un liekas, visi bija apmierināti par jauki pavadīto pēcpusdienu. V. Ž.

DENVERA — KOLORĀDO

● Kolorādo Daugavas Vanagu apvienība š.g. 3. februārī sasauca savu gadskārtējo biedru sapulci. Par sapulces vadītāju izraudzīja Kolorādo DV apvienības goda priekšnieku Augustu Gulbi. Apvienības priekšnieks Ēriks Vents sniedza pārskatu par 1984. gada darbību. Atskats rāda, ka darbs bijis rosīgs un paveikts daudz. Apvienībā iestājušies 22 jauni biedri; līdz ar to pirmo reizi biedru skaits pārsniedzis vienu simtu. Ir 50 vanagi, 55 vanadzes un viens jaunvanags.

Daugavas Vanagu apv. izkārtojumā notika Apspiesto nāciju demonstrācijas gājiens pilsētas centrā pret Padomju Savienību. Tāpat DV izkārtojumā bija Apspiesto nāciju pārstāvju pieņemšana pie Kolorādo gov. R. Lamm un pie Denveras pilsētas galvas F. Pēna, kuŗš parakstīja proklamāciiju pasludinot 18. novembri par Latvijas neatkarības atceres dienu.

DV pārstāvji piedalījušies Kolorādo Sen. W. Armstronga jubilejas svinībās un republikāņu partijas sanāksmēs.

Ļoti rosīgi darbojusies vanadžu kopa nenogurstošās un enerģiskās priekšnieces Elzas Lindemanes vadībā.

Tāpat daudz darījusi apvienības tautas deju grupa Pastalnieki Ināras Humeyumptevas vadībā populārizējot latviešus un Latvijas vārdu citu tautu starpā.

Pilnsapulce ievēlēja sekojošas amatpersonas 1985. darbības gadam: priekšnieks — ar aklamāciju — līdzšinējais — Ēriks Vents; viņš ir arī ārējās informācijas daļas vadītājs ; 1. pr-ka v. Herberts Cielēns, 2. pr-ka v. — Arvīds Timermanis - arī Kolorādo Springs pārstāvis, sekr. — Austra Priedniece — arī iekšējās informācijas daļas vadītāja , kasieris — Voldemārs Kaupušs, mantzinis — Dzintars Antonišķis un biedrzine — Rita Balode, Revizijas komisijā : Maija Rituma, Alberts Veinbergs, Kārlis Jaunarājs. Par vanadžu kopas priekšnieci ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo — Elzu Lindemani.

Kolorado Daugavas Vanagu apvienība š.g. 30. martā atzīmēs savu 20 gadu pastāvēšanu. **Austra Priednieks**

Kur palika vecīši?

Laikam gan neviens sludinājums pasaulē nav bijis tik populārs, kāds Rīgā bija ,,Kur palika Ozoliņš?'' Šis sludinājums bija tik populārs, ka daudzi laikrakstu pirka vai abonēja tikai šī sludinājuma dēļ. Tas iesākās ar jautājumu: ,,Kur palika Ozoliņš?'' un nobeidzās ar gluži vienkāršu atbildi: ,,Aizskrēja nopirkt paciņu papirosu Rīga''.

Visos laikrakstā periodiski ievietotos sludinājumos bija tas pats teksts, bet sensācija bija šo divu teikumu starpā ievietotais zīmējums. Ja teksti visos sludinājumos bija vienādi, tad zīmējumi katrā sludinājumā bija citādi. Tur Ozoliņš bija pametis savu automobili šaurajās Rīgas ielās vistrakākajā satiksmes laikā un radījis vēl Rīgā nepiedzīvotus satiksmes sarežģījumus. Tur Ozoliņš bija pametis kāršu partiju visnopietnākā brīdī, kad kuru katru acumirkli vajadzēja nākt galdā kreicenei. Tur Ozoliņš bija pametis kādu pilnā jaudā darbojošos mašīnu un aizskrējis. Tur Ozoliņš bija pametis viras katlu vārāmies uz pavarda un tā joprojām. Nezinu vairs, kas bija šo zīmējumu autors. Toreiz par to neviens arī neinteresējās. Sensācija bija paši zīmējumi . Katrs tikai gaidīja nākošo laikraksta numuru ar nākošo zīmējumu. Kas notiks tālāk?

Bet tagad es gribu jautāt, kur palika trimdas latviešu vecīši? Kur palika ilggadējais Amerikas Latviešu Apvienības (ALAs) priekšsēdis un tās dibinātājs Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības (PBLAs) dibinātājs, pasaules latviešu Kultūras Fonda (KF) dibinātājs un ilggadējais šo iestāžu vadītājs, jau labi iestrādājies un labi iepazinies ar ASV ārlietu ministriju un tās atbildīgiem darbiniekiem, profesors Pēteris Lejiņš? Kur palika kultūras darbinieks Jānis Kadilis, kas savā laikā darbojās iespaidīgā vietā ALAs Kultūras nozarē un kas jau Latvijā bija pazīstams rakstnieks un dzejnieks, un Valtera un Rapas izdevniecības atbildīgs darbinieks. Kāpēc tik maz vairs dzird par Gunāra Meierovica politiskām un internacionālām aktivitātēm.

Kur palika spīdošais runātājs Viktors Upeslācis? Viņš ir cīnītājs par Latvijas brīvību un par latviešu vienprātību jau no trimdas sākuma gadiem. Upeslāča runās toreiz varēja klausīties kā mūzikā. Man nekad visā manā gaŗajā mūžā un ilggadējā sabiedriskā darbā nav gadījies, ka kāds saka, ka runu bijis par maz vai tās bijušas par īsām. Visi gaida gaŗo, bieži vien tukšo vai pustukšo un nenozīmīgo runu baigas. Vienīgi viens gadījums manā gaŗajā mūžā bija citāds. Kādā Montreālas latviešu sanāksmē pēc Upeslāča pagaŗās runas kāda dāma čukstēja ausī:

,,Pasakait, lai Upeslācis runā vairāk!''

Kāpēc tik maz sabiedriskā darbā vairs redz aizrautīgo runātāju Jāzepu Grodni? Kad Jāzepu kāds aizkaitināja taisnības, tiesību, brīvības vai vienprātības jautājumos, tad gāja dūres pa gaisu. Jāzepa runu laikā varēja gan smieties, gan raudāt.

Kur palicis profesors Aleksis Dreimanis? Viņš visus 40 trimdas gadus ir noturējis savu Londonas, Ont., latviešu grupu vismaz formālā vienotībā un vienprātībā. Tagad viņš ir mēginājis šai vienotai latviešu grupai piesaistīt arī laulātās nelatviskās puses. Pēc pirmā mēģinājuma par to nekā vairs nedzird. Vai tas ir piedzīvojis kādu nežēlastību vai fiasko? Kur gan citur vēl šādas lietas ir atrodamas?

Kur palikas mūsu čaklais mācītājs Eduards Ķerģis, kam nekad nebija par grūtu aizbraukt pie tālajos ziemeļos dzīvojošiem kristīgiem latviešiem un vadīt tur dievkalpojumus kādreiz pat pieciem, desmit vai drusku vairāk dievlūdzējiem. Kur palikusi bezkompromisa cīnītāja par Latvijas brīvību dzejniece Ingrīda Vīksna, ilggadējā Latvija Amerikā redaktore. Kur palikuši Montrealas un Otavas kādreiz tik populārie darbinieki Spūrmanis, Zoldners un prāvests Arturs Voitkus, kur ir palicis konsuls Dr. E. Upenieks? Ir vēl daudz citu ievērojamu vecīšu, kuŗus visus te vārdā saukt nav iespējams.

Kur it palikušas mūsu zinātnieku un akadēmiķu baltās un gudrās galvas? Kur ir palikusi Latvijas universitātes studentu organizāciju un korporāciju aktīvitāte un rosība?

Vai mūsu spēcīgās, labi organizētās un vienprātīgās pensionāru apvienības blakus teātŗa izrādēm, deju grupām, izbraukumiem un citām izdarībām nevarētu nodarboties arī ar politiku? Vai tie nevarētu mācīt mūsu vadošo paaudzi vienprāttības, sadraudzības un saskaņas mākslā?

Kur pazuduši latviešu saimnieciskie darbinieki un uzņēmumu vadītāji? 1977. gada Latviešu Kreditsabiedrību Gada Grāmatā bija reprezentēts 131 saimniecisks darbinieks vai uzņēmējs, 1982. gada grāmatā vairs tikai 26. Vai mūsu saimniecisko darbinieku un uzņēmēju piedalīšanās cīņā par Latvijas brīvību un neatkarību ir nenozīmīga? Vai saimnieciskā un ekonomiskā bagātīgi piedzīvojušo darbinieku padoms kādreis nevar lieti derēt?

Vai mūsu pazudušo vecīšu sīki padomi dažos sīkos jautājumos nevarētu noderēt mūsu organizāciju vadītājiem it īpaši tagadējā sarežģītā politiskā situācijā, kad stāvam jautājuma priekšā: būt vai nebūt? Vecīšu pasaule bieži vien ir ļoti īpatnēja un bieži vien nepatīkama jaunākām paaudzēm. Šad un tad vecīšus uzskatām par klauniem, vai jokdariem, bet vecīšiem ir gadiem gaŗa piedzīvojumu nasta plecos. No šīs nastas kādreiz var izbirt īpatnējas, bet ļoti piemērotas gudrības.

Piemēra pēc atcerēsimies dažus stāstus un pasakas:

Nezinu, vai tā ir vēsturiska patiesība vai tikai pasaka, ka vecos laikos latvieši savus vecīšus aizveduši dziļi mežā, tik dziļi, ka tie nav varējuši vairs atnākt mājās, un tur pametuši. Vai vecīši tur nomiruši dabiskā nāvē vai vilki un lāči tos tur ir saplosījuši un apēduši, nav zināms. Kādreiz šais vecajos labajos laikos latviešu zemē uznācis drausmīgs sausums un neraža, tāpat kā tagad Afrikā. Ticis izlietāts pēdējais labības grauds, lai glābtu dzīvības. Kad pienācis pavasaris, nebijis vairs neviena grauda, ko zemē sēt. Ilgi gudrojuši un sprieduši, ko darīt? Nevienam nav bijis nekāda padoma, ne priekšlikuma, ka no šīs ķezas tikt ārā. Kāds gudrinieks ieminējies:

,,Nu, paprasīsim vecītim. Tam kādreiz kāda gudra doma ir galvā''. Bet vecītis bijis aizvests mežā. Izgudrojuši braukt vecītim pakaļ. Domāts, darīts! Aizbraukuši uz mežu, pārveduši vecīšus mājās, izstāstījuši tiem savu nelaimi un jautājuši, ko lai dara? Kāds vecītis pagrozījis sirmo galviņu un teicis:

,,Noņemiet salmus no ēku jumtiem, izkuliet tos, un jūs dabūsit stopu graudu. Iesējiet šos graudus zemē nākošā pavasarī, un rudenī jums būs pūrs rudzu!''

Tā arī izdarījuši un tikuši atkal pie dienišķās maizītes. Bet vecīšus uz mežu neesot vairs veduši.

Kāds otrs stāsts arī liecina par vecīšu gudriem padomiem un lieliem piedzīvojumiem. Kaut kur kādā vietā pašā ceļa vidū ir bijis milzīgs akmens, kas traucējis normālu satiksmi. Ilgi gudrojuši un sprieduši, kā šo akmeni dabūt no ceļa nost, bet ne pie kāda gala nav varējuši tikt. Toreiz nebija tik daudz pulvera, lai to uzspridzinātu. Nebija arī nekāda cita padoma, kā to sašķelt vai sasmalcināt. Izsaukuši arī visievērojamākos un visgudrākos inženieŗus, tehniķus un profesorus, bet nevienam nekāda padoma nav bijis. Pienācis vecītis un teicis:

,,Nav ko gudrot. Lieta vienkārša. Izrociet blakus akmenim lielu bedri, un akmens pats no sevis iegāzīsies bedrē! Ceļš būs brīvs, un varēsit braukt dziedādami''.

Visiem jau ir gandrīz aizmirsies vecais stāsts par mazo ļoti vērtīgo kastīti. Kaut kur kad ir atrasta maza, bet ļoti skaista kastīte. Visi zinājuši, ka tanī ir ļoti lielas vērtības, bet kastītes atslēgu nekur nav varējuši atrast. Visrūpīgākā meklēšana bijusi bez panākumiem. Izsaukti vislabākie atslēdznieki ar visdažādākām atsēgām, bet neviens to nespējis atslēgt. Vairāki ievērojami meistari izgatavojuši speciālas atslēgas kastītes atvēršanai, bet neviena nav darbojusies. Pienācis vecītis un atvēris kastīti, jo tā nemaz nav bijusi aizslēgta.

Ad. Svenne

JUKATANAS TŪRE LATVIEŠIEM AR PAVADONI

NO 20.APR.—4.MAIJAM CAN.$1280.-/US $980.-

Merida, Uxmal, Chichen-Itza, Tulum, Cancun

(Ieskaitīts lidojums, viesnīcas, ekskursijas, transferi u.c.)

* * *

VENECUELAS, TRINIDADAS UN TOBAGO TŪRE LATVIEŠIEM AR PAVADONI

NO 15.—27.JŪNIJAM CAN.$1950.-/US $1500.-

(Ieskaitīts lidojums, viesnīcas, maltītes, ekskursijas u.c.)

* * *

PAVADONIS ABĀM TŪRĒM PROF. G. ŠUBIŅŠ

Rezervācijas, brošūras, informācija:

ATLAS TRAVEL SERVICE

103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2K9

Tel. (416) 531-3519

Runājam latviski!

City of Toronto

Svarīgs paziņojums Toronto pilsētas īpašuma nodokļu maksātājiem

Ap šo laiku jūs būsit saņēmuši savu daļējo 1985.g. īpašuma nodokļa rēķinu. Ja jūs vēl tagad to nebūtu saņēmis, lūdzu zvanait — tālr. 947-7115 vai rakstait Tax Collector, City Hall, Toronto M5H 2N2 vai ierodieties pie Nodokļu informācijas galda, pirmā stāvā, Pilsētas valdē, cik drīz vien iespējams.

Atcerieties, ja arī jūs neesat saņēmuši rēķinu, jūs esat atbildīgs par īpašuma nodokļa nomaksu. Pirmie četri daļu maksājumi par 1985.g. ir 15. februārī, 15. martā, 15. aprīlī un 15. maijā.

Šie daļu maksājumi 1985. gadam dibinās uz pusi no pagājušā gada maksājumiem. Maijā jūs saņemsit rēķinu par 1985. gada maksājumiem, kas jānomaksā nākamos četros daļu maksājumos.

G.H. Clarke
City Treasurer.

Erna Baude

dzimusi 1905. gada 9. oktobrī Liepājā,
mirusi 1985. gada 18. februārī Toronto.

Sv. Andreja Latviešu draudzes Toronto Palīdzības Fonds

Grāmata visam gadam

LATVIJAS EV.—LUT. BAZNĪCAS VIRSVALDES IZDEVUMS. REDIĢĒJIS MĀCĪTĀJS ARTURS J. LIEPKALNS. 223. LPP.

Sākot ar 1969. gadu šo kalendāru rediģējis mācītājs J. Strautnieks, kas mira 1984. gada 19. martā. Nekrologā, kas iespiests šai gada grāmatā, mācītājs A. Rautenšilds raksta: ,,J. Strautnieks šim darbam bija aicināts ,,no augšienes'', norādīdams arī uz viņa plašajām zināšanām, rūpību un pilnīgu nodošanos saviem pienākumiem. Tā kā Strautnieks kopš 1956. gada bija uzņēmies jau kristīgā mēnešraksta Ceļa Biedrs rediģēšanu, tad darba nasta nebija viegla. Bet pildot šos abus uzdevumus, Strautnieks ieguva plašu līdzstrādnieku saimi, īpaši mācītāju aprindās, labi pārredzēja mūsu draudžu dzīvi globālā apmērā, un būdams arī literāts, atrada atsaucību rakstniekos un dzejniekos, kas kuplināja Gada grāmatas literāro daļu. Tā Baznīcas Kalendārs ilgajos gados izveidojās par saturā bagātu un vērtīgu izdevumu. Jaunajam redaktoram A. Liepkalnam, kas rediģējis šī gada grāmatu, netrūka labu paraugu, un jāteic, ka visumā, veidojot saturu, viņš tos arī ievērojis. Paturēts tas pats Anša Bērziņa vāks, bet mēnešu viņetes zīmējusi Valda Petrīte. Pēc Anša Bērziņa smalki veidotajām un meistarīgajām grafikām, Petrītes viņetes ir daudz pieticīgākas, vienkāršākas. Bet divi Gunara Straumēna zīmējumi un Voldemāra Ozoliņa grafika jau atkal apmierinās augstākas mākslas prasības. Tepat piebilstams, ka bagāts, kā arvien, arī uzņēmumu klāsts. Tikai jājautā, vai vajadzētu ievietot tādus, kas neskaidri, tumši, ka, pat vārdus izlasot, nevar pazīt, piemēram, 146. un 167. lp. apakšā.

Kalendāru ievada archibīskapa Arnolda Lūša raksts: ,,Baznīca — paaudžu maiņās''. Tajā skartas laikmetīgas, svarīgas problēmas, ,,Vērojot asimilācijas straujo procesu, lielo, etniski un konfesionāli jaukto laulību skaitu, redzot, ka daudzi latviešu bērni vairs neprot latviešu valodu, dažās draudzēs jau sākti dievkalpojumi svešvalodā'', un veco mācītāju rindas ,,pēdējos gados kļūst arvien retākas''. (5. lpp.). Archibīskapam arī vēl otrs raksts par Brāļu draudzēm, kuŗā viņš, balstoties uz vēsturiskiem materiāliem, secina, ka tās ir Tautiskās atmodas šūpulis.

Tālāk Tatjana Valēna īsā apcerē skaidro, ko nozīmē ,,Garīgā atdzimšana'', un Zimaida Dambrovska analizē Marka evaņģelija 5, 24.—34., kur norāda uz četriem soļiem, kas ejami, lai saņemtu Jēzus dziedināšanu. Šoreiz trūkst gaŗāku apceru vai ierosinājumu kaut vai par tām problēmām vien, ko ievadā īsi piemin archibīskaps.

Martas Alaukstas atmiņu stāstiņš par braucienu pie vecmāmiņas vairāk iederētos kādā lsicīgā izdevumā. Bet viņas nepilnu lapas pusi gaŗā skice ,,Dieva mājiens'' stāsta, kā negaisā izglābusies no drošas nāves. Par ,,Dieva dotu padomu'', kad saņēmusi mudinājumu mācīties par skolotāju kurlmēmiem bērniem, savā atmiņu skicē raksta Aizsila Zīlīte. Bet A. Vilks rosina uz pārdomām īsā apcerē par bēgļu gaitām, kad ,,No latviskajām draudzēm draudzēm cēlušās daudzas citas latviskās aktīvitātes. Tamdēļ mums jāgādā, lai šīs dzīvās šūnas neapstātos savā darbībā.'' Konstatējums un ierosinājums pareizs un labs, bet trūkst padoma: kā? Nepatīk arī, ka draudzes salīdzina ar šūnām, kādās darbojas kamūnisti.

Nekrologi, kas iespiesti par mirušajiem mācītājiem, ir viens tāds drauds par latviešu baznīcu pastāvēšanu svešumā. Par J. Strautnieku jau minējām. Viņa piemiņai veltīti arī divi dzejoļi. Mācītājs R. Zariņš sniedzis savus iespaidus un interesantās atmiņas par prof. Dr. Edmundu Šmitu kā lielu un zināšanām bagātu personību. Vēl nekrologi mācītājiem: Jānim Pilmanim (Prāvests A. Grosbachs), Eduardam Lambertam (māc. Ed. Putniņš) un prof. Dr. theol. Gestam Lindeskūgam. Par pēdējo, kas palīdzīgs bijis latviešiem īpaši bēgļu laikā un miris Zviedrijā,raksta Irma Bērziņa. Par Latvijā mirušajiem mācītājiem īsas ziņas sniedz mācītājs E. Ķiploks. Pagājušā gadā tur mūžībā aizgājuši: A. Gross, A. Putniņš, Ž. Dambis, N. Plāte un J. Smilškalns.

Iepriecina ziņas par jauno mācītāju ordinēšanu: Gunāru Lazdiņu, Arvedu Celmu un Arturu Liepkalnu. Diemžēl, pienācēju skaits ir daudz mazāks par aizgājēju. Problēma par viņu aizstājējiem kļūst arvien lielāka.

Kad ieskatāmies daudzajos pārskatos, ko sniedz Virsvalde, LELBA, Globālo apvienību priekšnieki: Austrālijā, Lielbritanijā, Rietumvācijā un Zviedrijā, redzam, ka visumā mūsu draudžu dzīve vēl ir rosīga. Rodas pat jauni pasākumi. Draudžu dienas nu jau notiek globālā mērogā. Iepriecina arī kristīgo jauniešu saieti.

Literārajā daļā šoreiz korāļus (dažus ar notīm) un ,,reliģiskas dzejas — Dieva godam un ticības priekam'' snieguši kādi 30 autori, skaitā ap 50. Diemžēl, viena daļa no viņiem ticību gan Dievam apliecina, bet literāri nevar lasītāju iepriecināt: patapinājumi, klišejas un frazes, kroplas vai meklētas atskaņas ir lielākie grēki. Dzejas cienītāji piemērus atradīs paši. Ar interesi var izlasīt piemiņas rakstus, kas veltīti dzejniekam Edvartam Tūteram (Ed. Zirnītis) un Tēvzemes balvas laureātam Jānim Sarmam (Ed. Silkalns).

Andreja Eglīša patriotiskais dialogs pie dzelzs aizkara Rietumvācijā publicēts arī periodikā. Taču augstvērtīgu dzeju var lasīt vienmēr. Tādi ir arī trīs Valerijas Baltiņas dzejoļi. Pēteris Matvejs, kas 15 gadus pavadījis Sibirijā spaidu darbu nometnē, aizkustina ar savu korāli, kur vienkāršos vārdos izteikta nešaubīga uzticēšanās Dievam kā vienīgajam glābējam. Pievienota arī autora ģīmetne, kur viņš redzams izsūtījumā.

Lieti derēs adreses. Šoreiz arī par katoļu un baptistu draudzēm. N.K.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

MINEAPOLE

Amerikas Latviešu Katoļu Apvienības valdes sēde notika š.g. 2. februārī St. Paulā. Sēdi ievadīja ar aizlūgumu par Dieva mierā aizgājušiem biedriem — Pr. J. Pudānu, V. Višteli, V. Loci, V. Bojāru, V. Ikaunīku, K. Krustu un Pr. D. Loci Latvijā.

ALKA valdes priekšsēdis ziņoja, ka viņš piedalījies Kanadas Latviešu Katoļu Apvienības 21. kongresā Toronto, kur pasvītrāja lielāku savstarpēju sadarbību un kopdarbību laju un garīgās vadības starpā nākotnē. Z. Stupāne ziņoja par kardināļa un vispārējo stāvokli Latvijā un Baltijā, bet V. Kancāns sniedza sīku kases pārskatu un uzsvēra, ka kase ir labā stāvoklī.

Lielu laika posmu aizņēma pārrunas par turpmāko darbību Latviešu katoļu jauniešu sabraukums varētu notikt š.g. maija pēdējā nedēļas nogalē. Tradicionālais un gadskārtējais latviešu katoļu sabraukums Gaŗezerā šogad notiks 20. un 21. jūlijā. ALKA 16. Kongress notiks š.g. 30. augustā un 1. septembrī Vandavegā, Viskonsinā.

ALKA valde vienbalsīgi piešķīra ALKA valdes *Atzinības balvu* 1984. gadā 500. dol. apmērā, Baltijas valstu raidītājam ,,Latgolas Bolss'' Minchenē. Bet īpašu ALKA valdes *Atzinību* 1984. gadā 200. dol. apmērā piešķīra Francim Zepam par rakstiem presē, pozitīviem ieteikumiem, ierosinājumiem.

ALKA valde apstiprināja A. Dimantes pieteikumu noorganizēt un vadīt neklātienes latviešu katoļu ticības mācības kursus.

Valde apstiprināja visus tekošos rēķinus, kas radušies ar daudzajiem bēru sludinājumiem un bēru izdevumiem, kā arī piešķīra kārtējo stipendiju 200. dol. apmērā Dainim Mjartānam Minsterē studiju turpināšanai.

Šovasar sūtait bērnus uz Saulaines nometni!

- Būs sporta, mākslas (drāmas), mūzikas posmi.
- Jauns pasākums ar šo gadu — latviešu valodas un tradiciju mācības bērniem, kas nerunā latviski.
- Nometņotāju vecāki aicināti arī paši laiku pavadīt Saulainē (teltojot vai īrētās telpās).
- Meklējam arī vadītājus, sākot ar 16 gadiem.
- **Tuvāku informāciju sniedz I. Semenova (416-751-7436), A. Brencis (244-3389) vai M. Lūsis (494-3858).**

Maiznīca un delikatešu veikals

Lielā izvēlē eiropiešu kūkas, gaļas un maizes. Putu krējums un kūkas mūsu speciālitāte. Viss vēlamais katra veida viesībām.

Restorāns un kafejnīca 80 personām. Liels auto novietošanas laukums mājas aizmugurē.

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.

231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.

Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.

A. PUTNIŅŠ

C. OTTWAY

ĀRSTNIECĪBAS AUGU SPECIĀLISTS

463—5125 300 Danforth Ave M4K 1N6

Augi — dabisks veselīgs uzturs — vitamini

Bezmaksas padomi un laipni pakalpojumi angļu un igauņu valodā.

Vēlos iepazīties

ar kungu, vecumā no 45—55 g., tikai no Toronto apkārtnes. Lūdzu rakstīt Ausmai, P.O. Box 913, Station F, Toronto, Ont. M4Y 2N9.

PŪRA LĀDES

izdevīgāk iegādāties tagad, pirms iesvētību sezonas.

769-5580.

Izdaru krāsošanas darbus

Nocenošana par brīvu.

Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924-7095.

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida **pārbūvju un piebūvju darbus,** ieskaitot **plumbing un elektrību.**

Lūdz zvanīt **889-5076**

Milvoku DV spriež par namu

Milvoku DV gada sapulce notika š.g. 27. janvārī Latviešu namā. Sapulci atklāja apvienības pr-ks V. Zālītis, aicinot klusuma brīdī pieminēt 1984. g. mūžībā aizgājušos biedrus: Voldemāru Aparjodu, Jāni Klaustiņu, Arvīdu Vulfu, Aleksandru Jirgenu, Aleksandru Sūrīti un Austru Pelsi.

Par sapulces vadītāju izraudzīja Raimundu Čaku.

Apv-bas valdes 1984. g. darbības pārskatu sniedza pr-ks V. Zālītis: Apvienībā sastāv 133 vanagi un 123 vanadzes. Pavisam apv-bā 256 dalībnieki.

Valdes sastāvs: Priekšnieks Viktors Zālītis, pr-ka vietn. kultūras lietās Āris Peniķis, aprūpes lietās Artus Mundeciems, sekretārs un apkārtraksta redaktors Raimunds Prūsis, kasieris Jānis Vilciņš, biedrzinis Paulis Rudzītis, sarīkojuma kārtotājs un sporta n. vad. Arnolds Krauklis, informācijas noz. vad. Valentīns Jaunkalnietis, jaunatnes referente Ingrīda Kitta.

Papildus uzdevumus veikuši valdes kandidāti Jānis Bedelis un Voldemārs Liepaskalns.

1984. g. vidū DV apv-ba pārņēma Milvoku prezidējošās organizācijas vadību un rīkoja 18. novembra visu organizāciju kopēju sarīkojumu. 1984. g. rīkots Leģiona atceres vakars, DV vīru kora koncerts, Pāvila Brūvera priekšlasījums — koncerts un decembrī DV gada svētki. Sarīkojumi pulcināja ap 800 tautiešus.

DV vīru korī 20 dziedātāji, noturēti 28 mēģinājumi. Notikuši divi koncerti kopā ar Kalamazū vīru kori. Gada sākumā koŗa pr-ks H. Misiņš, tagad Āris Peniķis. 1984. g. miris ilggadējais (no 1951. g.) diriģents Voldemārs Aparjods. Tagad kori diriģē Ernests Brusubārdis III. Par 30 gadu dziedāšanu korī apbalvoti Edgars Čakāns, Ojārs Peniķis; tāpat apbalvoti dziedātāji par 10 gadu dziedāšanu: Aleksandrs Kitta, Rūdolfs Dzelzkalns un Jānis Vilciņš.

Vanadžu sekstetā 7 dziedātājas diriģenta E. Brusubārdas III vadībā. Noturēti 27 mēģinājumi. Bijis 1 koncerts un dziedāts apv-bas gada svētkos un vanadžu eglītes vakarā.

Tautas deju Metieniņa sastāvā jauniešu grupā 32 dejotāji, bērnu grupā 38 dalībnieki. Noturēti 79 mēģinājumi. Piedalījušies 22 reizes latviešu un citu tautību sarīkojumos. Vadītāja I. Rudzīte, palīdze I. Kalve, bērnu grupā S. Krūmiņa.

Šaušanas kopu vada A. Krauklis. Kopa piedalījusies 4 sacensībās: Gaŗezera vairoga, DV ASV meistarsacīkstēs, DV globālās un korespondences sacensībās. Gaŗezera vairoga un DV ASV meistarsacīkstēs kopa izcīnījusi pirmās vietas; individuāli izcīnītas 11 pirmās, 5 otrās un 7 trešās vietas. Kopā 7 dalībnieki un 5 veicinātāji.

Bibliotēku ar 1600 sējumiem vada V. Berģis un J. Bruniņš. Bibliotēkas dubultsējumi dāvināti dažādām universitātēm. Bibliotēka darbojas Latviešu baznīcas telpās.

Sakarā ar pag. gada sapulces akceptu valde jūnijā pārdevusi DV namu Galena ielā, jo nama rajons bija nonācis sabiedriskām vajadzībām neizmantojamā stāvoklī. Neskatoties uz to, gada sākumā nams vairākkārt izmantots vīru koŗa un vanadžu seksteta vajadzībām.

1984. g. ar DV CV atzinības rakstu apbalvoti J. Bēdelis un M. Kalniņš; ar DV ASV goda rakstu E. Brusubārdis III, L. Skudra un V. Foldi.

Viskonsinas tautiešu devums aprūpei p.g. pārsniedzis agrākos ziedojumus; Ziemsvētku akcijā savākt $4,178.-.

1984. g. apv-ba nodevusi $2,815.- jaunatnes izglītības sekmēšanai un tautisko pasākumu veicināšanai.

Apvienības aizgādībā esošā skautu vienībā 10 skauti un 6 vadītāji Ulža Muižnieka vadībā. Tālavas gaidu vienībā 4 guntiņas, 9 gaidas, 10 lielgaidas, 10 vadītājas. Notikuši 3 kopēji sarīkojumi, piedalījušās Jersikas nometnē.

Vanadžu kopas 1984. g. darbības pārskatu sniedza priekšniece Mirdza Cukura. 1985. g. 1. janvārī kopā ir 123 vanadzes. Kopas dalībnieces kārtojušas apv-bas un pašu sarīkojumos cienastu galdus, dekorējumus un izlozes, ko veikušas arī gada sapulcēs. Kopa rīkojusi 6 pašu sarīkojumus. Ar līdzekļiem atbalstīts Patiesības fonds; tāpat ar izglītības stipendījām atbalstīti 4 jaunieši. Apmeklēti 22 slimnieki un veco ļaužu mājās dzīvojošie tautieši, apsveiktas Ziemsvētkos vientuļās vanadzes un svētku sainīši nosūtīti latviešu jaunekļiem ASV bruņotos spēkos.

Vanadzes atbalstījušas 2x2, skautu-gaidu nometnes, Plkv. Kalpaka skolu, tautas deju kopu Metieniņu un Batun organizāciju ar līdzekļiem.

Kasieris J. Vilciņš sīkāki iztirzā kases pārskatu, kas rakstveidā izsniegts sapulces dalībniekiem, pakavējoties pie nozīmīgām summām. Visumā 1984. g. budžets izpildījies paredzētā apmērā. Skolām, jaunatnes atbalstam un šaušanas sportam izdots $2,815.-, Patiesības fondam $300.-, Latviešu nac. fondam $200.-. 1984. g. atlikums $1,208.- organizācijas līdzekļos. Aprūpes līdzekļos ieņemts p.g. $4,395.-, izdots $3,892.90, atlikums $503.10.

Revīzijas komisijas atzinumu sniedza pr-dis E. Čakāns.

Jauna nama iegādei valde apskatījusi 19 objektus, kas gan atbilduši DV vajadzībām, bet namu cenas pārsniegušas apv-bas financiālās spējas. Starplaikā izdarīta arī aptauja pie biedriem par eventuāliem aizdevumiem vai ziedojumiem jauna nama iegādei. Uz to atsaukušies vairāk desmiti biedru, bet viņu ziedojumu piedāvājumi kopā ar brīvajiem apv-bas līdzekļiem tomēr nesedza pirkuma summas.

Ievadītas sarunas ar Milvoku Latviešu namu un Latviešu baznīcu, kas jau līdz šim laipni atļāva savas sabiedriskās telpas DV apv-bas pašdarbības vienību mēģinājumiem, pret zināmu atlīdzību no apv-bas puses. Valde ievadījusi sarunas ar Latviešu namu par telpu turpmāko izmantošanu apv-bas un sekciju vajadzībām. Telpu jautājums izraisīja plašas debates, kuŗās piedalījās O. Gebauers (nama valdes pr-dis), M. Cukura, V. Zālītis, Kr. Šteinbergs, R. Prūsis, R. Čaks, E. Peniķis u.c. Noklausījies apvbai tik svarīgā telpu jautājuma atrisināšanas debātes, sap. vad. R. Čaks sapulcei ieteica pieņemt sekojošu atzinumu: „Sapulce paliek pie valdes atzinuma, ka par darbībai vajadzīgo telpu izmantošanu jāvienojas ar Latviešu namu." Šo ieteikumu sapulces dalībnieki pieņēma.

Stājoties pie valdes amata personu izraudzīšanas 1985. gadam par apvienības pr-ku ar aklamāciju ievēlēja pr-ku V. Zālīti. Tāpat ar aklamāciju valdē izrauga līdzšinējos: Ā. Peniķi, A. Mundeciemu, R. Prūsi, J. Vilciņu, P. Rudzīti, A. Kraukli, V. Jaunkalnieti un Ingrīdu Kittu. Sakarā ar valdes vēlēšanos kā devīto valdē izrauga Jāni Bēdeli. Kandidāti — K. Šļaukstiņš un J. Aleksejevs.

Revīzijas komisijā ar aklimāciju izrauga līdzšinējos: E. Čakānu, J. Grundsdbergu un E. Peniķi.

Dažādos jautājumos V. Zālītis plašāk ziņo par DV ASV vadības nodomu Gaŗezerā celt plašāka apmēra DV centra namu. Apv-bas valde šo nodomu savā sēdē noraidījusi motivējot ar vietas nepiemērotību, līdz ar ko celšanai izdotie visai prāvie līdzekļi neattaisnosies un nams neapkalpos paredzētajam uzdevumam. Šis jautājums izsauc plašās debātes, kuŗas piedalās E. Peniķis, V. Jaunkalnietis, A. Mundeciems, R. Prūsis, J. Mintiks, Ā. Peniķis. Vairums atbalsta valdes ieskatus par nama nepiemērotību Gaŗezerā, ko arī sapulces dalībnieki vienprātīgi atbalsta balsojot.

Kasieris J. Vilciņš paskaidro, ka pag. gada atlikums ir $1,208.-, ko valde paredzējusi $500.- apmērā izmantot Gaŗezera akciju iegādei un $100.- piešķirt sporta sacīkšu vajadzībām, pārējo summu atstājot sadalei pēc valdes ieskatiem.

Sapulce akceptē valdes ieteikumu.

Pēc sapulces vanadžu priekšniece M. Cukura visus aicināja palaunagā, kur DV ilgāku laiku pakavējās draudzīgās pārrunās. E.P.

Vairāk naudas, mazāk dvēseļu

Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes pilnsapulcē 10. februārī Betlemes baznīcas zālē Bruklinā no 2455 draudzes locekļiem piedalījās tikai 88, vairums dažādas amatpersonas. Sapulce noklausījās ziņojumus par pagājušā gada darbību, pieņēma budžetu 193,400 dol. apmērā, ievēlēja amatpersonas, kas pa lielākai daļai bija tās pašas iepriekšējās, un deva dažus ierosinājumus.

Draudzes saimnieciskie skaitļi auguši. Ņujorkas draudzes vērtība ir 1,6 miljonu dol., ieskaitot 33 dažādas kases un īpašumus. Baznīca Jonkeros un lauku īpašums Elka Parkā, Katskilos katrs ir 300,000 dol. vērtībā, baznīca Longailendā, gandrīz 240,000 dolaru, draudzes nams Bruklinā 80,00 dol. Bez tam draudzes nama iegādes fonds 140,000 dol., Ņudžersijas novada nekustama īpašuma iegādes fonds ar 120,000 dol., apvienotais fonds ar gandrīz pusmiljonu dolariem, kas šogad ienesis 51,000 dol. peļņu. Tie ir lieli iepriecinātāji skaitļi. Daļa pensionāru maksājuši pilnas nodevas 75 dol. gadā, tāpat daži jaunie studenti. Dievkalpojumu apmeklētāju un dievgaldnieku skaits 20 gados gandrīz nav mainījies.

Draudzes priekšnieks V. Zālīte salīdzināja pēdējo 20 gadu skaitļus draudzes dzīvē. Draudzes locekļu skaits samazinājies no 3727 cilvēkiem 1964. gadā uz 2455 šogad, kas ir 34%. Skolēnu skaits samazinājies par apmēram 200%, no 375 uz 130, iesvētītie no 63 uz 17. Toties naudas lietas veikušās necerēti labi. Budžets 1964. gadā bijis 61,000 dol., bet 1984. gadā 186,600 dol. Bilance palielinājusies no 280,000 dol. uz 1,6 miljoniem, vai ap 9% gadā. Draudzes priekšnieks bija pārliecināts, ka Ņujorkas draudze ir stipra un sadarbība laba.

Kasieris V. Zīmulis, apskatot pagājušā gada budžeta izpildīšanos, norādīja, ka ziedojumi aploksnēs pieauguši un par 3000 dol. pārsnieguši budžetā paredzēto summu. Lai sabalansētu nākamā gada ieņēmumus, draudze nolēma palielināt gadskārtējās nodevas no 75 uz 85 dol., bet pensionāriem no 37,50 uz 42,50 dol. Apvienotais draudzes fonds četros gados ienesis 186,000 dol. augļus.

Mirušā draudzes locekļa Jūlija Pelšes mentojuma novēlējumu 5900 dol. nolēma izlietot draudzes lauku īpašuma ezera uzlabošanai. Jonkeru baznīcas jumta un sienu remontam vajadzīgi 35,000 dol., no draudzes līdzekļiem piešķīra 8000 dol., pārējo segs Ziemeļu novads, kur šī baznīca atrodas. Rītdienas fondam piešķīra 1000 dol., bez tam novadu dāmu komitejas arī to atbalstījušas ar naudas līdzekļiem. Lauku īpašuma budžetu pieņēma 66,900 dol. apmērā.

Par draudzes priekšnieku šim gadam ievēlēja Georgu Ivanovu, revīzijas komisijā līdzšinējos I. Lagzdiņu, E. Pētersonu un G. Gobiņu, bet valdē uz trim gadiem līdzšinējos J. Upmani, V. Zīmuli un no jauna K. Zamuru Jr. I. Lagzdiņš saņēma archibīskapa A. Lūša parakstītu atzinības rakstu. Par delegātiem uz ALA kongresu izraudzīja G. Ivanovu, U. Gravu, J. Upmani, I. Bērziņu, K. Zamuru Jr. un Asju Lejiņu, kandidātos V. Kļaviņa un A. Kūlītis.

V. Gobiņš ieteica grozīt Ņujorkas draudzes satversmi, lai uz draudzes priekšnieka kandidātūru neattiektos sešu gadu ierobežojums. Divus pēdējos gadus par draudzes priekšnieku ievēlētas personu, kas valdē varēja darboties tikai pēdējo atlikušo normas gadu. Šim priekšlikumam bija iebildumi.

A. Kūlītis aizrādīja, ka kandidātus amatiem nevajadzētu ieteikt no augšas (valdes), bet draudzes locekļiem no novadiem vajadzētu nākt ar kandidātu ieteikumiem. Sapulcē ievēl valdes ieteiktos kandidātus uz ALA kongresu, tie neseko draudzes norādījumiem, bet „taisa paši savu politiku" un neko neziņo par kongresu novados. Draudzes delegāti nedrīkstētu paust savas personiskās domas. Līdzīgas domas izteica arī V. Irbe un M. Lucana. A. Kūlītis arī ieteica, lai ALA kongresā ierosinātu aprūpes nama celšanu ASV.

Noslēgumā iepriekšējais priekšnieks V. Zālīte nodeva amata važu jaunievēlētam priekšniekam G. Ivanovam, bet jaunā un vecā priekšnieka dzīves biedres saņēma puķes no iekšpilsētas dāmu komitejas priekšnieces A. Audriņas. V.I.

Lūgums

kārtot laikr. Latvija Amerikā 1985.g. abonementa maksas, kas paliek līdzšinējās.

ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt **751-6829.**

Ai, bāleliņi...

(Turpinājums no 1. lp.)

sons un etnografe rakstniece B. Senkēviča.

Mēs bieži kritizējam savus politiķus un pārstāvniecības. Mēs aizmirstam to, ka viņi upurē lielu daļu no savas privātās dzīves latviešu sabiedrībai. Vienā otrā gadījumā kritika ir vietā, kaut arī tā vērstos pret centrālo organizāciju neattaisnojamām kļūmēm vai arī mūsu diplomātisko pārstāvju rīcību atsevišķos gadījumos.

Politisko aušību lokā nupat visus pārspējis igauņu veterāņu žurnāla Voitleja (Cīnītājs) ievadnieks rakstā, kas izdevumā iespiests kā igauniski, tā arī angliski: ,,Road to Independence''. Tas, ka šis artiķelis iespiests abās valodās, tikai pasvītrā, kādu nozīmi tam piešķīris laikraksts. Lasot šo rakstu, jāiesaucas: „Ai, ai, igaunīši, bāleliņi!''

Raksta autors Igaunijas nākotni saskata federācijā ar Somiju, pie kam pievienojot lielu daļu no Krievijas, kur dzīvojuši somu-ugru cilšu radinieki, radīta pat karte nākamai Ziemeļeiropas federācijai. Igauņu stratēģis apgalvo, ka Pad. savienībai sabrūkot, Baltijas valstis nespēšot atjaunot brīvību, tādēļ jau laikus jāsāk domāt par somu-ugru federāciju. Autors neaprobežojas tikai ar igauņu nākotnes utopiju. Viņš ieteic lietuviešiem veidot federāciju ar poļiem, baltkrieviem, ukraiņiem un kazakiem radīt savu federāciju. Ļeņingradu pārvērstu par Austrumeiropas Hongkongu, un krievi varētu, somu un igauņu netraucēti, dzīvot savā federācijā.

Igauņu Minhauzens pavisam aizmirsis patiesību, ka kaimiņos dzīvo latvieši. Par tiem ,,The Road to Independence'' nav minēts neviens vārds. Protams, mēs varētu šo Voitleja slejās parādījušos rakstu neņemt par pilnu un ignorēt. Igaunijas konsuls Heinso šo politisko fantaziju uzskata par viena cilvēka naīvu, bet kaitīgu domu izpaudumu. Nelaimīgā kārtā ta iespiests ļoti respektējamā igauņu veterāņu periodiskā izdevumā, ko lasa visā pasaulē.

Ar šīm rindām mēs izsakām savu protestu un sašutumu To darīt aicinām arī visus latviešus — igauņu draugus. Voitlejas redakcija atrodas Igauņu namā — 958 Broadview Ave, Toronto, M4K 2R6.

* * *

Lai atļauts izteikt dažus vārdus par lietām, kas skar mūsu laikrakstu.

Lasītāji būs ievērojuši, ka, atzīmējot Kr. Barona atceres gadu, laikraksta romāna lappusē dzejoļu vietā parādās mūsu dainas. Jācer, ka lasītāji to pareizi novērtēs, jo diemžēl dainas nav ikviena latvieša mājā. Lasait un dodiet tās tālāk saviem bērniem un mazbērniem. Šī ir pazīstamā dainu kārtotāja K. Puriņa ideja, kuŗas īstenošana ir neparasta laikrakstā, bet mēs dzīvojam neparastā laikā.

Tāpat ar nolūku iespiežam kalpakieša P. Ikšeļa atmiņas par Studentu rotu. Tās varētu pavairotas izsūtīt visām latviešu skolām. Vēsturisko dienu aculiecinieku rindas kļūst arvien retākas un viņu atmiņas mēs neesam pilnībā paspējuši novērtēt.

Daudzi lasītāji sūdzas par vēstulēm, kuŗās tie reaģējuši uz laikrakstā Laiks ievietotiem rakstiem. Mums jānorāda, ka Laiks atbild par saviem, tāpat kā mēs par saviem rakstiem. Izraisīt polēmiku divu lielāko trimdas latviešu laikrakstu starpā nekalpotu mūsu nacionālām interesēm. Laika izdevējs H. Rudzītis no vienas puses un Latvija Amerikā no otras puses deklarējuši sekošanu latviešu preses labākām tradicijām savstarpējas cieņas un uzticības lokā.

Mēs ar nolūku ignorējam čekas rediģētos okupētās Latvijas periodiskos izdevumus, kas domāti mūsu šķelšanai un samulsināšanai. Mūsu prasības rezultātā tie pazuda arī no Toronto bibliotēku galdiem.

Laikraksts nav pilnīgs, un mēs cenšamies to kā saturā, tā arī techniskā izpildījumā uzlabot. Materiālā rocība ierobežo daža laba nodoma īstenošanu.

Lietiska kritika ir vēlama, bet neatbildīgi pārmetumi, sevišķi, ja tos gļēvi teic aizmugurē, nav attaisnojami. No kļūmēm pilnīgi izbēgt būs gandrīz neiespējami. Nejauša kļūme nav jāuzskata par sabotāžu vai kāda egocentriska indivīda apvainošanu.

Laikraksts nav tikai lielas latviešu trimdas daļas vienotājs, bet reizē arī ceļa rādītājs un aicinātājs ticībai, cerībai un darbiem grūtākā laika sprīdī.

Pēc labākās sirdsapziņas mūsu laikraksts to veicis un veiks arī turpmāk.

Daudzu jo daudzu lasītāju uzmudinājumi, pateicība, pat aizlūgšanas liek mums no iesāktā ceļa nenovirzīties.

Aleksandrs Ķegumnieks.

Baltijas pastmarku izstāde

Kā mums, tā arī igauņiem un lietuviešiem Toronto pastāv un darbojas savi aktīvi pastmarku krājēju klubi. Šo klubu labās sadarbības rezultātā Toronto ik pa trim gadiem notiek kopēja Baltijas pastmarku izstāde Baltpex.

Izstādes rīcības komiteja katru reizi ir no citas tautības, šoreiz latviešu. Komitejā darbojas V. Apsītis, priekšsēdis un E. Michelsons.

Izstāde notiek 2. un 3. martā Lietuviešu centra telpās, 1573 Bloor St.W. un būs atvērta 2. martā no pl. 11—18, 3. martā no 11—17. Ieeja brīva. speciālu aploksni un zīmogu izstādei gatavo mākslinieks M. Zichmanis.

Pēdējā izstāde, kas notika 1982.g. 31. okt., St. Lawrence Hall telpās, bija bagāta ar visu triju tautību filatēlistu augstvērtīgiem klāstiem. J. Ronis tanī ieguva pirmo vietu. Izstāde bija arī ļoti labi apmeklēta, bet tikai žēl, ka pavisam maz bija latviešu. Būtu jauki redzēt, ka šoreiz tas ir citādi. Kaimiņu tautām rodas iespaids, ka latvieši maz interesējas par savas valsts pastmarkām. Būtu jauki redzēt mūsu vadītāju organizāciju un preses pārstāvjus.

K.S.

LNAK ilggadējais padomes loceklis

Dr. Edvīns Pārups

dzimis 1915. gada 31. martā,
miris 1985. gada 30. janvārī Otavā.

Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā padome, prezidijs un valde

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais

L.K.O.K.

Artūrs Voldemārs Liepiņš

dzimis 1904. gada 2. aprīlī Rīgā,
miris 1985. gada 25. februārī Montrealā.

Dziļā mīlestībā piemin
māsa, svainis,
krustmeita Ilze un Richards

Toronto ziņas

● Austrumu draudzes dāmu komiteja rīko 17. martā pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdienu ar cienastu un programmu.

● Sv. Andreja draudzes koŗa 33. gadskārtējais koncerts 30. martā, pl. 19 dievnamā, diriģenta Arvīda Purva vadībā. Koncertā piedalīsies solisti : Ērika Beitāne (soprāns), Juris Cīruls (baritons), Anita Rundāne (ērģeles) un stīgu orķestris. Viens no lielākiem darbiem, ko koris, solisti un orķestris atskaņoja būs Viktora Baštika kompozīcija ,,Slava''.

● Centra sarīkojumā ,,Spāņu vakarā'' 17. februārī balles zālē pēkšņi saļimis Kārlis Graudiņš. Viņš aizvests ambulances vāgī uz North Yorkas slimnīcu, kur konstatēta pēkšņa nāve no sirdstriekas. K. Graudiņš dzimis 1924. gada 24. aprīlī Gaujienes pagastā, kur apmeklējis Gaujienes ģimnaziju, Otrā pasaules kaŗā iesaukts leģionā, izcietis gūstu Cēdelgēmā. Vācijā nometņu laikos darbojies par roveru skautu kustībā. No Anglijas 1950-to gadu sākumā iecelojis Kanadā, strādājis dāņu firmā Novo par laboratorijas techniķi insulīna ražošanā. Aizgājēju 21. februārī no Kēna apbedīšanas mājas uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. K. Kuškēvics no Hamiltonas. Nelaiķis atstāj dzīvesbiedri Ilgu, dēlus Andreju un Pēteri.

● Sasniegusi 92 gadu un 10 mēnešu gaŗu mūžu 17. februārī mirusi Ilze Falkenburga, dzim. Hildebrante. Viņa bija dzimusi 1892. g. 13. aprīlī Skrundas pagastā. Nelaiķe atstāj meitu Mariju, znotu Arvīdu Purvu un mazmeitu Āriju Rozi ar vīru, kā arī otru meitu Mildu Tauriņu ar ģimeni Austrālijā un dēlu Juri ar ģimeni Latvijā. Vīru zaudējusi trīsdesmitajos gados Latvijā. Aizgājēju 19. februārī no Rosara apbedīšanas mājas uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja mācītājs A. Briedis, sēru mūziku spēlējot ērģelniecei Anitai Rundānei. Iepriekšējā vakarā aizlūgumu vadīja mācītājs A. Arājs. Dziedāja Sv. Andreja draudzes koris un DV sieviešu koris Zīle; diriģents Žanis Gertners.

● Māc. A. Briedis 22. februārī no Šelburnas apbedīšanas mājas pārpelnošanai izvadīja 18. februārī Šelburnā mirušo Maiju Ozoliņu, dzim. Lulla, 1925. g. 29. maijā Sāmsalā. Nelaiķe atstāj vīru Hugo Ozoliņu, auto labošanas darbnīcas īpašnieku un dēlu Jāni Šelburnā, Ont.

● Pensionāru apvienības 21. februāŗa sanāksme Latviešu namā bija veltīta dzimtenes piemiņai dzejā un dziesmās. Vairākus dzejoļus par dzimteni deklamēja Vilma Aleksandera, Anete Bencone, Biruta Komarovska, Lija Pone un Valentīna Šimiņa. Sanāksmes dalībnieki dziedāja kopdziesmas. Apvienības priekšnieks R. Bērziņš ziņoja, ka 1000 dol. ziedojums no kādas pensionāres Latviešu centram Toronto, kā minēts jaunākajās Centra ziņās, neattiecas uz Toronto latviešu pensionāru apvienību. 21. februāŗa priekšpusdienā pensionāru apvienību apciemoja Ontario sociālo lietu ministrijas pensionāru daļas pārstāve Anna Parkere ar savu sekretāru. Ciemiņiem bija iespēja vērot apvienības rokdarbnieču un ādas izstrādājumu grupas praktiskās nodarbības un teātŗa kopas dalībnieku mēģinājumu. Šinī dienā bija arī dzimšanas dienas dāmu komitejas priekšniecei Valdai Zvanītājai, kas pacienāja ar kliņģeri un kafiju. 7. martā apvienības Lielais sarīkojums, kad par pulkvedi Kalpaku runās E. Kiršs; Biruta Senkēviča deklamēs. Leģiona piemiņas dienā 14. martā runās T. Puisāns.

● Lieltoronto karavānas Rīgas paviljona ,,Miss Rīga'' Aelita Brīviņa ieguvusi Karavāna-84 princeses titulu un 2 nedēļu uzturēšanos Havajā.

● 17. februārī atceļā no vasaras mājas uz Toronto pie Shelburnas auto katastrofā smagi cietis Dr. Richards Šultmanis, kas ievietots Doctors' slimnīcā, kur viņam būs jāpavada ilgāks laiks. Katastrofā neskarta palikusi viņa dzīves biedre Dr. Lidija Šultmane.